

Občina Ivančna Gorica
Sokolska 8
1295 Ivančna Gorica
T 01 781 21 00

Klasje

Prijetno domače. Občina Ivančna Gorica

Aktualno dogajanje v občini.
Vabljeni na internetne strani:
www.ivancna-gorica.si

Ta naš kulturni mesec

Februar in marec sta v naši občini tradicionalno kulturna meseca. Roki si podajata dva velika kulturna praznika. 8. februar - Prešernov dan, in 4. marec, rojstni dan pisatelja Josipa Jurčiča, našega rojaka z Muljave. Tako ta čas zaznamujejo številni kulturni dogodki v počastitev slovenskega kulturnega praznika in v počastitev našega »občinskega kulturnega praznika«. Tudi letos je tako. Še toliko bolj slovesno, ker so se zgodili in se še bodo zgodili odlični kulturni presežki.

Na predvečer kulturnega praznika smo bili lahko priče izjemnemu programu v dvorani kulturnega doma v Stični, ki letos praznuje 30 let. Koliko kulturnih ustvarjalcev najrazličnejših zvrsti v enem kraju, v eni občini. Isti večer je naša občanka Jana Zupančič postala prejemnica državnega priznanja Prešernovega sklada. Kakšen teden zatem je še ena naša kulturna ustvarjalka Dragica Šteh postala osebnost leta po izboru televizije Vaš kanal. Vrhunec kulturnega meseca pa bo čez nekaj dni, ko se bodo na Jurčičev dom zgrnile množice pohodnikov iz vseh koncev Slovenije.

Res živimo v izjemnem kulturnem okolju, z neprecenljivimi zakladi kulturne dediščine in ustvarjalnega navdiha. Veselo kulturno praznovanje vsem, tudi v marcu in mesecu za tem in vse leto.

Matej Šteh, urednik

str. 3

Dragica Šteh, osebnost leta 2023

str. 24

Jana Zupančič, prejemnica nagrade Prešernovega sklada

str. 4

Iz seje občinskega sveta

Vabljeni!

30 JP

Pohod po Jurčičevi poti

Prijetno domače

Občina Ivančna Gorica

Višnja Gora

Muljava

KRKA

2024

Jubilejni 30. pohod po Jurčičevi poti

Začetek pohoda med 7. in 10. uro, v starem mestnem jedru Višnje Gore.

ZAKLJUČNO DOGAJANJE

Jurčičeva domačija na Muljavi:

ob 10. uri

- Kulturno društvo Josip Jurčič Muljava,
- Knjižnica Ivančna Gorica,
- Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica in
- Godba Stična

ob 10., 10.30 in 11. uri

- Dan odprtih vrat Jurčičeve domačije (doživetje rojstne hiše in kamišbaja v Etno zbirki)

ob 11.30 uri

- SLAVNOSTNI NAGOVOR:** Marko Lotrič, predsednik Državnega sveta RS

ob 12. uri

- DEJAN VUNJAK in BRENDIJEVE BARABE**

Sobota, 2. marec 2024

Dobrodošli v svet vašega otroštva. Dobrodošli doma.

Petek, 1. marec 2024:

- 17.00, Jurčičeva domačija, tradicionalni Poklon rojaku
- 18.00, Mestna hiša Višnja Gora, Razstava starih razglednic zbiratelja Marjana Potokarja
- 19.00, Hiša kranjske čebele: Prireditev ob 30-letnici pohoda

Spremljevalne prireditve

Ponedeljek, 4. marec 2024:

- 12.30, Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, Jurčičevo omizje ob 180-letnici rojstva Josipa Jurčiča

PROSTOFER

PROSTOVOLJNI ŠOFER

S SRCEM NA POTI –
brezplačni prevozi
za starostnike
Brezplačna številka 080 10 10

Tam sem doma, kjer so dobri ljudje ...

Spoštovane občanke in občani.

Pred nami je pohod po poti Josipa Jurčiča, že 30. po vrsti. Lep jubilej, za katerega je zaslužno lepo število ljudi, ki so skrbeli za organizacijo vsakoletnega dogodka. Nekateri so zraven od samega začetka, kar daje še večjo težo v današnjem svetu minljivih vrednot.

Tradicija, lojalnost, pripadnost, gostoljubje, prijaznost in ponos se zrcalijo v izvedbi prav vsakega pohoda in te vrednote poosebljajo ljudje, ki sodelujejo, organizirajo, pomagajo, vodijo ... Skratka vse, kar je potrebno, da se ljudje pri nas počutijo prijetno domače.

Tudi sicer ni omembe vrednega dosežka ali uspeha brez srčnih, požrtvovalnih ljudi, ki stojijo za tem. Ponosen in vesel sem, da sem župan občine, kjer je takih ljudi veliko. Predvsem zato smo uspešni na različnih področjih in smo ena izmed najbolj razvojno prodornih občin v naši državi. Po doseženem koeficientu razvitosti smo na lestvici, ki jo vsako leto objavi Ministrstvo za finance, na visokem 14. mestu med slovenskimi občinami.

Tudi vnaprej imamo smeje načrte. Pred nedavno sejo občinskega sveta smo si ogledali, kako napreduje gradnja sodobne pokrite tržnice, ki bo dala ponudnikom dodaten zagon in omogočila boljšo ponudbo našim občanom. S preselitvijo tržnice pa bomo lahko začeli s postopki za izgradnjo Kulturno upravnega centra v Ivančni Gorici, ki bo spremenil jedro vodilnega naselja v občini v sodobno središče z novim kulturnim domom, knjižnico in upravnimi prostori ter skupnimi prostori v atriju. Na tak način se bo dvignila kakovost storitev in kulturna ponudba za občane.

Letos začnemo tudi z gradnjo prizidkov osnovnih šol v Ivančni Gorici in Šentvidu pri Stični, saj je otrok na srečo veliko in je potrebno zagotoviti ustrezne pogoje za izobraževalne procese. Tudi po demografskih kazalcih smo bili v letih 2020 in 2022 prav na vrhu v Sloveniji, saj smo imeli največji naravni prirast med vsemi občinami. V Šentvidu pri Stični bomo gradili z lastnimi sredstvi, v Ivančni Gorici pa bo projekt skoraj v celoti pokrili donator. Še se najdejo dobri ljudje, ki želijo pomagati in prepoznajo trud in prizadevanje za skupno dobro.

Konec lanskega leta smo odprli nov Športni park pri vzgojno izobraževalnem centru. S to pomladjo bo zaživel na polno v veselje športnih navdušencev in seveda osnovnošolcev, srednješolcev in predšolskih otrok, ki bodo imeli bistveno boljše pogoje za telesno vzgojo in popoldansko rajanje. Tudi obvoznica in nadvoz sta sproščena za promet, v kratkem pa bomo uredili še krožišče za bolj tekoč in varen promet. V Višnji Gori potekajo priprave za gradnjo doma za starejše občane, saj tudi nanje nismo pozabili. S tem bodo podani tudi pogoji za izboljšanje storitev za tiste, ki negujejo svojce na domu in potrebujejo pomoč.

Skratka v bližnji prihodnosti se bo naredilo veliko in hvaležen sem vsem, ki na različne načine prispevate k razvoju naše občine. Ni naključje, da je bila za osebnost leta 2023 po izboru TV Vaš Kanal izbrana ambasadorica naše občine Dragica Šteh, ki je vodila Svetovno srečanje mladih čebelarjev v juliju, ko smo gostili ekip 30 držav in postavili Ivančno Gorico na zemljevid sveta. Nina Pušlar, prav tako ambasadorica občine Ivančna Gorica, je v decembru razprodala dvorano v Stožicah, kar uspele redkim slovenskim izvajalcem. Mi bomo imeli ta privilegij, da ji bomo lahko v kratkem znova prisluhnili v njeni domači Ivančni Gorici.

Naj zaključim, kot sem začel: »Tam sem doma, kjer so dobri ljudje.« Nasvidenje na pohodu po Jurčičevi poti.

Dušan Strnad, župan

Slovenski kulturni praznik obeležili s 30-letnico kulturnega hrama v Stični

Osrednja občinska prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku z naslovom »Kjer je kultura doma« je letos potekala na predvečer Prešernovega praznika v Stični. Se sprašujete, zakaj ravno v Stični? Zato, ker je pred natanko tridesetimi leti, na predvečer Prešernovega dne, svoja vrata odprl hram kulture v Stični.

Ob pomembni obletnici in v počastitev slovenskega kulturnega praznika je zato oder stiške dvorane pripadel ustvarjalcem kulturnega utripa iz Stične. Bogatemu večeru so prisluhnili številni gostje, med njimi tudi župan Dušan Strnad, predsednica Zveze kulturnih društev občine Ivančna Gorica Saša Koleša, častni občani, ambasadorji kulture, svetnice in svetniki ter krajanke in krajanje. Kulturni program so oblikovali Mešani pevski zbor Zborallica, instrumentalna skupina Propertea, Godalni orkester Stična, Oktet fantov, Godba Stična, vokalna skupina Stiški kvartet in mladi

Kolofon

Prispevke za naslednjo številko sprejemamo do 20. marca.

Klasje - Glasilo prebivalcev občine Ivančna Gorica; **Ustanovitelj časopisa:** Občinski svet Občine Ivančna Gorica; **Sedež uredništva:** Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, telefon: 781 21 30, faks: 781 21 31, e-pošta: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net; **Uredniški odbor:** Matej Šteh - glavni in odgovorni urednik, Simonregar, Magdalena Butkovič, Irena Goršič, Franc Fritz Murgelj, Tanja Škufca, Dušan Štepec; **Jezikovni pregled:** Mateja D. Murgelj; **Oblikovna zasnova:** Robert Kuhar; **Priprava za tisk:** AMSET, d. o. o.; **Tisk:** Tiskarsko središče d.o.o., Časopis KLASJE izhaja v 6.500 izvodih mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Smo leta smo kultura vsi, ki smo se zbrali na prireditvi, in ki »v srcu dobro mislimo«. »Zame bo Stična vedno z nasmehom obsijana gospa, ki me je prijazno sprejela medse. Zato vam ob slovenskem kulturnem prazniku želim, da še naprej pojemo, pišemo, beremo, slikamo, igramo, plešemo in vzgajamo otroke z zgledom, bodimo spoštljivi in prijazni, pa bomo dočakali še veliko praznikov kulture,« je zaključil Smole.

Spomine o začetku gradnje in 30 let kulturnega utripa v stiškem kulturnem hramu je vsem navzočim predstavila predsednica Sveta Krajevne skupnosti Stična Marta Okorn. Povedala je, da se je gradnja dvorane začela leta 1988, po izgradnji takratne trgovine Tabor Grosuplje, danes trgovina Tuš Maver. Za namen izgradnje je bil med drugim pobran tudi samoprispevek krajanov. Kulturna dvorana je vrata odprla leta 1994, ko je v imenu gradbenega odbora ključke dvorane prevzel Tone Zaletelj, ki danes velja za najstarejšega kulturnika v Stični.

V vseh teh letih je za delovanje in skrb v kulturnem domu zaslužnih več generacij. Kot zanimivost pa je izpostavila, da so prav na stiškem odru svoje prve igralske korake naredili trije izjemni igralci, ki jih danes spremljamo bodisi po gledališčih ali na TV ekranih. To so Klemen Janežič, Tomo Tomšič in Jana Zupančič. Slednja je letošnja prejemnica nagrade Prešernovega sklada. Nagovor je sklenila z mislijo in pogledom naprej: »Naj ljubiteljska kultura živi v vsej svoji veličini,

domačinki, dijakinji Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, Karolina Genorio in Naja Mrvar z recitacijami. Tudi slavnostni nagovor ob prazniku je pripadel Stičanu, podžupanu Tomažu Smoletu, ki se je zahvalil za priložnost in čast, da lahko v domačem kraju spregovori ob kulturnem

prazniku. V nagovoru se je spomnil predvsem svojih prvih stikov s Stično. Takrat mu je prišla na misel modrost njegove babice: »Takšni, kot so kraji, takšni so tudi ljudje.« »In res ste prijetni, prijazni ne le v Stični, ampak tudi povsod po naši občini,« je svoje začetke v Stični orisal Smole. Po besedah podžupana

z vsemi generacijami našega kraja in širše.« Dogodek v Stični je popestrila tudi likovna razstava domačinke Mateje Marinko z naslovom Različni pogledi. Na ogled je bila tudi priložnostna razstava fotografij ob odprtju kulturnega doma Stična pred tride-

setimi leti. Prireditve so pripravili Občina Ivančna Gorica, Zveza kulturnih društev občine Ivančna Gorica in Krajevna skupnost Stična z domačimi kulturnimi društvi. Praznično prireditev je povezovala Alja Puš. *Gašper Stopar*

Dragica Šteh, osebnost leta 2023

V Kulturnem centru Primoža Trubarja v Šentjerneju je 15. februarja potekala slavnostna prireditev, na kateri je Televizija Vaš kanal razglasila Osebnost leta 2023. Med dvanajstimi kandidati, zmagovalci osebnosti posameznih mesecev, so gledalke in gledalci preko spletnega glasovanja izbrali Osebnost leta 2023. Zaslužno je to postala naša vsestranska občanka Dragica Šteh, ambasadorica občine Ivančna Gorica in koordinatorka Mednarodnega tekmovanja mladih čebelarjev, ki je julija potekalo v Ivančni Gorici.

Regionalna televizija Vaš kanal iz Novega mesta je že osmo leto pripravila izbor Osebnosti leta iz območja jugovzhodne Slovenije, ki ga televizija programsko pokriva. Prav iz tega območja uredništvo vsak mesec predlaga posameznike za izbor osebnosti meseca, izmed katerih nato gledalci izberejo osebnost leta. Štehoa je ob prejeti nagradi izrazila hvaležnost, da je tudi ona lahko postala ena izmed dvanajstih navdihujočih zgodb preteklega leta. V nagovoru se je zahvalila županu Dušanu Strnadu in predsedniku Čebelarke zveze Slovenije Boštjanu Noču, ki sta ji dala priložnosti pri organizaciji mednarodnega projekta in vsem posameznikom in organizacijam, ki so sodelovali pri mednarodnem čebelarskem tekmovanju v Ivančni Gorici. Nagovor je zaključila s pregovorom, ki kot je dejala, pooseblja vseh dvanajst zgodb, celotno dvorano in televizijo Vaš kanal. »Pri-

dnost bogati, pogum krepi, enotnost pa nas napravi močne. Hvala vsem, zelo sem počaščena in upam, da bodo naše zgodbe navdih tudi drugim.« Slovesne podelitve v Šentjerneju se je udeležila tudi delegacija soorganizatorjev mednarodnega čebelarskega tekmovanja iz Ivančne Gorice, vključno z županom Dušanom Strnadom. V imenu občank in občanov je župan Dragici čestital in zaželel še veliko uspehov pri njenem delu ter novih dosežkih v prihodnosti. Lahko smo ponosni, da ima občina Ivančna Gorica med svojimi občani tako predano in izjemno osebnost. Za našo občino je to drugo tovrstno priznanje. Pred leti je Osebnost leta 2016 na novomeški televiziji postal tudi paraolimpijec in ambasador občine Ivančna Gorica Primož Jeralič.

Gašper Stopar

Čestitke ob podelitvi so Šteho izrekli škof Andrej Saje, župan Dušan Strnad, direktorica TV Vaš kanal Irena Vide in šentjernejski župan Jože Simončič, ki je bil gostitelj slovesnosti.

Skupaj s soorganizatorji mednarodnega čebelarskega tekmovanja, ki so prisostvovali podelitvi.

V Višnji Gori predstavili izid pesmarice Glasbene čebelice

V Hiši kranjske čebele v Višnji Gori je v soboto, 3. februarja 2024, ob praznovanju letošnjega slovenskega kulturnega praznika, potekala predstavitev pesmarice Glasbene čebelice avtorja, skladatelja in profesorja Tomaža Habeta. Pogovor o nastanku in vsebini pesmarice je s prof. Habetom vodila Ambasadorica občine Ivančna Gorica, Dragica Šteh. Dogodek so obogatili učenci Podružnične šole Višnja Gora.

Predstavitve te edinstvene pesmarice, ki vsebuje več kot 25 priredb s čebelarstvo tematiko za vse zborovske zasedbe, je po besedah predsednika Čebelarke zveze Slovenije Boštjana Noča, direktorice ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica Maje Lampret in župana Dušana Strnada nekakšno darilo in poklon slovenski besedi ter kulturi. Profesorja Habeta se dobro spominjamo tudi v ivanški občini, saj je bil leta 2019 slavnostni govorec na 49. Taboru slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Dogodek je s prisotnostjo obogatil tudi dolgoletni zborovodja šentvidskega Tabora in častni občan naše občine Igor Švara.

V drugem delu dogodka je sledil koncert Komornega moškega pevskega zbora Čebelarke zveze Slovenije s pestrim naborom pesmi ter gosti, Moškim pevskim zborom Šmarje-Sap. V programu sta nastopili tudi zborovodkinji obeh zborov, Neli Zidar Kos na citrah in solistka Polona Kopač Trontelj.

Obiskovalci so si lahko ogledali tudi priložnostno razstavo prof. Habeta v kavarni Hiše kranjske čebele.

Gasper Stopar

Iz seje Občinskega sveta

Najprej na ogledu gradbišča tržnice, na seji burno o cenah komunalnih storitev

Občinske svetnice in svetniki so si pred začetkom 12. redne seje Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica, ki je potekala 19. februarja, ogledali potek gradnje nove tržnice Ivančna Gorica. Nov objekt je umeščen na območje nekdanjega parkirnega prostora pri trgovini TUŠ in banki NLB. Prostor bo po izvedenih delih urejen kot tlakovan trg s pokrito tržnico ter spremljajočo zeleno ureditvijo.

Na gradbišču je že izvedeno temeljenje ter polaganje vodov javne komunalne infrastrukture. Ker gradnja poteka tudi na območju arheološkega najdišča, so bili ob zemeljskih delih prisotni tudi arheologi. Tržnica bo v novi podobi zaživela do občinskega praznika, to je konec maja.

Na seji je bila ena glavnih točk dnevnega reda sprejemanje cen komunalnih storitev. Vsako leto Javno komunalno podjetje Grosuplje v skladu z zakonodajo pripravi elaborate o oblikovanju cen, s pomočjo katerih se oblikujejo cene storitev vodooskrbe, odvajanja in čiščenja odpadnih voda, zbiranja komunalnih odpadkov, storitev greznic in malih komunalnih čistilnih naprav, zadnja leta pa tudi 24-urne dežurne službe v sklopu pogrebne dejavnosti. Tudi letos so predstavniki podjetja z direktorjem Stanislavom Stoparjem predstavili gibanje cen in vse dejavnike, ki so vplivali na oblikovanje cen za tekoče leto. Pri tem so upoštevali dejansko nastale stroške pri izvajanju javne službe v preteklem letu (tj. 2022) in načrtovane stroške v letu 2024.

Direktor Stopar je poudaril, da so še vedno potrebni poračuni za nazaj zaradi podražitev elektrike v preteklih obdobjih, kar je tudi glavni razlog, da se bodo letos komunalne storitve v povprečju podražile za nekaj evrov. Cena električne energije je sedaj sicer stabilna, vendar je še vedno treba pokrivati izgubo iz preteklih let. Večina občinskih svetnikov, ki so se vključili v razpravo, ni bilo zadovoljnih s pojasnili, češ da je bil podoben razlog za podražitev že lansko leto. Zlasti pa je bodla v oči podražitev 24-urne službe za več kot 30 €. Tu gre za prevoz pokojnika od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe ali zavoda, ki izvaja obdukcijo in velja za umrle na območju naše občine. Če naš občan umre v bolnišnici v Ljubljani, se ta prevoz zaračuna po ceni, ki velja v Ljubljani. Teh prevozov je bilo v letu 2022 dejansko manj, kot je bilo načrtovano, torej se dejavnost s ceno v letu 2022 ni pokrila in sedaj je podražitev potrebna za pokritje izgube iz preteklega obdobja na tej dejavnosti.

Po daljši razpravi je župan odredil premor za posvet svetniških skupin in pri glasovanju so soglasno zavrnil predlagano podražitev 24-urne dežurne službe, ostale spremembe cen pa so bile sprejete z večino glasov. Poudariti velja, da cene izvajanja javnih služb ne smejo prinašati dobička, ne smejo pa tudi prinašati izgube, zato se vsako leto usklajujejo.

Na seji tudi poročilo Nadzornega odbora

Na tokratni seji je svetnikom poročala o delu Nadzornega odbora predsednica Magdalena Urbančič, ki je predstavila nadzore porabe proračunskih sredstev. Nadzorni svet je lani pregledal nekaj javnih razpisov za društva, javnih naročil zaključenih investicij in porabo proračunskih porabnikov, kot so gasilska zveza in nekatera gasilska društva. Pri opravljenih nadzorih nepravilnosti ni bilo odkritih, je pa nadzorni odbor izdal nekaj priporočil.

Na seji so bili sprejeti še odlok o OPPN na območju Centovega hriba (Petrušnja vas), ki predvideva 5 stanovanjskih objektov zasebnega investitorja, spremembe in dopolnitev odloka o ustanovitvi Javnega zavoda za kulturo in turizem Prijetno domače, ki določajo tržno dejavnost javnega zavoda, Letni program športa, ki je podlaga za javni razpis za sofinanciranje športa iz občinskega proračuna, dopolnitev pravilnika o subvencioniranju malih komunalnih čistilnih naprav v naši občini, dopolnitve poslovnika Občinskega sveta, program dela OS in cene na javnih polnilnicah za električna vozila.

Matej Šteh

Jurčičeva pot vabi na jubilejni pohod

Mineva že več kot 30 let, odkar so prizadevni posamezniki iz Muljave, Višnje Gore in drugih naših krajev, takrat pod okriljem Planinskega društva Viharnik iz Ljubljane, osnovali Jurčičevo pot. Leta 1994, ob 150. letnici rojstva pisatelja Josipa Jurčiča, so organizirali prvi množični pohod po Jurčičevi poti. Z ustanovitvijo samostojne občine Ivančna Gorica je prav Jurčičeva pot postala eden izmed paradnih konjev turistične ponudbe mlade občine. Vsak, ki se je želel kakorkoli predstaviti in pokazati množici pohodnikom, je pristopil s svojo ponudbo in tako je Jurčičeva pot kmalu postala ena najpriljubljenejših literarnih pohodniških poti med Slovenci. Množično se na Jurčičevo pot nismo podali le v koronskem letu 2021.

Jubilejni 30. pohod bo potekal v soboto, 2. marca 2024

Prepričani smo, da bo Jurčičeva pot tudi letos dobro obiskana, na jubilejni 30. pohod v soboto, 2. marca, pa smo vabljeni tudi Jurčičevi rojaki. Praznično dogajanje bo že na predvečer, v petek, 1. marca, s prireditvami na Muljavi in v Višnji Gori. Vrhunec bo sobotni pohod s startom med 7. in 10. uro v starem mestnem jedru Višnje Gore in zaključkom na Jurčičevi domačiji ob 11.30. Kulturno dogajanje na startu, med potjo in na cilju bodo zlasti sooblikovali mladi iz naše občine, seveda ne bo manjkala bogata ponudba domačih dobrot in prijaznost domačinov in društev, na zaključku pa bo po slavnostnem nagovoru predsednika Državnega sveta Marka Lotriča sledil koncert Dejana Vunjaka z Brendijevimi Barabami.

Ne pozabimo, jubilejni pohod je posvečen pomembnim obletnicam, povezanim z Jurčičem. Mineva 180 let njegovega rojstva, 150 let prve izdaje Jurija Kozjaka in 100 let delovanja kulturnega društva na Muljavi. Počastimo visoke obletnice s svojim obiskom prireditve tudi občanke in občani, in naj nas morebitno slabo vreme pri tem ne zmoti.

Matej Šteh

2. srečanje deležnikov projekta InnoCom

22. februarja 2024 je v Hiši kranjske čebele v Višnji Gori potekalo drugo srečanje z deležniki projekta InnoCom. Srečanja so se udeležili: podžupan občine Škofljica Boris Zupančič, Miha Drobnič, strokovni sodelavec Občine Grosuplje, poslovna sekretarka Območne obrtne zbornice Grosuplje Patricija Brezovar, Maja Lampret, direktorica Zavoda Prijetno domače Ivančna Gorica ter iz Občine Ivančna Gorica podžupan Tomaž Smole in vodja projekta InnoCom Maja Tomažič.

Udeležencem srečanja je mag. Monika Kirbiš Rojs predstavila izsledke nedavno izvedene raziskave med MSP-ji. Rezultati ankete s predlogi za izboljšave bodo vključeni v dokument »Regionalna analiza«, pripravljen v sklopu projekta InnoCom. Sledila je predstavitev napovedanih razvojnih spodbud Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport. Navzoči smo pozdravili vsakokratno najavo predvidenih razpisov Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport in izrazili željo, da bi se tovrstne prakse posluževali tudi drugi

razpisovalci sredstev.

Na koncu je Brina Medvešek iz Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) predstavila projekt Podjetno nad izzive v Ljubljanski urbani regiji (PONI LUR), v okviru katerega prijavljeni posamezniki in posamezniki z inovativnimi in naprednimi podjetniškimi idejami osvojijo vsa potrebna znanja in veščine za uspe-

šen in učinkovit razvoj svoje ideje ter zagon novega podjetja. V tem trenutku je na spletni strani www.ruralur.si objavljen poziv, ki je odprt do 25. 3. 2023.

Maja Tomažič

Zeliščarsko predavanje – Do lepote z zelišči

Svet župana za starosti prijazno občino Ivančna Gorica, je dne 19. 2. 2024, v prostorih sejne sobe občine organiziral predavanje »Do lepote z zelišči – naravna nega telesa«, ki ga je izvedla zeliščarka Jožica Bajc Pivec. Udeleženci, teh je bilo kar 39, so spoznali uporabo rastlin za nego posameznih delov telesa. Izvedeli so tudi katere rastline in v kakšnih pripravkih jih najbolj izkoristimo. S svojim bogatim znanjem in dolgotrajnimi izkušnjami je gospa Bajc Pivec udeležencem posredovala uporabne recepte za vsakdanjo nego našega telesa. Zadovoljstvo je bilo obojestransko,

zato se že veselimo nadaljnjih predavanj in delavnic.

Svet za starosti prijazno občino

Imate kaj za pusta hrusta?

Na pustni torek je župana Dušana Strnada in njegove zaposlene v občinski upravi obiskala prav posebna pisana družina. Občinsko središče Ivančne Gorice so najprej zavzeli Dalmatinci, note in glasbila. Pustne šeme iz vrtcev Marjetica in Pikapolonica iz Ivančne Gorice so skupaj z županom zapele tudi vzgojiteljici Barbari, ki prav ta dan slavila okrogli jubilej. S sladkimi dobrotami so se v nadaljevanju posladkale še princeske, Indijanke, kavbojci, Pike Nogavičke, gasilci, policisti, karte in druge mašakare iz Osnovne šole Stična in Varstveno delovnega centra Želva Ivančna Gorica. Ob slovesu so maškarce obljubile, da pustno veselje prinesejo tudi naslednje leto.

Gašper Stopar

Občina Ivančna Gorica je objavila

JAVNI RAZPIS ZA ODDAJO NEPROFITNEGA NAJEMNEGA STANOVANJA

Predmet Javnega razpisa za oddajo neprofitnega najemnega stanovanja (v nadaljevanju: Javni razpis) so štiri prosta neprofitna najemna stanovanja v občini Ivančna Gorica.

Vselitev v stanovanje bo mogoča, ko bo objekt pripravljen na vselitev, predvidoma v letu 2024.

SPLOŠNI POGOJI JAVNEGA RAZPISA

Vlagatelj oziroma upravičenec za pridobitev neprofitnega najemnega stanovanja v lasti Občine Ivančna Gorica mora biti popolnoma poslovno sposoben državljan Republike Slovenije, ki ima na dan objave Javnega razpisa stalno prebivališče na območju občine Ivančna Gorica.

Vlagatelj oziroma upravičenec za pridobitev neprofitnega najemnega stanovanja je lahko tudi:

- žrtev nasilja v družini, ki ima na območju občine Ivančna Gorica začasno bivališče, pri tem mora biti izpolnjen pogoj, da žrtev ne vloga vloge na Javni razpis skupaj z osebo, ki nasilje izvaja (PRILOGA: potrdila iz uradnih evidenc, stara največ leto dni od objave javnega razpisa);
- invalid, vezan na trajno uporabo invalidskega vozička oziroma trajno pomoč druge osebe, ne glede na naslov stalnega prebivališča, če ima v občini Ivančna Gorica večje možnosti za zaposlitev ali ima zagotovljeno pomoč druge osebe in zdravstvene storitve (PRILOGA: potrdilo oz. odločba iz uradnih evidenc);
- osebe, ki so pridobile status repatriirane osebe v skladu z zakonom, ki ureja odnose Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja, ne glede na državljanstvo Republike Slovenije.

Vlagatelj oziroma upravičenec za pridobitev neprofitnega najemnega stanovanja ne more biti oseba, ki ponovno vloga Vlogo za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja in ni poravnal vseh obveznosti iz prejšnjega neprofitnega najemnega razmerja ter v primeru dodelitve bivalne enote tudi iz obstoječega najemnega razmerja ter morebitne stroške sodnega postopka.

Ožji družinski člani vlagatelja oziroma upravičenca so po določilu 11. člena Stanovanjskega zakona zakonec ali oseba, s katero upravičenec javnega razpisa živi v zunajzakonski skupnosti v skladu s predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (v nadaljnjem besedilu: zunajzakonska skupnost), njuni otroci oziroma posvojenci, starši in posvojitelji ter osebe, ki jih je po zakonu dolžan preživljati.

PRIJAVA NA JAVNI RAZPIS ZA ODDAJO NEPROFITNIH NAJEMNIH STANOVANJ

Vlagatelji, ki se želijo prijaviti na Javni razpis za oddajo neprofitnih najemnih stanovanj, objavljen na spletni strani Občine Ivančna Gorica, morajo oddati vlogo na posebnem dokumentu - **VLOGA ZA DODELITEV NEPROFITNEGA NAJEMNEGA STANOVANJA**, ki je na voljo na spletni strani Občine Ivančna Gorica na naslovu: <http://www.ivancna-gorica.si/Obcina-Ivancna-Gorica/>, v fizični obliki pa dostopna v sprejemni pisarni vsak delovni dan v času uradnih ur Občine Ivančna Gorica.

Popolna vloga vlagatelja pomeni izpolnitev podatkov v **Vlogi za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja z zahtevanimi prilogami**. Izpolnjena vloga z zahtevanimi prilogami mora biti oddana v zaprti kuverti z imenom, priimkom in naslovom vlagatelja ter pripisom: »NE ODPIRAJ – Javni razpis neprofitno stanovanje« osebno na vložnišče Občine Ivančna Gorica v času uradnih ur ali vložena v poštni nabiralnik Občine Ivančna Gorica ali poslana priporočeno po pošti na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.

K izpolnjeni Vlogi za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja mora vlagatelj zase in družinske člane predložiti obvezne priloge, navedene v javnem razpisu.

ROK ODDAJE VLOGE NA JAVNI RAZPIS ZA ODDAJO NEPROFITNIH NAJEMNIH STANOVANJ

Pravočasne bodo tiste vloge vlagateljev, ki **bodo prispele po pošti oziroma bodo oddane v prostore sprejemne pisarne Občine Ivančna Gorica do konca uradnih ur ali vložene v poštni nabiralnik Občine Ivančna Gorica od dne objave Javnega razpisa do vključno 27. 3. 2024.**

Če bo vlagatelj oddal nepopolno vlogo, bo pozvan, da vlogo dopolni z manjkajočimi podatki oziroma listinami v določenem roku. Vloge, ki v roku ne bodo dopolnjene, bodo s sklepom zavržene. Vloge, oddane po zaključku roka v dopisu vlagatelju, bodo s sklepom zavržene.

O izidu razpisa bodo vlagatelji obveščeni v roku 90 dni po preteku roka za oddajo vlog na Javni razpis za oddajo neprofitnih najemnih stanovanj, objavljenem na spletnih straneh Občine Ivančna Gorica.

Podrobnejša in natančnejša navodila za posamezni javni razpis za oddajo neprofitnega najemnega stanovanja so dostopna na spletni strani Občine Ivančna Gorica na naslovu: <http://www.ivancna-gorica.si/Obcina-Ivancna-Gorica/>.

Občina Ivančna Gorica

V znamenju jubilejev!

Svetniška skupina SDS v Občinskem svetu Občine Ivančna Gorica v se-stavi Janez Mežan, Magdalena Butkovič, Silvo praznik, Martina Hrovat, Irena Brodnjak, Jože Kozinc, Mateja Žaren, Jure Omahen, Tone Mestnik in Tomaž Smole se je udeležila 12. redne seje Občinskega sveta.

Pred sejo smo si ogledali, kako potekaj gradnja nove sodobne tržnice. Na seji nam je župan Dušan Strnad najprej predstavil aktualna dogajanja v občini Ivančna Gorica. V nadaljevanju je predsednica Nadzornega odbora Magdalena Urbančič predstavila Poročilo o delu Nadzornega odbora v letu 2023. Nato smo sprejeli nekaj sprememb odlokov in pravilnikov, potrebnih za delovanje Občinskega sveta in Občinske uprave. Velja izpostaviti Elaborate o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih javnih služb, kjer smo svetniki enotno zavrnilo dvig cen 24-urne dežurne službe.

Sicer pa smo v obdobju jubilejev. Na 35. slavnostni akademiji SDS v Mariboru je naš član, nekdanji svetnik in predsednik KS Temenica IGNAC KASTELIC prejel visoko priznanje Zlati znak SDS. K stranki je pristopil med prvimi. Je član IO OO Ivančna Gorica, več mandatov občinski svetnik in dolgoletni predsednik krajevne skupnosti Temenica. Po njegovi zaslugi se je ta krajevna skupnost razvijala, in ker je bil ves čas zagret zagovornik SDS in vrednot, ki jih zasledujemo, so ljudje razvoj in napredek povezovali z nami. V občinskem svetu je bil posebej aktiven na področju kmetijstva in gozdarstva. Kot predsednik sveta krajevne skupnosti je zaslužen, da je kraj ohranil podružnično šolo tudi takrat, ko ni izpolnjevala pogojev za obstoj.

Jubilej pa praznuje tudi dogodek, ki že leta v našo občino privabi največje število ljudi in je neločljivo po-

SDS

vezan z identiteto naše občine in teh krajev. Gre za pohod v spomin na našega znamenitega rojaka in avtorja prvega slovenskega romana Josipa Jurčiča. Pričakuje se nekaj visokih gostov in verjamemo, da tudi veliko pohodnikov. MI bomo tudi tam!

Tomaž Smole,
predsednik OO SDS

DRAGE OBČANKE IN OBČANI, LETOS BO ŽE 30. POHOD PO POTI JOSIPA JURČIČA. NAJLEPŠE LAHKO OBLETNICO OBELEŽIMO TAKO, DA SE SKUPAJ PODAMO NA POHOD V SOBOTO 2. 3. 2024 !

SKUPNA OBČINSKA UPRAVA - 5G

Poziv lastnikom zemljišč ob javnih cestah

Pomlad je čas za ureditev obcestne vegetacije. S ciljem, da zagotovimo čim večjo varnost udeležencev v prometu, vas želimo opozoriti na obvezno obrezovanje in vzdrževanje živih mej, grmičevja, dreves ter ostale vegetacije na zemljiščih ob javnih cestah in poteh. Ker pa se v tem času izvajajo tudi dela na kmetijskih zemljiščih, vas želimo opozoriti tudi na nepravilnosti, ki se pojavljajo v zvezi s tem.

Lastniki oziroma uporabniki zemljišč so dolžni ob občinskih cestah ali pločnikih redno porezati veje dreves, žive meje, trte ali druge visoke nasade ali poljščine tako, da ne segajo na občinsko cesto ali pločnik in ne poslabšujejo, ali onemogočajo preglednosti oz. drugače ovirajo ali ogrožajo prometa. Občani se z zasaditvami ob cestah pogosto ne zavedajo odgovornosti za svoje ravnanje, saj višje rastlinje od 75 centimetrov tik ob cestišču občutno zmanjšuje vidljivost in preglednost na križišču ali priključevanju vozil iz zasebnih zemljišč na javne ceste. Želimo, da lastniki sami odstranijo moteče ali nevarno zelenje oziroma vejevje, saj to pomeni večjo prometno varnost in hkrati se s tem izognejo nepotrebnemu plačilu globe oziroma obrezovanju na njihove stroške. Gradnja, rekonstrukcija in podobne spremembe v varovalnem pasu občinskih cest, tudi npr. ograj, so dovoljene le s soglasjem občine, čeprav ta dela potekajo na zasebnem zemljišču.

Pri kmetijskih površinah je problematično predvsem oranje preblizu cestnim površinam. S tem se poškoduje spodnji ustroj ceste in posledično uničenje asfalt in bankine. Na cestišče je prepovedano nanašati blato ali cestišče kako drugače onesnaževati. Onesnažene ceste so še posebej nevarne za uporabnike, kadar so mokre zaradi padavin. Uporabniki in lastniki kmetijskih zemljišč morajo biti pri svojem delu pozorni na onesnaženje javne ceste, ki bi bilo posledica njihovega dela na kmetijskih zemljiščih. Preden se z delovnim strojem vključuje na javno pot, je treba s pnevmatik očistiti blato in zemljo.

Medobčinski inšpektorat SOU 5G bo v prihodnjih mesecih izvajal intenzivni nadzor nad ustreznostjo vzdrževanja vegetacije ob cestah (zagotavljanje svetlega profila in preglednosti), izvajanjem kmetijskih posegov (oranje, onesnaženje ipd.), ter drugih posegov v območju cest in v primeru ugotovljenih nepravilnosti ukrepal. Namen nadzora je zagotoviti varno uporabo cest vsem udeležencem v prometu.

Medobčinski inšpektorat in redarstvo

ODVOZ NEVARNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV - POMLAD 2024

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča občane občine Ivančna Gorica, da bo v spomladanskem času odvažalo nevarne odpadke iz gospodinjstev po naslednjem vrstnem redu:

SOBOTA 9. 3. 2024	Temenica	- parkirišče pri trgovini	7.30 – 8.00
	Radohova vas	- parkirišče pri železniški postaji	8.15 – 8.45
	Dob	- na avtobusni postaji	9.00 – 9.30
	Šentvid pri Stični	- parkirišče pri OŠ	10.00 – 11.00
	Stična	- parkirišče pri samostanu	11.30 – 12.30
	Ivančna Gorica	- parkirišče pri Zdravstvenem domu	13.00 – 14.00
	Muljava	- parkirišče pred kulturnim domom	14.30 – 15.30
PONEDELJEK 11. 3. 2024	Višnja gora	- parkirišče pri Cestnem podjetju	16.00 – 17.00
	Ambrus	- parkirišče pred družbenim domom	14.30 – 15.30
	Zagradec	- parkirišče pri trgovini KZ	16.00 – 17.00
	Krka	- parkirišče pri Gostišču Krka	17.30 – 18.30

MED NEVARNE ODPADKE SPADAJO: topila, kisline, barve, laki, olje in maščobe, detergenti, zdravila, baterije, akumulatorji, fluorescentne cevi in drugi živosrebrni odpadki, prazne tlačne posode, fotokemikalije, pesticidi in tudi majhna odpadna električna in elektronska oprema zunanje dimenzije do 25 cm.

Javno komunalno podjetje Grosuplje

Mali oglasi

Odkupujem stare stripe, vzamem vse. Pridem na dom, plačam, naložim in odpeljem. Pošteno plačilo.

Več informacij na 041 276 687 (Roman).

Želim najeti manjšo hišo do 90 m2 v okolici Grosuplje ali Ivančne Gorice. Kontakt: 041 962 306 (Mateja), med delovniki od 7. do 15 ure.

V obdelavo oddamo urejen vinograd s 390 cepljenimi trsi različnih vrst na vinogradniškem hribu Lisec. Vinograd je na ravni in ga je enostavno obdelovati. Električna in voda sta na voljo. Informacije: 041 393 833.

Prodajam suha bukova drva, metrska ali nažagana na želeno dolžino, dostava na dom tudi v manjših količinah (od 1 metra dalje), cena po dogovoru. Informacije: 051 656 298 (Robert).

Mlada družina nudi pomoč starejšim, v zameno za možnost bivanja. Kontakt: 071 340 297.

Podjetje Robles d. o. o.

vabi v svoj kolektiv
novega sodelavca ali sodelavko
v mizarški proizvodnji

Delo poteka v eni izmeni, v dobrem kolektivu in v modernu opremljeni delavnici.
Kandidatu nudimo zaposlitev za nedoločen čas,
s 3-mesečnim poizkusnim delom.

Vse dodatne informacije dobite na tel. 041 760 806.

Prijave sprejemamo na naslov:
Robles d. o. o., Malo hudo 1b, 1295 Ivančna Gorica,
ali na e-mail: robles@siol.net.

Intervju: »Ni bil kriv kamen spotike, kriva je bila voda«

Milena Vrhovec je v naših krajih vedno predstavljala neločljivi del združništva, bila je tudi dolgoletna direktorica Kmetijske zadruge Stična, občinska svetnica in tudi članica uredniškega odbora časopisa, ki ga prebirate. Tudi izven občinskih in združnih prostorov je bila zelo aktivna na mnogih strokovnih in političnih funkcijah, vse pa so bile neločljivo povezane s kmetijstvom. Sredi lanskega leta je le »sprejela« polnopravni status upokojenke. Obiskali smo jo na njenem domu in z njo spregovorili o njeni poklicni poti.

Kako so se skozi čas tkale vaše vezi s področjem kmetijstva in kasneje združništva?

Odraščala sem na kmetiji in bila sem vključena v vsa kmečka dela že od malega. Medtem, ko so se moji sošolci odpravljali na morje med počitnicami, sem jaz pomagala na kmetiji. Kljub temu sem se sprva želela vpisati na Fakulteto za šport, saj sem uživala v atletiki in nogometu. Vendar sem si nato premislila in se vpisala na Biotehniško fakulteto, smer agronomija, potem ko sem doživela prebisk na Krekovem trgu v Ljubljani, ki mi je rekel, da šport pa morda res ne bo ustrezna profesija zame, sploh ne za celo življenje.

Praktično naslednji dan po koncu študija, vključila sem ga 31. januarja leta 1980, sem se že 1. februarja oglasila v Kmetijski zadruzi Stična pri takratnem direktorju, gospodu Nemaniču. Želela sem svoje študijsko znanje čim prej prenesti v prakso. Nemanič me je takrat prijazno poslal domov za 14 dni na, po njegovem mnenju, zaslužen poštudijski dopust, tako da sem se na zadruzi lahko zaposlila »šeše« 15. februarja. Začela delati kot kmetijska pospeševalka v zadruzi, začeni v Zagradcu in Ambrusu. Med pripravištvom sem bila odgovorna za organizacijo proizvodnje kumaric na tem suho-kranjskem področju. Kljub začetnemu neznanju sem se hitro prilagodila in skupaj z vodjo enote Zagradec obiskovala teren ter navezovala stike s prebivalci in jih motivirala za pridelavo kumaric, za katero bodo dobili tudi vso strokovno podporo. Bili smo zadrženi za organizacijo odkupa. Ta izziv mi je odlično uspel, saj so naši kmetje takrat pridelali ogromne količine kumaric. Tudi zaslužek je bil soliden. Na suho-kranjskem območju, še posebej okrog Zagradca, Ambrusa in Krke, so živele družine z veliko otroki, ki so bili zelo pridni pri nabiranju gob in obiranju kumaric. V najboljšem letu smo pridelali več sto ton kumaric, ki jih je odkupila ETA Kamnik. Cena se je spreminjala vsako leto, včasih na boljše, včasih na slabše. Kmetje so začeli razmišljati o prodaji drugje, če je bilo povpraševanje manjše. To je bil moj prvi združniški projekt.

In kako dolgo je vztrajala ta naveza? Bi na tej časovnici želeli izpostaviti kakšno zanimivost?

Pravzaprav več kot 43 let. Kot vam je znano, sem se sredi lanskega leta upokojila. Takoj za projektom »kumarice« sem dobila dodatno odgovornost, da organiziram aktivne kmečkih žena, kar je bil zame velik izziv. Začela sem ustanavljati aktivne po posameznih združnih enotah. Druženje in izobraževanje kmečkih žena je zelo pomembno, saj kot pravijo, podpirajo tri vogale pri hiši. Moj direktor mi je takrat dal nasvet, da je ključno pridobiti žene na svojo stran, saj s tem pridobiš celotno

kmetijo. Zadal sem si nalogo, da organiziram predavanja, izobraževanja in izlete za kmečke žene. Tudi sama sem uspešno izpeljala veliko predavanj, poleg strokovnih smo imeli tudi razne delavnice. Ustanovila sem osem aktivov v krajih Ambrus, Zagradec, Krka, Muljava, Stična, Višnja Gora, Šentvid in Radohova vas. Moram reči, da sem bila pri tem zelo zagnana. Pika na i pa so bile strokovne ekskurzije, ki sem jih organizirala sama, brez turističnih agencij. Povezala sem se z zadrugami po Sloveniji, dogovorili smo se za program in ogled in vse skupaj izpeljali. Povpraševanje po teh strokovnih ekskurzijah je bilo enormno, iz vsakega aktiva se je vedno udeležilo nabito poln avtobus članic, torej osem avtobusov, kar predstavlja tudi 400 ljudi. Lahko si samo predstavljate, kakšen organizacijski zalogaj je bil vsakič to takrat zame. Članice so bile za te izlete izredno hvaležne, marsikatera izmed njih je tudi po naši zaslugi prvič videla morje.

Če lahko nadaljujete z vašimi uspešnimi projekti v okviru zadruge, bi kot naslednjega izpostavili katerega?

Nadaljevali smo s postavitvijo zbiralnic za mleko, ki so se začele formirati po osemdesetih letih. Sodelovali smo z Ljubljanskimi mlekararnami, kamor zadruge še danes dostavlja mleko. Ljubljanske mlekarne so nam pomagale pri iskanju primernih lokacij na kmetijah, kjer smo uredili manjše prostore za zbiralnice. Zadruge je prispevala k ureditvi prostora, Ljubljanske mlekarne pa so zagotovile bazen. Skupaj smo sistematično postavili približno 40 zbiralnic po vaseh.

In potem je na začetku 90-tih let prišel izziv v obliki zakona o zadrugah. Kako ste se lotili preoblikovanja?

Leta 1992 se je zadruge morala prilagoditi novemu zakonu o zadrugah, ki je zahteval obvezni članski delež za vse kmete, ki so se želeli včlaniti. Delež je bil takrat 500 nemških mark, kar je bilo najvišje v Sloveniji in ni bilo vseh vsem. Približno 180 kmetov se je takrat vključilo v zadruge, med njimi tudi delavci. Organi zadruge so bili predsednik, upravni odbor in nadzorni odbor. Prej smo sodelovali s približno 600 kooperanti. Naši člani so imeli določene prednosti po združnih pravilih, kot je na primer hitrejše plačilo za mleko in meso. Ugodnosti niso bile velike, vendar so bile dostopne le članom zadruge.

In kmalu zatem je nastopil čas, ko ste prevzeli vajeti zadruge v svoje roke. Katera večja sprememba je zaznamovala čas vašega direktovanja?

Leta 1994 sem bila imenovana za direktorico zadruge, kar je bil pomemben prelom v prevzemanju odgovornosti za obstoj in razvoj zadruge skupaj z organi zadruge. Kljub težkim in turbulentnim letom smo uspešno reševali izzive. Pomembno je, da organi zadruge in vodstvo sodelujejo ter si zaupajo. Zaupanje je ključno, saj omogoča odprto komunikacijo in uresničevanje skupnih dogovorov. Leta 2010 smo uvedli nov informacijski sistem v zadruzi, kar je bil pomemben korak v razvoju. Kljub prvotnemu strahu se je takratna generacija uspešno prilagodila računalniškemu delu, kar kaže na pomemben napredek v tehnološkem razvoju. Ko smo vzpostavili nov informacijski sistem, ki je povezal trgovino in upravo, smo uspešno racionalizirali procese in zmanjšali število zaposlenih na upravi. To nam je omogočilo lažje prilagajanje, izboljšanje poslovnih rezultatov in koristi za kmete.

Kam po vašem mnenju pluje združništvo na Slovenskem, katere izzive lahko pričakuje na kratki in srednji rok?

Združništvo se nenehno bori za svoje in kmečke interese, skupaj s kmetijsko zbornico in združno zvezo, vendar je razmerje moči pogosto težavno. Brez sogovornika na vladi je težko pritegniti pozornost kmetijskih vprašanj. Na združni zvezi se sestavljajo pobude za različne zakone, vendar je težko doseči sprejetje teh predlogov, saj odločitve o kmetijstvu sprejemajo ljudje, ki morda nimajo dovolj znanja o tem področju. Mnenje mnogih je, da bi morali kmetje imeti večjo vlogo pri oblikovanju politik, saj imajo neposredne izkušnje in lahko najboljše opišejo svoje težave. Nekje sem prebrala, da je cesarica Terezija imela na dvoru kmeta, ki ga je vedno vprašala za mnenje pri pomembnih odločitvah. Poudarjalo se je kmečko pamet, tako v parlamentu kot drugod, vendar se ta pogosto ne upošteva. Zaščita domače proizvodnje se zdi preprosta naloga, Avstriji in drugi to znajo bolje izpeljati. Če se tega ne uresniči, se enostavno uvaža, kar ni dobra rešitev.

Bili ste aktivni tudi na drugih področjih. Vse pa so po večini povezane z kmetijstvom. Lahko izpostavite tiste, na katere ste najbolj ponosni in pojasnite zakaj?

Preko zadruge sem se hitro vključila v organe delovanja Združne zveze Slovenije. Bila sem več mandatov v upravnem odboru in en mandat kot podpredsednica Združne zveze. Zadnje tri mandate sem tudi članica nadzornega odbora. Leta 1999 sem bila imenovana v Iniciativni odbor za ustanovitev Kmetijsko gozdarske zbornice preko ministrstva za kmetijstvo. Kljub nasprotovanju je bila zbornica ustanovljena leta 2000. Sodelovala sem v različnih organih zbornice, kot so upravni odbor, svet zbornice in razni odbori. Na začetku svoje kariere v zadruzi sem se posvetila delu z mladimi združniki in se vključila v Zvezo organizacij za tehnično kulturo v Ljubljani, ZOT-KA, kjer so in še danes naši fantje in dekleta uspešno sodelujejo na tekmovanjih v oranju. Že leta 2007 smo bili organizatorji državnega tekmovanja v oranju, ki je bilo obiskano in uspešno izvedeno. Na prireditvi je sodelovalo veliko ljudi in društev, tudi minister je bil prisoten in to je bila resnično uspešna prireditvi, ki je dodatno spodbudila naše delo.

Ponosna sem na vse prireditve v košnji na Lučajevem Kalu, ki jih je organiziralo Turistično društvo Grča, po zamisli in ideji Andreja Agniča. Te prireditve so bile zelo priljubljene in vesela sem, da sem sodelovala kot sodnica in tekmovalka v kategoriji svetnic. Enkrat sem se tudi z bivšim županom Lampretom poskusila v košnji. Udeležila sem se tudi vseh tekmovanj v žetvi s srpom na Kitnem Vrh, ki so postala tradicionalna alternativa košnji s stroji. Vsako leto v začetku julija sem bila predsednica sodniške ekipe in sem z veseljem sodelovala ter se preizkušala v teh izzivih, ki mi prinašajo spomine iz mladosti in so mi še vedno zelo pri srcu.

Vaše strokovne dejavnosti in dogodki niso bili vezani le na poljedelstvo, pač pa tudi na živinorejo. Želimo vas spomniti tudi na zelo pomembno osebo in strokovno priznanje, ki ste ga prejeli leta 2000.

Seveda. Tudi živinoreja je pomemben del kmetijstva pri naših članih. Izredno sem ponosna, da sem lahko v svoji karieri uspela organizirati tri občinske razstave živine, kar ni bilo ravno preprosto. Prva razstava je bila leta 1990 na Muljavi in je bila zelo dobro obiskana. V vlogi predsednice organizacijskega odbora sem organizirala razstavi tudi leta 2000 in 2010 na letališču v Šentvidu, kjer smo združili različna društva in prireditvi sta bili zelo uspešni. Lepo je bilo videti toliko kakovostne

živine na razstavi in res sem ponosna, da smo imeli in še imamo tako dobre rejce v našem področju. Te prireditve so privabile obiskovalce iz cele Slovenije ter kolege združnike in kmete, kar je tudi pripomoglo k uspehu prireditve. Imela sem željo organizirati še četrto razstavo leta 2020, a so se načrti zaradi vsem znanih razlogov močno zapletli. Ste me izzivali z drugim delom vprašanja. Res sem bila zelo vesela naziva »Naj združna direktorica«, ki sem ga prejela z glasovanjem bralcev časopisa Kmečki glas. Priznanje sem prejela na tradicionalnem srečanju združnikov v Portorožu leta 2000.

Nam mogoče lahko zaupate še kakšno zanimivo prigodo iz svoje bogate združne zgodovine?

Teh se je zgodilo kar nekaj. Mogoče tale. Na začetku svoje kariere sem nadzirala kakovost mleka in pobirala vzorce ob petih zjutraj. Kontrole so bile vedno nenapovedane, izvajale so se praviloma vsaj dvakrat mesečno. Spomnim se incidenta, ko je ženska na eni od zbiralnic, ko me je zagledala, po nesreči polila mleko in se pri tem zelo hudovala. Pa ni bilo kriv kamen na poti, pač pa mleko, ki je vsebovalo preveč vode. To je bil pogost pojav, saj so nekateri dodajali vodo v mleko, kar je bilo prepovedano in bi pomenilo sankcije za kmete. Spomnim se tudi smešnega izgovora moškega, ki je trdil, da je voda prišla v mleko zaradi luknje v posodi, ko je mleko hladil v potoku. Takšni dogodki so bili pogosti in marsikateri so prinesli smeh ter po drugi strani izzive pri nadzoru kakovosti mleka.

Dolgo obdobje ste zasedali različne funkcije v naši občini. Kje vse ste pustili svoj pečat?

Sodelovala sem pri ustanovitvi občine in naslednjih pet mandatov, bila sem občinska svetnica na listi SLS do leta 2014. Sodelovala sem v različnih odborih, predvsem v kmetijskem. Bila sem članica KVIAZ-a in članica uredniškega odbora časopisa Klasje. En mandat sem bila tudi podžupanja. Moja prioriteta je bilo kmetijstvo in sociala. Zavzemala sem se za finančno pomoč kmetom tako, da smo jih v to shemo pomoči zajeli čim več. Trudila sem se, da smo uspeli v občinskem svetu uresničiti predloge, ki smo jih znali tudi dobro argumentirati.

Kako vidite razvoj naše občine, kaj ji napovedujete?

Naša občina se lepo razvija s solidno infrastrukturo in privlačno lego. Pomembno je nadaljevati razvoj z ureditvijo obrtnih con in privabljanjem dobrih podjetnikov s primernimi cenami zemljišč. To bi morala početi občina, ne privatniki. S tem bi spodbudili gospodarsko rast, zaposlovanje in podpiranje športa. Občina bi lahko bolj pomagala tudi mladim kmetom, predvsem zmanjšala birokratske ovire in olajšala pridobivanje gradbenih dovoljenj. To bi pospešilo njihov napredek in prispevalo k uspehu v prihodnosti.

Imate morda kakšno posebno sporočilo za zaposlene na zadruzi in kmete?

Želim si, da bi vodstvo zadruge skupaj z zaposlenimi omogočilo kmetom ugodno trženje njihovih pridelkov in nakup repromateriala ter redno plačilo. Pomembno je, da kmetje ostanejo zvesti zadruzi in s sodelovanjem ustvarijo pozitivno delovno okolje. Želim, da se tudi čim več mladih vključi v članstvo zadruge in posredno tudi v upravljanje, saj je njihov glas pomemben za prihodnost zadruge.

Franc Fritz Murgelj

31 in 131 za Društvo prijateljev konj Višnja Gora

V torek, 26. decembra 2023, na štefanovo in na dan samostojnosti in enotnosti, je bila na Veliki Dobravi v cerkvi sv. Jakoba maša za pokojne višnjanske konjarje, ki jo je daroval župnik Slavko Judež, sledila pa je tradicionalna blagoslovitev konj. Letošnjega dogodka se je udeležilo več kot 300 ljudi. Vsako leto je nekdo izmed prisotnih določen, da natančno prešteje vse konje, ki so se s svojimi lastniki udeležili blagoslovitve – tokrat je bil za to odgovorno nalogo soglasno izbran župan Dušan Strnad. Naštel je 31 konj, kar je zagotovo verodostojen podatek, saj mu je bila v oporo pri štetju žena Milena, ki ji je štetje, računstvo in matematika poklic.

Po blagoslovitvi je sledilo prijetno druženje na dvorišču pri Španovih, kjer smo bili ob usklajenih zvokih frajtonaric deležni okusnega golaža. Vsi zadovoljni si lahko le želimo, da se ob letu osorej ponovno srečamo na Štefanovo na Veliki Dobravi. V soboto zvečer, 17. februarja, pa je bil na Vrhu v gasilskem domu 26. občni zbor društva. Zbora se je udeležilo 65 članov in predstavniki kar 20 prijateljskih konjskih društev z raznih koncev Slovenije. Na začetku so se poklonili spominu lani umrlih članov Jožeta Habjana in Ignaca Vozla. Predsednik društva Jurij Omahen je nato v svojem poročilu za preteklo leto nanizal kar 50 različnih dogodkov, kjer so sodelovali člani društva, gre torej povprečno skoraj vsak teden za en dogodek. Na koncu uradnega dela je sledil najbolj slavnostni del: za častnega člana društva je bil imenovan Slavko Podržaj, sprejetih pa je bilo kar 12 novih članov. Društvo tako sedaj šteje 131 članov, torej točno sto več, kot je bilo na štefanovo na

Veliki Dobravi blagoslovljenih konj. Zbor so s projekcijo na velikem platnu popestrile številne fotografije s preteklih dogodkov. Po občnem zboru so glasbeniki iz več društev ustvarili prijetno razpoloženje za dolge pogovore o žrebcih, kobilah, žrebičkih in konjih. Iskrena navdu-

šenost nad konji ni prav nič čudnega, ta spretna pametna plemenita lepa bitja so edine živali, ki tekmujejo z jahači na olimpijskih igrah – letos jih bomo lahko občudovali na njihovih nastopih v Parizu.

Pavel Groznik

Pridružite se sajenju medovitih rastlin

Čebelarji se zavedamo pomena ohranjanja okolja, saj vsaka večja sprememba vpliva na naše čebele in druge opraševalce. Zato smo se pri Čebelarstvu Slovenije odločili narediti korak naprej in prispevati k zmanjšanju negativnega vpliva na okolje. Letos, že tretje leto zapored, bomo ozaveščali širšo javnost o pomenu sajenja medovitih rastlin s projektom »Dan sajenja medovitih rastlin«.

Spoznavamo, da je nujno ohraniti naravo v ravnovesju, kot smo jo prejeli od prednikov. Spoštovanje pravil, ki vladajo v naravi, ter vračanje tistega, kar ji vzamemo, sta ključnega pomena. Namen projekta je, da naši otroci kot tudi drugi spoznajo medovite rastline, se zavedajo njihovega pomena, in na koncu imamo vsi skupaj korist. Opraševalcem omogočimo vir medičine in cvetnega prahu na medovitih rastlinah, jeseni pa nas te rastline nagradijo s pridelki, ki jih uživamo vse do prihoda nove pomladi.

Prostor, ki ga želimo nameniti medovitim rastlinam, je odvisen od same velikosti. Lahko gre za cvetlična korita na balkonu, majhen vrtiček, njivo ali celo javne površine. Pri cvetličnem koritu imamo številne možnosti izbire medovitih rastlin, kot so bazilika, timijan, melisa, nizka sončnica, ameriški slamnik in še mnoge druge.

»Odkrijte čarobni svet medovitih rastlin! Izvedite več o njihovih lastnostih in kako jih lahko uspešno zasadite v svojem vrtu. Skenirajte QR kodo in se podajte na raziskovanje, ki ga ponujajo medovite rastline.«

Na večjih površinah (vrtovi, javne površine) se lahko odločimo za zasaditev dreves, kot so divja češnja, kostanj, javor, lipa. Na vrtovih in javnih površinah lahko poleg medovitih začimb in dišavnic posadimo tudi grmovnice, na primer vrtnice. Za vzdrževanje estetskega videza parkov in zelenih površin občine spodbujamo h kasnejši košenji, zlasti po cvetenju rastlin, kar prispeva k obogatitvi okolja in privabljanju številnih opraševalcev. Možnosti za sajenje medovitih rastlin na njivah so prav tako obsežne, na primer: sončnice, buče, ajda, mak, oljna ogrščica, facelija, detelja in še mnoge druge. S tem se ne-le izboljša biotska raznovrstnost, ampak tudi spodbuja opraševanje rastlin, kar ima pozitiven vpliv na ekosistem.

Letos bomo izpeljali »Dan sajenja medovitih rastlin«, ki bo potekal v soboto, 23. marca 2024. Gre za edinstveno priložnost, da vsi skupaj prispevamo k sajenju medovitih rastlin. Namen je zelo širok, saj s tem pomagamo čebelam, opraševalcem, prispevamo k raznovrstnosti medu in ostalih čebeljih pridelkov ter lokalno pridelanega sadja in zelenjave. S sajenjem medovitih rastlin tudi zmanjšujemo izpuste ogljikovega dioksida (CO₂) in s tem zmanjšujemo ogljični odtis.

Vabljeni, da se nam pridružite in skupaj posadimo medovite rastline za lepši jutri.

Tomaž Samec, Svetovalec za varno hrano pri JSSČ

28. GREGORJEV SEJEM

HIPODROM ŠENTJERNEJ

8. – 10. 3. 2024

PETEK:
OTVORITEV SEJMA
LUKA IN META
ŠENTJERNEJSKI
GLASBENI ŠOPEK
DAVOR ŠPEHAR

SOBOTA:
ČUKI
MAMA MANKA
PEVSKI ZBORI
LJUDSKI PEVCI

NEDELJA:
JOLE COLE
MLADI HARMONIKARJI
ANSAMBEL NEMIR

VABLJENI!

ORGANIZATOR

GLAVNI SPONZOR

GLAVNA NAGRADA:
KOSILNICA EASY RIDER
VILLAGER VTR 650

Hitro in strokovno izdelujemo
arhitekturne zasnove in
IDEJNE PROJEKTE (IDP)
lesenih, stanovanjskih objektov

modeko[®]
zasnovo v PILLAR

www.pillar.si; modeko@pillar.si
041 64 44 95

PILLAR d.o.o.
Oslica
Ivančna Gorica

RRA LUR
regionalna razvojna agencija
Ljubljanske urbane regije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Priložnost za razvoj novih podjetniških idej

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) je objavila razpis, v okviru katerega ponovno vabi posameznice in posameznike z inovativnimi in naprednimi podjetniškimi idejami k prijavi v projekt Podjetno nad izzive v Ljubljanski urbani regiji (PONI LUR). Udeleženci bodo tekom usposabljanja osvojili vsa potrebna znanja in veščine za uspešen in učinkovit razvoj svoje ideje ter zagon novega podjetja. V okviru projekta RRA LUR zagotovi podporno podjetniško okolje, v katerem lahko uspešno razvijejo in realizirajo lastne poslovne ideje. Razpis je objavljen na www.rralur.si.

Z aktualnim razpisom bo priložnost za razvoj svoje podjetniške ideje dobilo novih 10 udeležencev. Glavne delovne obveznosti in naloge na podlagi razpisa izbranih zaposlenih bodo usmerjene v pridobivanje ključnih znanj, ki so nujna za uspešen razvoj poslovnih idej. V času programa bodo tako pod mentorstvom različnih vrhunskih strokovnjakov in uspešnih podjetnikov prejeli znanja s področja podjetništva, ki jih ob vstopu na samostojno podjetniško pot potrebujejo; vse od razvoja poslovne ideje do izdelave poslovnega modela in načrta, marketinških in promocijskih aktivnosti, poslovne komunikacije, upravljanje z IKT, pridobivanje virov financiranja, osnovna pravna ter finančna znanja ipd. Zagotovljeno bo tudi ustrezno delovno okolje po principu co-workinga.

Poziv, objavljen na spletni strani www.rralur.si, je odprt do 25. 3. 2023. Vsi potencialni prijavitelji vabljeni na predstavitev projekta in prijave na razpis, ki bo potekala preko video povezave Zoom:

- v torek, 5. 3. 2024, ob 11:00; prijava preko spletnega obrazca in
- v ponedeljek, 19. 3. 2024, ob 11:00; prijava preko spletnega obrazca.

Udeleženci bodo v projekt vključeni predvidoma s 1. 5. 2024.

Dodatne informacije v zvezi z javnim razpisom in razpisno dokumentacijo je možno dobiti v delovnem času na telefonski številki 01 306 19 38 oz. preko e-pošte poni@rralur.si.

Imaš inovativno idejo? Prijavi se projektu PONI LUR in jo uresniči!

Projekt ti ponuja:

- 4 mesečno redno zaposlitev
- podjetniška usposabljanja
- mentorstvo in pomoč pri razvoju ideje
- možnost individualnih izobraževanj

Razpis najdeš na
www.rralur.si.
Prijavi se do
25. marca 2024.

PONI
PODJETNO NAD IZZIVE
Ljubljanska urbana regija

RRA LUR
regionalna razvojna agencija
Ljubljanske urbane regije

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ

Vabilo na Delavnico »Medovite rastline in čebelji pridelki«

Vabimo vas na delavnico »Medovite rastline in čebelji pridelki«, ki se bo odvijala v sredo, 20. marca 2024, od 17. do 20. ure v Hiši Kranjske čebele, Mestni trg 2, 1294 Višnja Gora.

Delavnica je del projekta »Veriga EKO zelišč od Dolenjske do Krasa«, ki je nastal v partnerstvu z LAS Dolenjska in Bela krajina (vodilni partner), LAS STIK, LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe ter LAS Krasa in Brkinov. V projektu sodeluje 17 partnerjev, od tega je 7 ekoloških deležnikov iz vključenega projektnega območja.

Naš cilj je predstaviti zeliščarstvo kot eno od vidnih kmetijskih panog, s poudarkom na ekološki pridelavi. V drugi fazi izvajanja projekta se osredotočamo na promocijo zeliščarstva, trajnostnega načina prehranjevanja ter spodbudo pridelave eko zelišč v luči prilagajanja na podnebne spremembe.

Na delavnici bomo spoznavali medovite rastline, njihovo uporabo in vzgojo ter se naučili pravilne uporabe medu in čebeljih pridelkov. Z nami bo izkušena čebelarica, apiterapevtka in zeliščarka Petra Peunik Okorn, ki nam bo pripravila tudi degustacijo čebeljih pridelkov. Izdelali si bomo preprosto mazilo, ki vsebuje medovite rastline in čebelje pridelke. Vse aktivnosti v okviru projekta so brezplačne, zato vas v ljubeznivi vabilo, da se nam pridružite. Obvezna je prijava na las-stik@ciktrebnje.si ali prek telefonske številke 07 34 82 103, ker je število mest omejeno.

Veselimo se srečanja z vami!

Stanka Zorec, LAS STIK

PETRA PEUNIK OKORN
Čebelarica, apiterapevtka in zeliščarka

ZELIŠČA ZA VSAKOGAR

V sklopu projekta Veriga eko zelišč od Dolenjske do Krasa vam ponujamo v branje prvega izmed petih člankov, ki vas bodo popeljali v svet vsestranske uporabe zelišč. Veste, kako vzgajati zelišča in kako jih pravilno shraniti? Ali veste kaj sta tinktura in macerat ter kako ju pripraviti? Ste vedeli, da ljudje zelišča uporabljajo od začetka svojega obstoja?

KAKO JIH UPORABLJAMO?

Zelišča uporabljamo v najrazličnejše namene. Uporabimo lahko sveža ali sušena, odvisno od trenutne uporabe in razpoložljivosti. Najpogostejše jih seveda zaradi številnih rastlinskih učinkovin, ki jih vsebujejo, uporabljamo za lajšanje različnih tegob. Najpogostejša raba je zagotovo v obliki čajev, tinktur, oljnih izulečkov (maceratov), sirupov, sokov, obkladkov, dodajamo jih različnim mazilom in še bi lahko naštevale. Neizogibna so seveda tudi v kulinariki, saj jedem izboljšajo okus in pogosto blagodejno vplivajo na naše počutje.

IN KAKŠNA ZELIŠČA BOSTE UPORABILI VI?

V prihodnjem prispevku bomo spoznavali vzgojo, nabiranje in shranjevanje zelišč. Zelišča je mogoče uzgajati tako v cvetličnih koritih na balkonu in okenskih polici, kot na vrtovih. Zato, dragi bralci, vas do prihodnjega prispevka čaka prijetna naloga. Pobrskajte po domači kuhinji in pogledajte, katera zelišča najpogostejše uporabljate. Nato naredite seznam petih zelišč, ki bi jih letos želeli vzgajati sami. Če imate težave pri sestavljanju seznama, naj vam bo v pomoč katera izmed številnih zeliščarskih knjig ali spletnih strani.

PRIHODNJIČ BOMO ZAVIHALI ROKAVE IN SE LOTILI DELA.

Od sejma do kulture

Na 34. mednarodnem sejmu turizma Sejmu ALPE-Adria, ki je potekal od 31. januarja do 3. februarja, je svoja doživetja predstavljalo več kot 350 turističnih ponudnikov iz 13 držav.

Javni zavod za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica se je kot razstavljavec sejmu Alpe-Adria pridružil skupaj z zainteresiranimi ponudniki in se s ponosom predstavil skozi bogato ponudbo. Sejem ni bil zgolj priložnost za spoznavanje turistične ponudbe, temveč tudi odlična platforma za poslovna srečanja, izobraževanja in krepitev vezi med turističnimi ponudniki in destinacijami. S tem smo vzpostavljali trdno mrežo, ki omogoča rast in razvoj turističnega sektorja na destinaciji Ivančna Gorica.

Spoznali smo, da smo bili pravi naslov za popotnike, ki iščejo več kot samo naravne lepote, na katerih bi si odpočil oči. Zelo ponosni smo bili na naš vsebinski sejmski prostor, ki je pritegnil pozornost še za tako zahtevnega gosta. Sejmska grafika je bila presenečenje, popolna kombinacija izvirnega in sodobnega.

Z ekipo sodelujočih smo izkoristili vse resurse, ki smo jih imeli na voljo in stojimo za tem, da smo jih odlično izkoristili. Ponudili smo drugačnost, predvsem pa izvirnost.

Magnet za obisk na stojnici so bili zagotovo tudi maskoti Višnja in kavboj Pepe ter nagradna igra z bogatimi nagradami ponudnikov, ki so skupaj z nami zastopali barve destinacije Prijetno domače Ivančna Gorica.

Obiskovalci so imeli priložnost spoznati destinacijo Ivančna Gorica po dolgem in počez, od vznožja do vrha. Zagotovo so odkrili novo destinacijo in dobili ideje za nova doživetja. Z navdušenjem so sprejeli pestro ponudbo, kar kaže na uspeh predstavitev destinacije na največjem slovenskem turističnem sejmu. Z medsebojnim sodelovanjem nam je uspelo uspešno izpeljati števila obiskovalcev na naši sejmski lokaciji.

Ob tej priliki bi se zahvalili vsej ekipi, ki je štiri dni bogatila naš spremljevalni program in smo skupaj odlično predstavljali destinacijo Prijetno domače Ivančna Gorica. To so bili: Turistična vas Pristava, Doživljajski park Cukarca, čebelarstvo Rogelj, Kavbojska dežela Čož, Jurčičeva domačija in Hiša kranjske čebele v organizaciji Javnega Zavoda za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica.

Posebej se zahvaljujemo Jerneju Lampretu, ki je kot Krjavelj popestril ob sejmski program na glavnem odru Marmorne dvorane in osvojil srca slehernega obiskovalca. Prav tako Jožetu Pečjaku, ki je »vstopil« v čevlje Jurčičevega deda, in Igorju Adamiču kot literarnemu junaku, ki je svoj nastop odlično zaključil s povabilom v letno gledališče na Muljavo in na naš izjemen sejmski prostor.

Za konec sejma so nam »koranti« obljubili, da bodo pregnali vse slabo in prinesli pomlad.

Občina Ivančna Gorica ima potencial biti trajnostna destinacija in se bomo v prihodnje osredotočali na tri ključne prednosti slovenskega turizma; naravo, ljudi in prireditve in s tem posledično na turizem v naravnem okolju, kar prinaša trajnostno razvojno priložnost predvsem za lokalna okolja.

Za nami je še ena uspešna turistična zgodba, ki se lahko še razvija in prinaša velike pozitivne učinke na naše okolje.

Februarsko dogajanje smo nadaljevali z dogodkom ob kulturnem prazniku

3. februarja smo v Hiši kranjske čebele obeležili kulturni praznik, ki smo ga tokrat posvetili čebelarstvu. Ravno v tem času je namreč izšla

nova čebelarstva pesmarica Glasbene čebele, ki je nastala na pobudo Čebelarstva zveze Slovenije in pod izkušenim peresom profesorja Tomaža Habeta. V predavalnici Hiše je potekala predstavitev pesmarice, kjer so navzoče nagovorili župan občine Ivančna Gorica Dušan Strnad, predsednik Čebelarstva zveze Slovenije Boštjan Noč in direktorica ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica Maja Lampret. Sledil je pogovor med povezovalko dogodka Dragico Šteh in gospodom Habetom. Imeli smo tudi odprtje razstave o gospodu Habetu v hišni kavarni, ki smo ga nadaljevali s koncertom Komornega moškega pevskega zbora ČZS in Moškega pevskega zbora Šmarje-Sap. Povezovala ga je Barbara Dimc.

Hvala vsem, še posebej pa otroškemu pevskemu zboru iz OŠ Stična, Podružnične šole Višnja Gora z mentorico Jasmino Sajko, za pevski vložek med predstavitvijo pesmarice.

Tudi na zdravje nismo pozabili ...

Iz Šole zdravja je skupina Krka pod vodstvom Alenke Miklavčič, 12. februarja poskrbela za jutranje razgibavanje na kamniti ploščadi Hiše kranjske čebele.

Po polurnem razgibavanju na svežem zraku nam je skupina namenila

prav poseben zaključek z glasbeno točko;

»Tam ob kranjskih čebelah
telovadimo zdaj,
družba naša vesela zbere
vsaki se dan ...
Vse naše sklepe prav
radi razgibamo si,
da še dolgo poskočnost
ohranimo vsi.«

Skupina je nato z vodenim ogledom odkrila bogastvo doživetij, ki jih ponuja Hiša kranjske čebele.

Navdušeni so bili nad posebno zasnovanimi sobami v obliki satnih celic, ki pričarajo vznemirljivo spajanje v panju in si privoščili 360-stopinjski razgled na srednjeveško mesto Višnja Gora.

Največ časa so namenili doživljajski razstavi z obiskom Travnika, Laboratorija in Kuhinje, kjer so spoznavali medovite rastline, bogato zgodovino čebelarstva družine Rothschild, čisto pravo in živo družino kranjske čebele ter se pomerili tudi v kvizu. Ogled so zaključili v kavarni, kjer so se razvajali z raznolikimi kavno-

-medenimi napitki, »vzdušje« pa je bilo tako živahno kot v pravem čebelnjaku.

V duhu povezovanja in skupnega doživetja smo se poslovili in si obljubili trajno skrb za zdravje.

Na koncu meseca smo turistični vodniki praznovali. Ob letošnjem mednarodnem dnevu turističnih vodnikov, 21. februarja, smo na destinaciji Prijetno domače Ivančna Gorica pripravili, kot se za ta dan spodobi, brezplačna promocijska vodenja.

Obiskovalci so si na interaktiven način ogledali srednjeveško mesto Višnja Gora in Jurčičevo domačijo na Muljavi. V zgodbe preteklosti sta obiskovalce popeljala licencirana turistična vodnika Andreja Vesel in Gorazd Hribar Rajterič. Praznovanje je bilo idealno za počitniški izlet. **Naredite si čudovite izlete in lep vstop v pomlad.**

Zapisala: Andreja Vesel
ZKT Prijetno domače
Ivančna Gorica

Hiša kranjske čebele pripravlja ABC komuniciranja v poslovnem svetu

Središče inovativnih tehnologij APILAB – Hiša kranjske čebele organizira nov izobraževalni program s področja komuniciranja, namenjen lokalnim podjetnikom in vsem, ki to morda še želijo postati. Izobraževalni program se bo odvijal v marcu in aprilu.

Delavnice bo v Hiši kranjske čebele vodila sedaj že poznana predavateljica, komunikacijska strokovnjakinja Alenka Vidic Praprotnik, ki je v preteklem letu vodila tudi izobraževalni program »Lokalni podjetnik: Kako oblikujemo dobro blagovno znamko«. V sklopu štirih izobraževalnih delavnic se bo tokrat posvetila temam, s katerimi imajo podjetniki v modernem svetu največ izzivov ter svoje udeležence opremila z znanji, ki jim bodo pomagala svojo komunikacijo postaviti na višji nivo.

V Hiši kranjske čebele bodo izpeljali štiri delavnice:

1. delavnica: Komuniciranje v konfliktnih situacijah, na kateri bodo udeleženci spoznali tehnike dobrega upravljanja in odzivanja v konfliktnih situacijah. Datum: 12. 3. 2024 ob 16:00,
2. delavnica: Učinkovitost komuniciranja v organizacijah, na kateri se bodo udeleženci naučili oblikovati in izvajati komunikacijske strategije, ki podpirajo organizacijske cilje. Datum: 16. 3. 2024 ob 16:00,
3. delavnica: Komuniciranje z mediji, na kateri bo predavateljica udeležence pripravila na učinkovito sodelovanje z novinarji in mediji. Datum: 9. 4. 2024 ob 16:00,
4. delavnica: Zelena nit - sporočanje trajnostne vizije, na kateri se bodo udeleženci naučili, kako svoje trajnostne aktivnosti predstaviti svojim deležnikom in s tem poskrbeti, da bo njihova blagovna znamka pridobila na ugledu. Datum: 23. 4. 2024 ob 16:00.

Vsi, ki jih tema in takšno izobraževanje zanima, se lahko na program prijavijo na prijava@hkc.si. Prijave se zbirajo do zapolnitve prostih mest.

Bodo v maju že cvetele gartrože pri nas pred sprejemnico?

Na Jurčičevi domačiji smo v drugi polovici meseca februarja začeli z obnovo okolice in stavbnih elementov, ki so del celote našega muzeja na prostem. Vzporedno z izvajanjem postopka popisa predmetov in skrbi zanje, aktivno skrbimo tudi za njeno zunanjo podobo. Iz vidika varstva dediščine kompleks Jurčičeve domačije zajema več vrst nepremične dediščine. V tem primeru njeno celoto tvorijo prostorsko in funkcionalno povezane skupine stavb in objektov. So odraz in primer gospodarskega, kulturnega in socialnega razvoja, tesno povezanega z agrarnimi in drugimi dejavnostmi v krajini, značilnimi za obdobje od 1. polovice 19. stoletja do 2. polovice 20. stoletja. Hkrati nam območje domačije govori zgodbo kulturne krajine in z njo povezanega načina življenja v preteklosti. Ravno zato si močno prizadevamo, da njeno podobo ohranimo za prihodnje generacije. Nepremična dediščina se, hkrati z načinom življenja skozi čas spreminja, kar pomeni, da je v njenem upravljanju potrebna upoštevanje tudi sodobne vidike bivanja in uporabe. Iskanje skupnih točk med obema časovnima svetovoma je lahko v praksi zahtevno. V našem primeru sodelovanje med vsemi vključenimi deležniki: Občino Ivančna Gorica, Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije Območna enota Ljubljana (OE ZVKDS Ljubljana), izvajalci konservatorsko-restavratorskih del in zaposlenimi Javnega zavoda za turizem in kulturo Prijetno domače Ivančna Gorica (ZKT Prijetno domače) poteka pozitivno in navdihujoče. S skupnimi močmi smo začrtali obnovo objektov in stavbnih elementov na domačiji s ciljem ohraniti njeno avtentično podobo preteklosti. Tako smo konservatorsko-restavratorska dela otvorili z rekonstrukcijo že dotrajane lesene ograje, ki meji njeno območje. Izvajalec konservatorsko-restavratorskih del Gnom d.o.o. je v sodelovanju s konservatorsko službo OE ZVKDS Ljubljana staro ograjo nadomestil z macesnovo, ki jo odlikuje tradicionalen način

Obiskovalci ob slovenskem kulturnem prazniku

izdelave: tehnika skobljanja, ki je sodobna različica tesanja, kot so jo uporabljali stari mojstri. Macesnov les je svetle barve, a kot drugi lesovi bo pod vplivom klimatskih razmer že v nekaj mesecih potemnel in dobil značilno sivo-rjavo patino. Posebnost macesnovega lesa je še njegova trajnost, žilavost in odpornost na gnitje, zato so ga že v preteklosti uporabljali v gradbeništvu. Gostovanje Jurčičeve domačije na sejmu Alpe Adria 2024. Letos smo po odločitvi vodstva ZKT Prijetno domače naredili korak naprej: predstavljali smo destinacijo Prijetno domače. Bolj organizirano in z vsemi ponudniki, ki so se želeli predstaviti skupaj z našim zavodom. Zahvaljujemo se članoma KD Josipa Jurčiča Muljava – Igorju Adamiču in Jerneju Lampretu ter Jožetu Pečjaku iz KD Krka, ki so popestrili naše novo izdelane destinacijske letake z živo podobo. Kot Josip Jurčič, Krjavelj in ded Jožef Jankovič. Bili so povezovalni in duhoviti v komunikaciji z ostalimi ponudniki in obiskovalci, ki so jih nagovarjali. Vsak v svojem izvirnem karakterju. Kulturni praznik na Jurčičevi domačiji. Zadnji dve leti načrtno odpremo vrata Jurčičeve domačije ob kulturnih in muzejskih dnevih. Mednje spada tudi kulturni praznik. V letu obletnic smo imeli pester program: delavnico lepopisja z Natalijo Re-

snik za najmlajše in Knjigo prisrčnico z gostujočima umetnikoma, ki delujeta na več področjih – pesnik in slikar Miklavž Komelj ter glasbenik in multimedijski umetnik Lado Jakša. Zanimivo sta zaključila naše dogajanje. Miklavž Komelj se je prepričljivo – s citati iz knjige Jurija Kozjaka iz naše knjižnice – spominjal, kako ga je vznemiril Jurij Kozjak kot otroka, njegova knjiga prisrčnica, ki ga je nagovorila za pesniško pot in tudi študij umetnostne zgodovine. In ker ravno pišemo poročilo za leto 2023, lahko samo dodam, da smo imeli nekaj deset več obiskovalcev kot leto nazaj. Dve skupini sta se predhodno najavili. To pomeni, da se naš dogajanje kulturnega praznika počasi dobiva moč in vedno več obiskovalcev. Mladi vodniki Jurčičeve domačije pa so jih razveselili tudi kot umetniški izvajalci. Vsem, ki so to želeli, smo dodatno ponudili ogled razstave v galeriji ali ogled izjemne cerkve s. Marijinega vnebovzetja, ki ji je sloves dodal tudi Jurčič, saj je lokacija dogajanja Jurija Kozjaka. Vodstvo po cerkvi je skrbno izvedel Stane Kovačič. Gospod Sulič nam je takole zapisano posredoval naslednji dan: »Pozdravljeni! Včeraj je celotna naša skupina uživala ob vaših predstavitvah o pisatelju Jurčiču. Nekaterih posebnosti o njem in njegovi družini in času, ko so oni živeli, nismo poznali. Z vašimi bogatimi predstavitvami pa smo to sedaj izvedeli na sproščen način. Bilo je zelo prijetno. Obvestite nas tudi o poletnih predstavah, ki jih planirate za letošnje leto.« O lepem počutju pri nas priča dejstvo: obiskovalci so popili 30 litrov domačega čaja, pojedli vse krhlje in pirine piškotke, ki so jih za to priložnost pripravili in spekli na eko kmetiji Bregar. Priprave na 30. Jurčičev pohod. Kako Jurčičeva domačija dobiva novo podobo, smo vam že predstavili na začetku našega pisanja. Naj dodam, da smo skupaj s TD Muljava pregledali vse table, ki označujejo muljavske bisere kulturne dediščine, dotrajane bodo zamenjali z novimi. Skupaj z avtorjem, akadem-

skim kiparjem Borisom Prokofjevim, smo očistili spomenik, ki »praznuje« okroglo obletnico - 40 let že stoji pred rojstno hišo; tudi mi bomo imeli ustreznejše informativne table. Izhodiščna točka ogledov – t. i. sprejemnica – bo tako dobro vidna. Visoke in razraščene smreke so jo popolnoma zakrivala. Še mali historični oris: smreke, ki smo jih odstranili, je zasadil oskrbnik Jurčičeve domačije, gospod Pajnič, daljnega leta 1991 – torej v prejšnjem stoletju. Toliko so se že razrasle, da jih nismo mogli več negovati, hkrati pa niso ustrezale podobi, ki jo bo počasi, ob strokovnih napotkih OE ZVKDS Ljubljana, pridobivala Jurčičeva domačija. Peljemo jo torej k avtentični podobi. Te opazne spremembe boste opazili vsi, ki boste med pohodniki 30. Jurčičevega pohoda. Programsko pa letos na zaključni prireditvi povezujemo mladost in Jurčiča. Mladi so velik potencial občine Ivančna Gorica! Zasaditev ob novem plotu. In če nas nameravate obiskati čez nekaj mesecev, ko bo macesnova ograja že dobila nekaj patine, boste lahko uživali v vonju gartrož, ki jih bomo zasadili. Rdeče, roza in bele barve bo njihov cvet. Po pričevanju sosedov, prejšnjih skrbnikov in daljnih potomcev Josipa Jurčiča, so imeli pri Pajštbarjevih s sosedom na spodnji strani sadovnjaka ograjo s prav tako zasaditvijo. Držimo pesti, da se bodo sadike gartrož lepo prijele. Kaj bo naredil ples čebel okoli cvetov pa bomo preverjali že naslednje leto.

Po vsem zapisanem vas na vandra-nje do Muljave vabi kar vizionar-

Kipar Boris Prokofjev je poskrbel za čiščenje Jurčičevega kipa

ski ded: »Dobrodošli na domačiji mojega vnuka Jožeka, ki ga bolje poznate kot prvega slovenskega romanopisca Josipa Jurčiča. Danes je to muzej na prostem, nekoč je bil naš dom. Sam sem ga zgradil. Hiša, topdar in vodnjak so še vedno videti skoraj tako kot v mojih časih in ponosen sem, da ostajajo srce skupnosti na Muljavi. Moje ime je Jožef Jankovič. Marsikaj sem počel, ampak od vsega sem bil najraje Jožekov ded. Kako lepo sva se imela in kaj vse sva skupaj doživela. Bil je zlat fant.« Pa saj veste, ta zlati fant, bi bil 4. marca letos star 180 let. Tako vas ded nagovarja skozi doživetje Čebelnjak zgodbe v naravi. Če pa pridete na Čebelnjak zgodbe na domačiji pa boste lahko tudi vi izvedeli nekaj novih iskrih podrobnosti iz življenja obeh!

Ekipa Jurčičeve domačije
ZKT Prijetno domače
Ivančna Gorica

Prenovljena ograja na Jurčičevi domačiji

Vabljeni na nepozaben večer smeha in glasbe.

HIŠA KRANJSKE ČEBELE

ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica

KAVARNIŠKI VEČER 2#

- STAND UP -
s Tinom Vodopivcem

- GLASBENI NASTOP -
Ana Hribar & Nejc Bavdek

CENA VSTOPNICE 14 €

> VSTOPNICE SO NA VOLJO V HKČ

> V PREDPRODAJI 10 € (DO 18.02.)

> ŠTEVILO VSTOPNIC JE OMEJENO.

> KJE? HIŠA KRANJSKE ČEBELE

> KDAJ? 8. 3. 24, OB 20. URI

HIŠA KRANJSKE ČEBELE, MESTNI TRG 2, VIŠNJA GORA INFO: 386 1 44 40 410

Zbor članov Občinske turistične zveze Ivančna Gorica

V torek, 23. januarja, je v Lavričevi koči na Gradišču potekal zbor članov Občinske turistične zveze Ivančna Gorica. Predsednik OTZ, Stane Kralj, je na začetku povzel delo zveze v letu 2023 in z nami delil finančni načrt za preteklo leto. O delu nadzornega odbora je nato poročal predsednik nadzornega odbora, Martin Flamaceta.

Po evalvaciji leta, ki je minilo, se je predsednik OTZ uzel v leto 2024 in nam predstavil načrt dogodkov, ki se bodo odvijali v sodelovanju s turistično zvezo (Sejem Alpe-Adria, proslava ob dnevu državnosti in enotnosti na Polževem, Krevsotek, srečanje obvodnih krajev, strokovna ekskurzija ...).

Zbora sta se udeležila tudi gosta, podžupan Tomaž Smole in predstavnica Turistične zveze Slovenije in Zavoda Prijetno domače Andreja Vesel. Podžupan Smole je pohvalil dosedanje delo zveze in zbranim predstavnikom turističnih društev dal zagona za nadaljnje projekte, ki so bodo izvajali znotraj njihovih društev. Z nekaj besedami je predstavil tudi LAS-STIK; lokalno akcijsko skupino, ki je bila leta 2015 ustanovljena na pobudo občin: Dolenjske Toplice, Ivančna Gorica, Trebnje in Žužemberk z namenom

povezovanja in tesnejšega sodelovanja med občinami. Konec lanskega leta je namreč podžupan Smole postal novi predsednik LAS-STIK-a. Andreja Vesel je poudarila, kako velik potencial ima naša občina na področju turizma in kako dobro turistična društva delujejo, bi pa bila vesela, če bi bilo med društvi in Turistično zvezo Slovenije še več sodelovanja. Želi si, da bi s skupnimi močmi nadgradili turistično pano. Povabila nas je na sejem Alpe-Adria in nam predstavila letošnji program na Gospodarskem razstavišču.

Za konec naj omenim še to, da z letošnjim letom deluje v občini

12 turističnih društev, saj je svoje delovanje končalo TD Valična vas. Člani so se pridružili Turističnemu društvu Zagradec, s katerim so bili tudi v času svojega delovanja tesno povezani.

Po uradnem delu zbora je sledilo druženje ob dobri hrani in pijači, kjer so se izmenjale tudi nove ideje za naprej. Leto 2024 bo prineslo marsikaj zanimivega in uspešnega, če bomo le stopili skupaj, saj kot pravi slogan Turistične zveze Slovenije »Turizem smo ljudje«.

*Tjaša Zajc,
Predsednica mladinskega
odbora OTZ*

Turistična društva aktivna tudi na sejmu Alpe Adria

Konec januarja se je v sklopu 34. sejma turizma Alpe Adria tradicionalno predstavljala tudi Občinska turistična zveza Ivančna Gorica. Na razstavnem prostoru so se pod okriljem TZS v treh dneh uspešno predstavila vsa naša turistična društva, ki so lepo dopolnjevala celotno predstavitev turistične ponudbe naše občine, skupaj z Zavodom za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica. Tako so obiskovalci lahko spoznavali t. i. destinacijo Prijetno domače kar na dveh razstavnih mestih.

Matej Šteh

Predstavitev vin s pokušino v Hiši Kranjske čebele

Turistično društvo Polzevo je meseca januarja že drugo leto zapored organiziralo v Hiši Kranjske čebele v Višnji Gori prireditve, na kateri so se predstavili pridelovalci vin iz občine Ivančna Gorica ter največja slovenska klet, klet Goriška Brda. Čeprav po slovenskih domovih, vinskih kletih in gostilnah pogosto odmeva napev »koliko kaplic, toliko let«, tega na naši prireditvi ni bilo slišati. Smo pa veliko slišali o pravilni pridelavi grozdja, o pridelovanju in shranjevanju vina, opredelitev posameznih vin, ter ne nazadnje tudi o načinu in kulturi uživanja vina in vinski kulturi. V večini kultur vino ni samo kmetijski proizvod, ki omogoča preživetje ali celo blagostanje, temveč pomembno sovliva ali sooblikuje vsa področja človekovega družbenega življenja kot so delo, zdravje, običaji, umetnost in podobno. V uvodu je vinarje in obiskovalce pozdravil predsednik TD Polzevo Miloš Šušteršič, nato pa še direktorica Zavoda prijeto domače Maja Lampret. Poudarila je, da Občina Ivančna Gorica namenja veliko pozornosti turističnemu razvoju na področju celotne destinacije, da sta hrana in pijača pomembni sestavni del ponudbe in tudi taka prireditve pomaga k prepoznavnosti domačih, lokalnih vinarjev in njihovih izdelkov. Prav tako sta nas pozdravila predsednik OTZ Stane Kralj in član

Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica Jože Kozinc.

Kot se spodobi smo začetek predstavitve začeli s penino iz Brd. Sledila je predstavitev domačih vinarjev in njihovih najboljši izdelkov. Tokrat so se predstavili: Tone Černivec iz Kitnega vrha, Tatjana Piškur, Jože Zadražnik in Ivan Vocovnik, vsi trije iz Debelega hriba. V njihovih vinogradih prevladujejo žametna črnina, modra frankinja, kraljevina, laški rizling in še precej drugih sort. Ob siru in kruhu smo ta večer pokušali naslednja vina: Zwiggelt, Cviček, Žamet Rose, Renski rizling, Scheurebl, Debelohribček, Game in Modro frankinjo. Za vsako vino posebej je pridelovalec podal osnovne informacije o letniku, pridelavi, nato pa smo vsakem pokušnem vinu izmenjali mnenja še obiskovalci. Ob vsem dobro znanem Rizlingu, Modri frankinji, Roseju in Scheureblu je bila še posebej zanimiva bela mešanica, za katero je pridelovalec rekel, da niti ni vino, da nima imena, je pa dobra za pitje. Obljubili smo, da do naslednje predstavitve tudi za to belo mešanico najdemo ustrezno ime.

Pri vsem nam znanem cvičku se je vnela še posebej zanimiva razprava. To, da ima 9,5 % alkohola in ima primerno kislinost smo si bili več ali manj vsi enotni, zakaj pa je cviček moškega spola, pa nismo uspeli

najti ustreznega razloga. Naši vinarji so predstavili še eno zanimivo vino, ki so mu dali ime Game. To naj bi bilo vino, ki ni za pitje, ampak je vino »kar tako«. In to vino »kar tako« vsebuje 14 % alkohola. Nekateri ga imenujejo tudi divjina, saj ima grozdje zelo drobne jagode, le malce debelejšje od borovnic. Kljub vsemu pa je bilo to vino v kozarcu nekaj posebnega, neobičajnega, ne glede na to, da so nekateri hoteli povedati, da to sploh ni vino.

Po končani predstavitvi domačih vin in pridelovalcev smo se sprehodili proti zahodu naše domovine. Matjaž Podlogar, strokovnjak iz vinske Kleti Brda, je v uvodu predstavil Goriška Brda in njihovo podjetje. Klet Goriška Brda je bila zgrajena leta 1957 in je v stoodstotni lasti približno 400 zadržnikov, ki obdelujejo okrog tisoč hektarjev vinogradov, kar je dobra polovica vseh vinogradov v Brdih. Klet v gradu Dobrovo je naša največja vinska klet v Sloveniji, saj lahko sprejme do 18 milijon litrov vina. Letno pridelajo do osem milijonov litrov vina, ki

ga izdelajo izključno iz grozdja iz Goriških Brd in nobeno od njihovih vin nima manj kot 12 % alkohola. Okoli 30 odstotkov vina izvozijo na tuja tržišča, ostalo prodajo doma. Za našo predstavitev je Matjaž Podlogar pripravil pet odličnih in najbolj razširjenih vin njihove kleti. Ja, dobra so bila, kaj dobra, odlična vina so bila to! Še bolj pa smo bili navdušeni nad njegovim načinom predstavitve vsega, kar je povezano z vinarstvom in kulturo pitja vina. Nekoga, ki se skoraj dve desetletji ukvarja izključno in samo z vinom, je res zanimivo poslušati in se učiti od njega.

Vrhunska vina Bagueri zorijo v hrastovih sodih in so izjemno bogatega vonja in okusa. In prav okoli barikiranih vin so naši vinarji postavili gostujočemu strokovnjaku največ vprašanj. Izraz barikirano vino se uporablja, ko nekdo želi pojasniti, da je vino zorelo v lesenih sodih. Barik (fr. barrique) je najbolj znana vrsta hrastovih sodov s prostornino 225 litrov. Uporabljajo se tako za fermentacijo kot za zorenje, saj

les omogoča zmeren dostop kisika. Vino v stiku s hrastovim lesom pridobi značilne in zaželeno aromo po npr. vaniliji, karameli, dimu, usnju, popru in podobno.

Zaključku našega druženja je predstavnik Kleti Brda naše vinarje tudi malo okrcal. Povedal je, da so njihova vina dobra, da se kakovost izboljšuje leto za leto in se res lahko pohvalijo z bogato in kakovostno pridelanimi različnimi vini. Žal pa opaža, da je pri naših vinarjih vse preveč nepotrebne skromnosti in bi bilo nujno njihova vina boljše in pogostejše predstaviti širši javnosti. Vino se ne prodaja samo z lepimi steklenicami in etiketami, temveč tudi z besedami, ki pa morajo biti izrečene na pravem mestu in ob pravem času.

Hvala pridelovalcem vina iz občine Ivančna Gorica, hvala Matjažu iz Kleti Brda, Hiši kranjske čebele in vsem obiskovalcem prireditve, ki ste s prisotnostjo in sodelovanjem pomagali širiti znanje o vinarstvu in kulturi uživanja vina.

Jože Ulčar, TD Polzevo

3. tekmovanje v 18. špani na Muljavi

Prvo nedeljo v februarju je v dvorani gasilskega doma na Muljavi potekalo odprto tekmovanje v 18. špani, ki ga je Turistično društvo Muljava organiziralo že tretjič.

V 18. špani je cilj igralca z ovcami (ponazarjajo jih zrna koruze) čim hitreje pripeljati 9 ovac s pašnika v »štalco« in jo popolnoma zapolniti. Pri tem volkova (nasprotni igralec z dvema fižoloma) prežita nanje in pojesti toliko ovac, da »štalce« ni možno zapolniti. Na videz preprosta igra, ki pa zahteva veliko predvidevanja in taktiziranja. Na tekmovanju je sodelovalo 16 tekmovalcev, starih od 13 do zavidljivih 91 let, ki jih bo marca dopolnila najstarejša tekmovalka gospa Marija Verbič. Nasprotnika je tekmovalcem določil žreb, celotno tekmovanje pa je potekalo pod budnim očesom sodnikov Aleksandra Erjavca in Staneta Kovačiča, ki je tudi pobudnik obuditve igre 18. špana.

Po štirih krogih tekmovanja je prvo mesto osvojil Jože Glavan, izkušeni tekmovalac in tudi zmagovalac 1. tekmovanja v 18. špani. Drugo mesto je zasedel Jožef Erjavec, ki je bil sošolec prvouvrščenega in sta se z veseljem spominjala, kako sta si krajšala šolske odmore sedemdeset let nazaj. Tretje mesto je osvojil predstavnik mlajše generacije Žan Erjavec.

Dogajanje so z zanimanjem spremljali tudi mlajši otroci, za njih bomo v sodelovanju s podružnično šolo Muljava proti koncu šolskega leta ponovno organizirali šolski turnir v 18. špani, ki bo določil prvaka šole.

Nedeljsko popoldne je minilo v prijetnem medgeneracijskem povezovanju, obujanju spominov in ohranjanju kulturne dediščine.

Od leve proti desni: Gašper Erjavec (predsednik TD Muljava), Jožef Erjavec (2. mesto), Jože Glavan (1. mesto), Žan Erjavec (3. mesto), Stane Kovačič (sodnik in pobudnik tekmovanja v 18. špani) in Aleksander Erjavec (komisija).

3. tekmovanje v 18. špani na Muljavi

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo Kulturnemu društvu Josipa Jurčiča Muljava in Zavodu Prijetno domače - Jurčičeva domačija za nagrade, ki so jih prejeli najboljši na tekmo-

nju v 18. špani ter vas vabimo, da se naslednje leto tudi vi udeležite tekmovanja v 18. špani na Muljavi.

Maruša Pušnik, TD Muljava

Izšel je koledar prireditev 2024

Tudi letos je tiskano knjižico Koledar prireditev v občini Ivančna Gorica 2024 izdal Zavod za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica. Knjižica ponuja preko 250 dogodkov, ki se bodo letos odvijali na območju naše občine. Namenjeni so prav vsem generacijam.

Koledar je na voljo v sprejemni pisarni Občine Ivančna Gorica na Sokolski ulici 8 v Ivančni Gorici, v Hiši kranjske čebele na Mestnem trgu 2 v Višnji Gori, na Jurčičevi domačiji na Muljavi in v TIC centru na železniški postaji v Ivančni Gorici. Na voljo je tudi v digitalni obliki na spletni strani Občine Ivančna Gorica.

Koledar je bil sestavljen s pomočjo podatkov, ki so jih organizatorji iz območja naše občine lahko posredovali v prvih dneh letošnjega leta. Za ostale prireditve, ki se bodo še dodatno vpisale na seznam tekom leta, pa so informacije na voljo na spletni strani Občine Ivančna Gorica (koledar) ter v občinskem glasilu Klasje. Organizatorji prireditev si pridržujejo pravico do sprememb programa.

Gašper Stopar

Občni zbor Turističnega društva Ivančna Gorica

23. 2. 2024 je v prijetnem ambientu okrepčevalnice »Pri Frenku« občni zbor izvedlo Turistično društvo Ivančna Gorica. Na zboru so bile predstavljene izvedene aktivnosti društva v preteklem letu, kot tudi načrti za naprej. Ob naštevanju vseh aktivnosti in dogodkov, pri katerih so sodelovali, se včasih morda niti ne zavedamo, da brez marljivih članic in članov Turističnega društva Ivančna Gorica nekatere prireditve v KS Ivančna Gorica in občini Ivančna Gorica ne bi bile izvedene tako, da so v ponos organizatorjem in obiskovalcem. Če izpostavimo le nekatere, kot so sodelovanje na Sejmu Alpe Adria, Ivankinem sejmu, kjer je bila predstavljena celotna kokošja družina in staro orodje, ki se je uporabljalo pri peki in pripravi velikonočnih jedi, pa izvedba ustvarjalnih delavnic za izdelavo adventnih venčkov in novoletnih voščilnic in še bi lahko naštevali.

V Turističnem društvu Ivančna Gorica poleg »obveznih« aktivnosti veliko pozornost posvečajo tudi druženju in prijetnem počutju vseh članic in članov. Tako so stalno odprti za sprejem novih članov, ki so dobrodošli, da s svojimi predlogi in novimi idejami popestrijo delovanje društva.

Na občnem zboru so bile izvedene tudi volitve oziroma bolj rečeno potrditev starega, novega vodstva turističnega društva, saj so navzoči člani soglasno potrdili nov štiriletni mandat dosedanje predsednice Tatjane Skubic.

Predsednica se je po podanih poročilih o delovanju društva dolgoletni tajnici društva Emi Grunbacher zahvalila za ves trud, ki ga je vlagala v delovanje društva. Ema pa, tudi za čas fotografiranja, ni odložila svinčnika, temveč je vestno beležila vso dogajanje na občnem zboru.

Refik Hodžić

TURISTIČNO DRUŠTVO ZAGRADEC

prireja

12. GREGORJEV SEJEM

sobota, 16. marec 2024,
na ploščadi pred TRGOVINO KMETIJSKE ZADRUGE
v ZAGRADCU,
med 8. in 12. uro.

Na sejmu želimo predstaviti različne stare obrti ter ustvarjalce iz našega okoliša. Na izbiro bodo tudi sadike sadnega drevja.

Na voljo bodo tudi rabljene knjige z različno tematiko.

Predstavniki Rdečega križa pa bodo kot vsako leto sodelovali s svojo ekipo.

Vabljeni.

2. Maškarijada Turističnega društva Grča

V soboto, 10. februarja, je v domu TD GRČA, potekala pustna prireditev za naše najmlajše in vse mlade po srcu. Ker vreme ni hotelo sodelovati, smo povorko skozi vas tokrat izpustili. Zbralo se je veliko število pustnih šem, najrazličnejših stilov. Najštevilnejši so bili zagotovo Indijanci, manjkalo ni smrkcev, mišk in mišonov, klovnov in klovnov, pajkov, tigrov, torej vse, kar celo leto nosimo v sebi na ta dan, privre na plan, kajti vsak izmed nas ima v svoji domišljiji skritega junaka, ki za dan ali dva zamenja naš vsakdan. Ker zima letos namesto zob kaže izrabljeno protezo, hujšega dela z odganjanjem nismo imeli, ampak vseeno brez plesa ni šlo. Za kalorije so poskrbela dekleta, ki so celo dopoldne pridno peklye pustne dobrote. Na koncu je sledil še izbor najboljših mask po izboru vseh prisotnih. Prve tri maske so prejele tudi pokale in praktične nagrade iz rok predsednika društva.

Rajanje se je zavleklo pozno v noč, tako da se bo globalno segrevanje verjetno nadaljevalo tudi v tekočem letu, kajti zimo smo pregnali vsaj do leta 2025, če ne še dlje.

Tomi Mandelj, predsednik TD Grča

Klasjev okoljski kotiček

Svetlobno onesnaženje

Zadnje čase opažamo pojav hitrega širjenja osvetljevanja javnih površin po Sloveniji in tudi po naših krajih. Ali je to dobro ali slabo ljudje zaznavamo različno. Nekateri menijo, da to povečuje varnost predvsem v prometu, druge nočna osvetlitev moti. Ali je to napredek ali si s tem žagamo vejo, na kateri sedimo? Glede na to, da je vsak neposreden oz. posreden vnos umetne svetlobe v okolje definiran kot svetlobno onesnaženje, je zanimivo, kaj o tem pravijo uradne institucije in strokovnjaki.

V prosti enciklopediji Wikipedija poleg že omenjene definicije tudi piše: »svetlobno onesnaženje med drugim povzroča zdravstvene težave, onemogoča vidnost zvezd v mestih, moti astronomska opazovanja, trati energijo in moti ekološke sisteme«. Nadalje piše, da je za ta problem krivo predvsem neustrezno projektiranje, pomanjkanje stroke in neozaveščenost tistih, ki se ukvarjajo z zunanjo razsvetljavo. Dodajajo še, da k problemu pretirane razsvetljave svoje dodajo tudi nizke cene električne energije in naprav za osvetljevanje in napačna davčna politika.

Medtem ko je umetna svetloba v nočnem času v določeni meri potrebna za varnost, pa v nekaterih okoljih ni potrebna. Tako npr. razsvetljava ne sodi nujno v naravna območja, ne potrebujemo je na praznih parkiriščih ali drugih neobljudenih odprtih površinah, avtocestah, priključkih na avtocesto in drugod. Ceste, ki so namenjene samo motoriziranemu prometu, naj ne bi bile osvetljene, medtem ko pešci v mestih svetlobo praviloma potrebujejo. Prav tako majhne vasi ne potrebujejo razsvetljave ali vsaj ne v enaki meri, kot je ta potrebna v mestih.

Svetlobno onesnaženje je eden od problemov, s katerim se ukvarjajo znanstveniki. Morda je to ena od okoljskih težav, ki bi jo lahko z nekaj

dobre volje in upoštevanja znanja strokovnjakov najlažje rešili. Na spletni strani Ministrstva za okolje, podnebje in energijo RS med drugim piše:

»Neprimerna osvetlitev povzroča motečo osvetljenost, ki vpliva na ljudi, ptice in žuželke, ob hkrati nepotrebni veliki porabi električne energije za osvetljevanje. S primernimi ukrepi je to možno omiliti. Svetlobno onesnaženje zaradi bleščanja ogroža varnost v prometu, zaradi sevanja proti nebu pa vnaša motnje v selitvene poti ptic ter nočno življenje žuželk in drugih živali. Cilj omejevanja svetlobnega onesnaženja je zmanjšanje moteče osvetljenosti, ob hkratni omejitvi porabe električne energije, namenjene za osvetljevanje«.

Revizijsko poročilo Računskega sodišča RS iz leta 2019 glede učinkovitosti preprečevanja svetlobnega onesnaževanja okolja pri nas med drugim pravi takole:

Svetlobno onesnaževanje je emisija svetlobe iz umetnih virov svetlobe, kar lahko:

- vpliva na naravni cikel spanja ljudi in na njihovo zdravje in počutje,
- moti življenje živali ter ogroža naravno ravnovesje,
- po nepotrebni porabi električne energije,
- ogroža varnost v prometu zaradi bleščanja,
- osvetljuje nebo in moti astronomsko opazovanje.

Kot so ugotovili, pristojno ministrstvo v obdobju od 1. januarja 2007 do vključno 30. junija 2018 ni bilo učinkovito pri preprečevanju svetlobnega onesnaževanja okolja.

Pri nas deluje tudi nevladna organizacija Temno nebo, ki je del mednarodnega programa DarkSky. Gre za neprofitno nevladno organizacijo, ki si tudi prizadeva za zmanjšanje svetlobnega onesnaževanja in ohranitev naravnega temnega neba kot pomembnega dela naše narav-

ne dediščine. Tudi oni opozarjajo: »Pretirano in nepravilno osvetljevanje ima številne negativne posledice za okolje, živali in zdravje ljudi. Nenazadnje je razkošna zunanja razsvetljava, ki se širi po Sloveniji v nasprotju z načeli trajnostnega razvoja, saj se za ta namen porabi vsako leto več električne energije, s tem pa tudi povečujemo izpuste toplogrednih plinov. Slovenija ima med državami EU že zdaj rekordno porabo elektrike za razsvetljavo.« Med drugim na svoji spletni strani še navajajo: »Dosegli smo, da je vlada RS dne 30. avgusta 2007 sprejela Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, s čimer uvaja nadzor in nekatere omejitve na področju zunanje razsvetljave. Člani društva skrbimo tudi za stalno instrumentalno spremljanje svetlobnega onesnaževanja.« Zakonske določbe o tej tematiki so zajete v Uradnem listu v Uredbi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja iz leta 2007.

Glede na vse omenjene podatke je očitno, da je širjenje umetnega osvetljevanja problem in da je treba biti pri tem skrajno previden in ne podlegati zgolj željam ljudi, ki se na podeželju večkrat čutijo materialno deprivilegirane v primerjavi z ljudmi, ki živijo v mestnem okolju. Včasih pozabljamo na to, da je »manjša razvitost« lahko tudi velika prednost, ki jo je treba ohraniti. V svetu imamo številne primere razvojnih »okoljskih napak«. Tako je npr. znan primer, ko so v nekaterih državah (tudi pri nas) na podeželju množično »ravnali« okljuje oz. ovinke rek in potokov, da bodo kmetijske površine boljše izkorišče- ne, nato pa spoznali, da so naredili veliko napako, saj so s tem uničevali živalske vrste, pospešili rečni tok, ki je ob poplavih odnašal zemljo ipd. Nato so z veliko stroški nazaj ustvarjali rečne okljuje. In še veliko je podobnih primerov. Mnogi

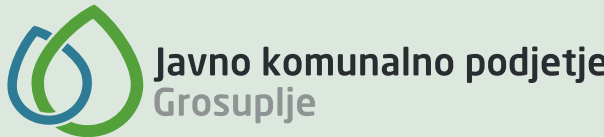
znanstveniki opozarjajo, da se število živalskih in rastlinskih vrst na planetu zaskrbljujoče zmanjšuje. Iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije opozarjajo, da tudi pri nas poleg drugih upada tudi število vseh žuželčnih skupin, npr. metuljev. Glavni vzroki so pesticidi, zmanjševanje njihovega življenjskega okolja, podnebne spremembe in kot ugotavljajo zadnje čase, svetlobno onesnaženje. Še posebej problematična je LED svetloba. Pravijo, da v Nemčiji pod svetilkami letno umre 60 milijard žuželk in, da se je v svetlobno onesnaženih območjih

njihova populacija zmanjšala za 75 %. Obstoje žuželk je pomemben, saj so pomembne za opravljanje, metulji so pomembni, ker so dobra indikatorska skupina, ki kaže na stopnjo ohranjenosti narave in biotske raznovrstnosti ipd.

Na Ministrstvu za okolje in prostor navajajo, da se pravkar pripravlja nova uredba, ki bo omejila barvno temperaturo svetlobe na naravnih območjih, predpisala ugašanje svetilk v območjih Nature 2000 in krajinskih parkih in prepovedala razsvetljevanje zunaj naselij.

Simon Bregar

Poročilo o kakovosti pitne vode na območju občine Ivančna Gorica za leto 2023

Na območju občine Ivančna Gorica se uporabniki oskrbuje s petih vodovodnih sistemov v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Grosuplje.

Letni notranji nadzor je bil izveden s strani pooblaščenega izvajalca Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano. Notranji nadzor se opravlja na podlagi Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15, 51/17 in 61/23), interne HACCP dokumentacije in Odloka o oskrbi s pitno vodo na območju občine Ivančna Gorica (Ur. l. RS št. 17/14) ter Odloka o spremembi in dopolnitvi Odloka o oskrbi s pitno vodo na območju Občine Ivančna Gorica (Ur. l. RS št. 54/15).

Rezultati notranjega nadzora nad kakovostjo pitne vode pri uporabnikih v letu 2023										
VODOVODNI SISTEM	količina distribuirane vode [m³]	MIKROBIOLOŠKE ANALIZE				FIZIKALNO-KEMIJSKE ANALIZE				ukrep prekuhavanja [dni]
		št. vzorcev	% ustreznih	št. neustreznih	vzrok neustreznosti	št. vzorcev	% ustreznih	št. neustreznih	vzrok neustreznosti	
Štična	642.322	20	100	0	-	8	100	0	-	0
Globočec	164.501	13	100	0	-	4	100	0	-	0
Metnaji	27.845	7	100	0	-	3	100	0	-	0
Debeli Hrib	18.051	14	100	0	-	6	100	0	-	0
Felič vrh	1.036	5	100	0	-	3	100	0	-	0

Legenda:

EC - E. coli - pokazatelj fekalnega onesnaženja, CP - clostridium perfringens vključno s sporami je zanesljiv pokazatelj fekalnega onesnaženja, v pitni vodi ni dopustna

KB - koliformne bakterije so pokazatelj stoeče vode (mrtni rokavi na omrežju ali hišnega vodovodnega omrežja), v pitni vodi niso dopustne

SK22 - št. kolonij pri 22°C je pokazatelj učinkovitosti postopka priprave vode in kaže na možnost razmnoževanja bakterij v omrežju zaradi zastojev ali povečane temperature, mejna vrednost < 100/ml

SK37 - št. kolonij pri 37°C je pokazatelj učinkovitosti postopka priprave vode in kaže na možnost razmnoževanja bakterij v omrežju zaradi zastojev ali povečane temperature, mejna vrednost < 100/ml

EN - enterokoki - v odsotnosti drugih bakterij pokazatelj starejšega fekalnega onesnaženja

V splošnem lahko ugotovimo, da se je uporabnikom distribuirala ustrezna zdrava pitna voda.

Celotno letno poročilo za leto 2023, pripravljeno s strani pooblaščenega izvajalca notranjega nadzora, je objavljeno na spletni strani <http://www.jkpg.si/>, pod rubriko Kakovost pitne vode, kjer lahko najdete tudi podatke, s katerega vodovodnega sistema v našem upravljanju se oskrbuje posamezno naselje.

Poleg tega so na tem spletnem mestu dosegljiva:

Priporočila lastnikom objektov za hišno vodovodno omrežje (HVO) po daljši prekinitev uporabe pitne vode, Navodila o prekuhavanju vode, Priporočila za uporabo vode ob izdanem ukrepu prekuhavanja vode, Priporočila lastnikom objektov za vzdrževanje hišnega vodovodnega omrežja in Navodila za dezinfekcijo vodovodnega omrežja. Podatki vezani na vaše odjemno mesto pa so na voljo na spletnem portalu komunala.info.

Grosuplje, februar 2024

Na srečanju upokojencev tudi o gradnji doma starejših občanov v Višnji Gori

V februarju se je župan Dušan Strnad udeležil 73. rednega občnega zbora Društva upokojencev Višnja Gora. V dvorani tamkajšnjega gasilskega doma je prisotne nagovoril in z njimi delil informacijo o prihajajočih projektih v Višnji Gori in njeni okolici. Med glavnimi projekti je izpostavil širitev Podružnične šole Višnja Gora in gradnjo doma za starejše za cerkvijo sv. Tilna v Višnji Gori. Gre za prvi tovrstni objekt v naši občini, s katerim se bo po besedah župana, zagotovilo kakovostno in dostojno življenje tudi starejšim občankam in občanom.

V imenu DU Višnja Gora je zbrane nagovorila predsednica Milojka Zadel, ki so ji članice in člani soglasno namenili nov mandat vodenja društva. V poročilu o delovanju društva iz preteklega leta je bilo slišati številne dosežke in dejavnosti, ki so obogatili življenje njihovega društva. S simboličnim darilom se je zahvalila tudi najbolj aktivnim članom, ki s svojo dejavnostjo in predanostjo prispevajo k uspehu društva. Bogat nabor aktivnosti je predstavila tudi v poročilu za letošnje leto.

V imenu gostov so zbrane nagovorili še podpredsednik Sveta KS Višnja Gora Slavko Kastelic, Pavel Groznik v imenu Turističnega društva Višnja Gora, Janez Čebular v imenu

Planinskega društva Polž, Miloš Šušteršič v imenu Turističnega društva Polževo in Jože Gros v imenu PGD Višnja Gora. Koristne informacije o varnosti starejših pa sta prisotnim podelila policista PP Grosuplje, Policijska pisarna Ivančna Gorica. V torek, 20. februarja, pa je v prostorih Gasilskega doma Stična potekal redni letni občni zbor Društva upokojencev Stična. V imenu društva je več kot 160 prisotnih upokojenk in upokojencev v uvodu pozdravila predsednica Nada Hauptman. Predstavila je delovanje društva v preteklem letu in bogat nabor aktivnosti v letu 2024. Društvo danes šteje preko 250 članov,

samo v lanskem letu se je društvu priključilo kar 31 novih članov. Zbrane je pozdravil podžupan Tomaž Smole. V nagovoru je predstavil postopke o pripravi na izgradnjo doma za starejše v Višnji Gori ter aktivnosti županovega Sveta za starosti prijazno občino. Ob zaključku je prisotnim izrekel obilo zdravja in dobre volje ter uspešno izpeljavo društvenih aktivnosti, ki so si jih zadali v letošnjem letu. Društvu je čestitala tudi predsednica Sveta Krajevne skupnosti Stična Marta Okorn, ki je ena izmed novih članov DU Stična.

Gašper Stopar

ZŠAM Ivančna Gorica tudi v lanskem letu v znamenju preventivnih akcij na področju prometne varnosti

V nedeljo, 25. februarja 2024, je v prostorih Osnovne šole Stična potekal 64. redni letni občni zbor Združenja šoferjev in avtomekanikov Ivančna Gorica. Z delom preteklega leta in načrtih za prihodnost so se poleg članic in članov seznanili številni gostje, med njimi tudi župan Dušan Strnad, podžupan Tomaž Smole in novoizvoljeni predsednik Zveze ZŠAM Slovenije Brane Praznik, ki je obenem tudi član ivanškega združenja šoferjev in avtomekanikov.

V letnem poročilu za preteklo leto se je predsednik ZŠAM Ivančna Gorica Franc Bivic zahvalil vsem aktivnim članicam in članom, ki so pripomogli k izvedeni nalogam za leto 2023. Združenje, ki danes šteje 246 članov, je po besedah Bivica na lokalni ravni vpeto praktično v vsa dogajanja, ki so povezana s preventivo in varnosti udeležencev v cestnem prometu. Tako so v preteklem obdobju v številnih aktivnostih prostovoljno izvedli 1926 ur, prevozili 6418 kilometrov, pri vsem tem pa je sodelovalo 432 članov. Poleg tega so člani ZŠAM med glavnimi akterji pri opravljanju brezplačnih prostovoljskih prevozov za starejše občane v projektu Prostofer. Predsednik Bivic je ob pogledu na opravljeno delo, ki ga ni bilo malo, povedal: »To je dokaz, da lokalna skupnost v naši občini ceni naše prostovoljno in humano delo na področju preventive in varnosti v prometu. Lahko rečem, da je naše združenje nepogrešljiv faktor v občini Ivančna Gorica. Dobrega sodelovanja si želim tudi v letošnjem let.,« je še dodal.

V nadaljevanju so prisotne nagovorili gostje. Med prvimi je spregovoril župan Dušan Strnad, ki je povedal, da je prostovoljstvo v občini Ivančna Gorica na izjemno visokem nivoju. »Praktično ni dogodka oziroma aktivnosti izvedene brez pomoči prostovoljcev. Tudi zato našo občino številne analize uvrščajo v sam vrh po razvitosti med slovenskimi občinami,« je povedal Strnad ter dodal, da je ZŠAM Ivančna Gorica zagotovo med najbolj aktivnimi združenji v Sloveniji. Zaključil je z zahvalo članom ZŠAM Ivančna Gorica za nepogrešljiv doprinos na področju izobraževanja in preventive v občini Ivančna Gorica.

V nadaljevanju so zbranim spodbudne besede namenili še drugi gostje: predsednik Zveze ZŠAM Slovenije Branko Praznik, podžupan Tomaž Smole, predsednik GZ Ivančna Gorica Jure Strmole, predsednik SPV Ivančna Gorica Marjan Balant, pomočnik načelnika PP Grosuplje Damjan Lenček, namestnica direktorice Agencije za varnost prometa RS mag. Saša Jevšnik Kafol, predsednik Sveta KS Ivančna Gorica Refik Hodžič in predstavniki sosednjih združenj.

Na občnem zboru so podelili tudi jubilejne značke za dolgoletno delo v združenju. Za 60 let članstva let sta značko prejela Alojz Hočever in Ignac Zajec. Plaketo veterana pa so prejeli: Alojz Borštnar, Peter Bregar, Avguštin Finec st., Ciril Grabljevec, Marija Mandelj, Anton Trontelj, Alojz Zadel in Ciril Zajec.

ZŠAM Ivančna Gorica vabi na preventivni akciji za motoriste in traktoriste

ZŠAM Ivančna Gorica bo v prihodnjih tednih, skupaj s soorganizatorji, organiziralo dve večji preventivni akciji. Prva bo organizirana v sodelovanju z Društvom motoristi za motoriste, in sicer v petek, 22. marca 2024, ob 18. uri, v Samostanu Stična. Na preventivni akciji bodo sodelovali strokovnjaki iz različnih področij, kjer bodo ljubiteljem jeklenih konjičkov na dveh kolesih predstavili svoje poglede na varnost motoristov v prometu. Drugi večji preventivni dogodek pa bo izveden na zaprtem delu Sokolske ulice v centru Ivančne Gorice. Preventivna akcija »Pasti vožnje traktorjev v prometu« bo ZŠAM organiziralo v soboto, 6. aprila, v dopoldanskem času. Sodelujoči si bodo lahko ogledali tudi praktične nevarnosti traktorjev s priključki.

Gašper Stopar

“MOTORIST ZA VEDNO”

NASVETI IN IZKUŠNJE STROKOVNJAKOV:

- policijski vidik motoristov v prometu (Tomaž Tomaževič, policijski inšpektor);
- najpogostejši miti v motorizmu (Luka Žunec, trener varne vožnje-predstavniki AVP);
- priprave, pravilen položaj, odmori med vožnjo (Klavdija Krušec, fizioterapevtka);
- potovanje, načrtovanje, priprava, predvidevanje (Mitja Gustinčič, urednik revije Moto.si).

Samostan Stična v petek, 22. marca 2024, ob 18. uri.

V Višnji Gori je potekalo tekmovanje v gasilskem kvizu

V soboto, 10. februarja 2024, je v dvorani Podružnične šole Višnja Gora potekalo 17. občinsko tekmovanje v gasilskem kvizu za pionirje, mladince in gasilske pripravnike. Tekmovanje je uspešno pripravila Mladinska komisija Gasilske zveze Ivančna Gorica v sodelovanju z gostiteljem PGD Višnja Gora. Na tekmovanju je nastopilo 71 gasilskih ekip in več kot 300 tekmovalcev v zgoraj omenjenih kategorijah, iz štirinajstih gasilskih društev GZ Ivančna Gorica. Tekmovanje v gasilskem kvizu je razdeljeno v praktični in teoretični del. Pri praktičnem delu so se tekmovalci preizkusili v gasilski spretnosti in štafetni navezavi vozlov, v teoriji pa so se pomerili še v pisanju testov iz gasilske tematike.

Vse ekipe so za sodelovanje na tekmovanju dobila priznanja in spominske magnetne, prve tri ekipe medalje, zmagovalna ekipa pa še prehodni pokal. Slovesne podelitve priznanj so se udeležili tudi župan Dušan Strnad, predsednik Gasilske zveze Ivančna Gorica Jure Strmole in predsednik Sveta KS Višnja Gora Jurij Omahen.

Na regijsko tekmovanje, ki bo potekalo 16. 3. 2024, v GZ Loški Potok, so se uvrstile najboljše 3 ekipe iz vsake kategorije.

Gašper Stopar

10 uspešnih let ekipe članic v PGD Ivančna Gorica

Tudi letošnje leto so se članice PGD Ivančna Gorica ponovno podale na pot pokalnega tekmovanja Gasilske zveze Slovenije v spajanju sesalnega voda. Otvoritveno tekmo so organizirali gasilci iz PGD Starše, ki znajo tekmovalcem pripraviti super tekmovanje, predvsem pa odlično vzdušje. Drugo tekmo pa so prvič organizirali PGD Tinje in lahko rečemo, da jim je uspelo zelo dobro. Že dve tekmi zaporedoma so naša dekleta slavila, saj so bila najspešnejša v kategoriji članic in tako v društvo že drugič prinesla prehodni pokal PGD Starš in prvič tudi prehodni pokal PGD Tinje. Upamo in držimo pesti, da bodo dekleta tako nadaljevala tudi na naslednji tekmi, ki se bo odvijala v naši občini in sicer 16. 3. 2024 v dvorani OŠ Stična, na katero ste prav vsi vljudno vabljeni, da jih podprete z glasnim navijanjem. Le tako dekletom lahko izkažemo podporo in jim pokažemo, kako zelo smo ponosni nanje. Ponosni nanje pa smo lahko že kar desetletje, saj članice prav letos praznujejo 10 let obstoja ekipe. To pa je zavidljivo, kajne? Leta vztrajanja, odrekanja in dobre volje pa seveda lahko prinašajo odlične rezultate.

Za PGD Ivančna Gorica zapisala Neža Nose

Rezultati:

Pionirji:

1. mesto PGD Ivančna Gorica 1
2. mesto PGD Šentvid pri Stični 3
3. mesto PGD Muljava 3

Mladinci:

1. mesto PGD Krka 1
2. mesto PGD Kriška vas 2
3. mesto Šentvid pri Stični 3

Gasilci pripravniki:

1. mesto PGD Stična
2. mesto PGD Kriška vas
3. mesto PGD Šentvid pri Stični

1. TEKMOVANJE V SPAJANJU SESALNEGA VODA

in
3. TEKMA POKALNEGA TEKMOVANJA GASILSKE ZVEZE SLOVENIJE

PGD IVANČNA GORICA

SOBOTA 16.03.2024

OD 15H DALJE

ŠPORTNA DVORANA OŠ STIČNA

10 let tekmovalne ekipe SSV

Več informacij

Povprečna poraba goriva: 4,985 – 6,137 l/100 km, emisije CO₂: 112,89 – 139,40 g/km.

Emisije onesnaževal zrak iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo tudi k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2.5} ter dušikovih oksidov. Slike so simbolične. Več informacij je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si.

AVTO KAVŠEK, Stantetova 11, IVANČNA GORICA, 051-611-733

Vse je pripravljeno za 12. Ivanko!

Koncert v športni dvorani OŠ Stična je v koledarju Nine Pušlar vedno označen s posebno barvo. 15. marca bo pred domačim, svojim najzvestejšim občinstvom, nastopila že dvanajstič, kot vedno pa tudi tokrat pripravlja poseben večer in tudi kakšno presenečenje.

Za našo pevko je še eno nepozabno leto, katerega krona je bil zagotovo spektakularni Nina Pušlar Show v ljubljanski areni Stožice, o katerem se še vedno govori kot o velikem glasbenem presežku ter izjemni predstavi za ušesa in oči. Ivanka je seveda čisto drugačno prizorišče, s povsem drugačno energijo, a tudi tu boste lahko že nekaj let najbolj predvajano slovensko glasbeno izvajalko doživeli v vrhunski izdaji ter z Nino in njenim odličnim bendom zapeli uspešnice, kot so Malo, malo, Nina, Nina, Nina, Ironija, Pusti me, Včeraj in za zmeraj, Za naju, Svet na dlani, Tople oči, Poljub na klopci, Slečeno srce ...

»Vsako leto še posebej intenzivno razmišljam, kaj bi lahko pripravila za svojo domačo publiko. To je že tako zame eden najlepših in najbolj čustvenih koncertov v letu, saj so tu vedno z mano tudi družina, prijatelji in številni znani obrazi, ki me spremljajo od otroštva,« je Nina opisala potek priprav na domači koncert. Kot je napovedala, bodo

letos koncert popestrili plesalci, na odru pa jo bo spremljal tudi godalni kvartet C'est La Vie, kar pomeni, da bomo pesmi lahko doživeli v nekoliko drugačnih aranžmajih. Če se bo Nini pridružil še kakšen pevski gost, pa kot že velja tradicija, do koncerta ostaja skrivnost.

Nina se je sicer s svojimi glasbeniki že lotila tudi priprave novega,

osmega albuma, tako da ne bo presenečenje, če bodo na domačem koncertu premierno odigrali tudi kakšno čisto novo pesem.

Za novo veličastno doživetje Nininega glasbenega sveta pa bo potrebno kar pohiteti, če si želite pravočasno zagotoviti svojo vstopnico za spektakel v domači Ivanki.

Matej Šteh

22. Valentinov pohod

Valentinovo, god svetega Valentina, ki ga praznujemo 14. februarja, nas povabi k dodatnemu izkazovanju ljubezni in prijateljstva svojim bližnjim oz. tistim, ki jih imamo radi.

Vseeno pa je to tudi praznik, ki nam da vsako leto dober razlog, da naredimo nekaj dobrega za svoje telo in duha. Zato smo tudi letos gasilci PGD Korinj ter člani KD Korinj na že 22. Valentinovem pohodu, ki se je odvil 16. februarja 2024, podelili okrog 120 Valentinovih medalj. Prejeli so jih pohodniki, ki so prišli iz celotne občine in drugih krajev in se podali po osvetljeni poti vse od Krke do vrha Ciganovega hriba, kjer so jih pričakali vaščani. Tam so se pohodniki okrepčali s pristrčnim aperitivom in ob ognju zapeli slovensko himno. Druženje se je nadaljevalo v novem gasilskem domu, kjer so gospodinje Korinja in Laz nad Krko poskrbele za slastne domače dobrote in postrežbo pijače.

Prijeten večer druženja in rekreacije se je zaključil ob živahni domači glasbi.

Vabljeni torej tudi vi, da se nam v naslednjem letu pridružite na 23. Valentinovem pohodu.

Za PGD Korinj zapisala Neža Nose

Gregorjevo v Stični

Muzej krščanstva na Slovenskem vabi na spust gregorčkov po Stiškem potoku, v ponedeljek, 11. marca 2024.

Pričetek spuščanja: ob 18.30
Zbirno mesto: pri zgornjem mostu (pri kapelici).

MKS
MUZEJ KRŠČANSTVA
NA SLOVENSKEM

Otroci, vabljeni tudi v muzej na delavnico izdelovanja gregorčkov, med 17.00 – 18.30.
Obvezne prijave na dijana.pitadacosta@mks-sticna.si ali na 041689994.
Prijave sprejemamo do 8. marca.

Gradnja novega bolnišničnega objekta Bolnišnice za otroke Šentvid pri Stični

Krajanom in sosedom Bolnišnice za otroke Šentvid pri Stični se zahvaljujemo za potrpežljivost in občasne motnje, ki nastajajo ob gradnji novega bolnišničnega objekta. Trenutno so betonska dela izvedena, prehajamo v fazo izvajanja obrtniških in instalacijskih del. Zaključek gradnje je predviden konec leta 2024.

Tanja Smrekar, direktorica Bolnišnice za otroke Šentvid pri Stični

Obisk Božička in obdaritev otrok v Bolnišnici za otroke Šentvid pri Stični

V decembru 2023 je našo bolnišnico obiskal Božiček s konjsko vprego in polnim košem daril.

Na dvorišču bolnišnice ga je pričakalo veliko otrok, ki so šepetaje postopali okoli staršev, medicinskih sester in terapevtov. Otroci so mu zapeli pesmi, se z njim pogovarjali. S pomočjo škratov je otrokom, ki so na zdravljenju v bolnišnici in otrokom zaposlenih razdelil darila. Konji so razigrano tresli z glavami in krugljčki so pozvali v večer. Veselje in sreča sta razžarila dvorišče bolnišnice.

Iskreno se zahvaljujemo Božičku in njegovim škratom! Posebno zahvalo izrekamo Krajevni skupnosti Šentvid pri Stični in predsedniku Silvu Prazniku za organizacijo dogodka.

Tanja Smrekar, direktorica Bolnišnice za otroke Šentvid pri Stični

Ranč Prebil vabi na dan odprtih vrat

Pomladne cvetlice, temperature in opravki so že dodobra pokukali v naš vsakdan. Tako je tudi prav, saj aktivna energija navdihuje sveže ideje, dogodke in cilje.

Na Ranču Prebil v Temenici naši konjički potrebujejo oskrbo, nego in gibanje celo leto, zato tudi pozimi nismo spali. Šola jahanja in aktivnosti s konji za vse generacije so se v deževnem ali sneženem vremenu odvijale pod streho pokrite jahalnice, v sončnem pa na prostem. Nekateri kandidati so šele vstopili v svet konj, drugi pa so že večji osnov in so svoje jahalne spretnosti urili bolj podrobno, na višjem nivoju. Le vztrajnost, veselje do dela in giba-

nja ter razumevanje konj in dela z njimi lahko pripelje do usklajenega in sodelujočega tandema, torej zdravega in zadovoljnega konja in seveda suverena in srečnega jahača.

V mesecu oktobru in novembru smo za srednjo šolo BIC Ljubljana, ki svojim dijakom omogoča, da se v okviru tretje ure športne vzgoje udeležijo različnih športnih aktivnosti po Sloveniji, izvajali tridnevni program jahanja in spoznavanja s konji in konjeniškim športom. Dijaki so prispeli v petek in na Ranču Prebil bivali do nedelje. V tem času so se udeleževali v vseh aktivnostih in opravilih, ki jih ranč ponuja. Kljub

temu da so se v znanju jahanja lahko precej razlikovali, saj so nekateri že aktivni tekmovalci v konjeniškem športu ali imajo v lasti svoje konje, drugi pa se s konjeniško panogo še niso srečali, smo s svojimi strokovnimi kompetencami, izkušnjami in zadostnim številom konj, ki ustrezajo vsem kategorijam znanja jahanja, poskrbeli, da je vsak udeleženec izkusil kaj novega na svojem nivoju znanja in izkušenj. Dijaki so bili zadovoljni. K nam se nove skupine vrnejo še marca in aprila in seveda naslednje šolsko leto.

V mesecu februarju sta dve članici šole jahanja na Ranču Prebil svoje dosledno delo in trud nagradili z udeležbo na svojem prvem tekmovalstvu v preskakovanju ovir na indoor eventingu tekmi, na Gradu Prestranek v Postojni. Tudi za konja, Dorija in Francija, je bila to prva taka izkušnja. Para Lina Skok z Dorijem in Mojca Strah s Francijem sta svojo nalogo več kot odlično opravila. Videli smo lahko lepi, suvereni predstavi usklajenosti in sodelovanja med konjem in jahačem. Pohvaljeni sta bili tudi s strani organizatorja. Bravo Lina in Mojca, le tako naprej.

V mesecu marcu bodo lahko svoje znanje pokazali tudi drugi člani, ki bodo opravljali izpit za naziv jahač 1 in jahač 2, ki ga podeljuje s strani Konjeniške zveze Slovenije licenciran inštruktor jahanja. Opravljen izpit je mejnik v procesu učenja jahanja in udeleževanja s konjem, ki določa stopnjo znanja in pokaže, da jahač že obvlada določene veščine. Kandidati so gotovo več kot odlično pripravljeni.

Na pomladno soboto, 9. marca, se bo na Ranču Prebil odvijal dan odprtih vrat. Na ta dan bodo obiskovalci lahko videli praktični del izpitov, predstavitev jahanja in preskakovanja ovir, ter predstavitev drugih programov in aktivnosti na

ranču, ki se jih lahko udeležijo predšolski in šolski otroci, najstniki in odrasli. Lahko pa se bodo tudi sami preizkusili v jahanju. Lepo vabljeni od 10. ure naprej!

Kot vsako leto bomo na Ranču Prebil tudi v letošnjem poletju organizirali »Poletne taborje, kot jih še ni bilo!«. Tabori bodo primerni za otroke od 5. leta dalje, za osnovnošolce in najstnike, tako za začetnike kot tiste, ki imajo več znanja in opravljene izpite. Dogajanje bo pestro, obarvano s konjeniški in drugimi vsebinami. Za več informacij spremljajte www.rancprebil.com, FB: Konjeniško Društvo Ranč

Prebil, FB: Tanja Omahen.

Zadovoljni, nasmejeni in srečni obrazi učencev so največja nagrada za nas inštruktorje na Ranču Prebil. Konji so izjemna bitja, saj ob enem potrebujejo oporo človeka, da lahko zaupajo, hkrati pa tudi jasno sporočilo, kako naj se ob človeku in v njegovem okolju vedejo. Vse to zahteva dobre didaktične in metodične spretnosti podajanja znanja in spodbujanja s strani inštruktorja ali mentorja. Trud pa je poplačan, ko učenec pokončno in samozavestno sprejema izzive, tudi na drugih področjih svojega življenja.

Tanja Omahen

Prešernov pohod v Tešanovcih

Leto je bilo naokoli in 8. februarja smo se spet se zbrali pohodniki iz vseh vetrov, vseh starostnih skupin. Pohodniki Planinskega društva Polž, Gasilskega društva Višnja Gora, pohodniki Daše Habjan in prvič vesela družina iz Ivančne Gorice in Zagorice pri Velikem Gabru.

Kot vsako leto nas je tudi letos peljal Niko z avtobusom proti prekmurski vasi Tešanovci (Mezővár) in to kar 48 pohodnikov. Ob prihodu nas je čakala vesela družina tamkajšnjih gasilcev in pa seveda zelo lepo sončno vreme. Po kratkem postanku smo pričeli z pohodom skozi zgornji del Tešanovcev

mimo panonske vasi, proti Mlajtincem, ter pri gostišču Oaza zavili levo proti Ivancem. V vasi Ivanjci na nogometnem igrišču je bila proslava z pogostitvijo.

Nadaljevali smo pot proti Tešanovcem na onkraj glavne ceste, imenovani »Obbrončarsko«, mimo jelenov do okraja »Gabanocovo« mimo pokopališča in nazaj v gasilski dom. Po prijetni in dobri hrani je sledila razglasitev najmlajšega, najstarejšega in najbolj številčnega skupine, ki je tudi letos pripadala nam, Dolenjcem. Sledil je ples in prijetno druženje, vendar smo morali kmalu kreniti proti domu. Pot pa nas je

popeljala še mimo Trojan, kjer smo si kupili še slastne krofe.

Še kratek opis vasi Tešanovci. Tešanovci (madžarsko Mezővár) je naselje v občini Moravske Toplice. Vas je bila v pisnih virih omenjena že leta 1340. Vas je najprej stala na prvih vzpetinah Goričkega. V 16. stoletju so jo požgali Turki. Ker so ti turški vdori trajali celo stoletje, so se vaščani zadrževali na današnji lokaciji vasi. Nato so si vaščani naredili stalna bivališča in tu tudi ostali. Tešanovci so edina in prava panonska vas v Sloveniji.

Tatjana Šturbaj

Občina Ivančna Gorica

Spominčica
ALZHEIMER SLOVENIJA

Spominčica - Alzheimer Slovenija, Podružnica Ivankine Spominčice, v sodelovanju z Občino Ivančna Gorica, organizira predavanje z naslovom

»DEMENCA IN INKONTINENCA«,
v soboto, 9. marca 2024, ob 16. uri,
v prostorih Župnijskega doma, Šentvid pri Stični
69, Šentvid pri Stični.

Predaval nam bo član Strokovnega sveta Spominčice – Alzheimer Slovenija, dr. Božidar Voljč, dr. med., dr. sci, specialist družinske medicine, diplomant javnega zdravstva z magisterijem in doktoratom, v pokoju, strokovni svetovalec pri Inštitutu Emonicum za aktivno in zdravo življenje. Od 24. junija 2013 je svetovalec SAZU za javno zdravstvo, zdravstveno gerontologijo in medgeneracijsko sožitje in od leta 2014 predsednik Komisije RS za medicinsko etiko.

Dogodek je brezplačen, dobrodošli so prostovoljni prispevki.

Prijava: ivankinespomincice@gmail.com

NE POZABITE PRITI!

Ivankine Spominčice

ŠTIRI FAZE DEMENCE IN SIMPTOMI NAPREDOVANJA BOLEZNI

Demenca je sindrom, ki ga povzroča možganska bolezen. Razvija se počasi, enakomerno, več let (20-30 let) preden pri osebi opazimo prve očitne znake bolezni. Poznamo dve šoli, ki opisujeta faze demence. Prva šola govori o štiri fazah demence, druga šola (bolj priljubljena v ZDA) pa govori o sedmih fazah demence. Predstavili vam bomo prvo šolo, ki govori o štirih fazah demence in vključuje značilne simptome povezane z vsako fazo. Glede na vrsto demence se simptomi razlikujejo, nekateri pa so si izredno podobni. Pri demenci je najbolj prizadeta možganska skorja, katere funkcije so: spomin, mišljenje, orientacija, razumevanje, računanje, sposobnost učenja, govora in presoje. Pri demenci so vse te funkcije motene, niso pa vse osebe z demenco prizadete na enak način. Namen opisa faz je pomagati osebam z demenco in njihovim svojcem razumeti, kaj lahko pričakujejo, ter kako se simptomi spreminjajo in razvijajo. Družina, prijatelji in znanci lahko preko faz tudi lažje razumejo kaj oseba doživlja in kakšne spremembe so prisotne.

1. ZGODNJA FAZA DEMENCE (BLAGI STADIJ)

Demenca se začne postopoma, počasi, zgodnja faza pogosto mine neopažena, spremembe se pripisujejo staranju, utrujenosti, ne posveča se jim veliko pozornosti. V zgodnji fazi ima oseba nekatere od spodnjih znakov:

- pozabljivost (motnje kratkoročnega spomina, pozabljanje nedavnih dogodkov),
- izguba občutka za čas (oseba se ne drži dogovorov, zamuja s plačilom položnic, težave z datumi),
- izguba motivacije (težave pri vstajanju, opraviilih, nakupovanju),
- nezanimanje za hobije (čeprav so osebo včasih izredno veselili),
- brezvoljnost, slaba koncentracija, nezainteresiranost,
- zaprtoost vase, svoj svet, strahovi, samotarstvo,
- govorne težave, iskanje pravih besed, zamenjava besed,
- težave pri odločanju, ravnanju z denarjem,
- težave pri računanju,
- čudno, drugačno vedenje (vedenje, ki ni običajno starim vzorcem vedenja osebe),
- izogibanje družbi, družini, prikrivanje prvih znakov bolezni,
- občutek preobremenjenosti, hitra utrudljivost,
- zmanjšanje temeljitosti pri osebni higieni,
- nihanje v razpoloženju, depresivnost.

2. VMESNA FAZA DEMENCE (ZMERNI STADIJ)

Obdobje, ko ima oseba že postavljeno diagnozo demence. Oseba se zaveda, da ji demenca onemogoča vsakodnevno delovanje in samostojno življenje, občutki nemoči. Oseba v tej fazi prične pogosto ponavljati ista vprašanja. Slabljenje spomina napreduje, povečuje se zmedenost, težave so izrazitejše. V vmesni fazi demence ima oseba nekatere od spodnjih znakov:

- pozabljivost se stopnjuje (oseba pozabi imena svojcev, prijateljev, nedavne dogodke, kaj je imela za kosilo),
- tavanje, negotovost pri hoji (oseba ne najde poti domov),
- motena orientacija dneva in noči, letnega časa, ure,
- težave s spanjem,
- opazne govorne težave,
- težave pri razumevanju okolice, drugih ljudi, iskanje predmetov, nesamostojnost,
- nezmožnost gospodinjskih opravil,
- napadalnost, obtoževanje, obramba, razdražljivost,
- halucinacije,
- osebo je potrebno opomniti na telesne potrebe (izguba občutka za hranjenje, umivanje ...).

3. POZNA FAZA DEMENCE

Oseba ima v pozni fazi demence hude težave s spominom, postane popolnoma odvisna od pomoči drugih. V pozni fazi demence ima oseba nekatere od spodnjih znakov:

- zelo težko sporazumevanje,
- redko prepoznajo svoje,
- ne razumejo sporočil iz okolice, ne razumejo kaj se dogaja okrog njih,
- nemirnost, tesnoba, nagle spremembe razpoloženja,
- težave pri hoji,
- nesposobnost ostati in biti sam,
- oseba je popolnoma odvisna od pomoči pri telesni potrebi (hranjenje, umivanje, odvajanje).

4. ZAKLJUČNA FAZA DEMENCE (TEŽKI STADIJ)

SKUPINA ZA SAMOPOMOČ SVOJCEV OSEB Z DEMENCO

V ŽIVO!

PRIJAVE ZBIRAMO NA:

ivankinespomincice@gmail.com

Podružnica Ivankine Spominčice

Alzheimer Slovenija

Skupina za samopomoč svojcev oseb z demenco Spominčica Alzheimer Slovenija, Podružnica Ivankine Spominčice, vabi na Skupino za samopomoč svojcev oseb z demenco, ki bo v torek, 12. 3. 2024, ob 17. uri, v prostorih Krajevne skupnosti Stična (stari Gasilni dom), Stična 11, Stična. Obvezno parkiranje na parkirišču pri samostanu. Skupino vodi Anja Žitnik, predsednica Ivankinih Spominčic. Predhodne prijave so zaželeni na elektronski naslov: ivankinespomincice@gmail.si, lahko pa se nam pridružite tudi po navdihu zadnjega trenutka, če čutite, da bi kot svojec osebe z demenco potrebovali pomoč, podporo ali le prave informacije, s katerimi bo soočanje z boleznijo lažje.

Ivankine Spominčice

Slovenski gorniški klub Skala zopet na Sv. Petru

V soboto, 27. januarja, je Gorniški klub Limberk iz Ivančne Gorice, ki je del vseslovenskega gorniškega kluba Skala, za vse skalaše ponovno organiziral pohod na sv. Peter nad Dvorom pri Žužemberku, ki je najvišji vrh Suhe krajine. To je prvi vrh v pogorju Kočevskega Roga. Na njem je stala cerkev sv. Petra, ki je bila verjetno najstarejša cerkev na tem območju. Spadala je pod župnijo Žužemberk, na žalost pa je bila tik pred koncem druge svetovne vojne porušena.

Pred odhodom na hrib smo se zbrali v cerkvi sv. Antona blizu Dvora, kjer je g. Dejan Pavlin, župnik s Krke, daroval sveto mašo za srečne ture v letu 2024. Naj se mu tudi na tem mestu zahvalimo. Vrh sv. Petra je na nadmorski višini 888 metrov. Štart pohoda je blizu vasi Podgozd. Sam vzpon predstavlja 680 višinskih metrov, kar je za dolenske griče zelo veliko. Danes je ta pot zelo priljubljena in vsakodnevno privablja številne pohodnike in planince. Zbralo se je več kot 40 skalašev, ki so prišli skoraj z vseh koncev Slovenije. Steza je bila delno pomrznjena, vendar za gornike, vajene tudi bistveno zahtevnejših vzponov, lažji zalogaj. Na vrhu nas je čakal vrhunski golaž, ki ga je pripravil Martin, član dvorske podružnice Planinskega društva Krka iz Novega mesta. V oskrbi imajo koč, ki stoji na samem vrhu in nudi, predvsem ob koncu tedna, zavetje in okrepčilo. Če boste, spoštovani bralci, kdaj brez ideje kam bi šli, pa bi želeli malo višje in s tem utrditi svojo kondicijo, vam predlagamo »Petra«. Pri Limberku bomo še organizirali podobne dogodke in se potrudili, da se bodo skalaši v naših koncih počutili »prijetno domače«.

Jože Pečjak

Skupina za samopomoč svojcem oseb z demenco se druži v torek, 12. marca 2024, ob 17. uri, v prostorih Krajevne skupnosti Stična (stari gasilni dom), Stična 11, Stična. Obvezno parkiranje na parkirišču pri samostanu. Družili se bomo vsak drugi torek v mesecu. Vabimo svojece, kakor tudi obolele za demenco, da se nam pridružite. Na srečanjih skupine za samopomoč svojci pridobijo znanje in informacije, pomembne za nadaljnje življenje z osebo z demenco, kakor tudi informacije za oskrbo ter nego osebe, znanje o ustrezni komunikaciji, načrtovanju prihodnosti ob osebi z demenco, o aktivnostih, ki jih še zmore, ohranjanje samostojnosti. Sodelovanje v skupini, medsebojna izmenjava izkušenj in pridobljeno znanje pripomorejo k razbremenjevanju osebnih stisk. Pomembno je vedeti, da svojci v prvi fazi demence spodbujajo samostojnost bolnika, v drugi fazi poskrbijo za varnost, v tretji fazi pa za nego in udobje. NE POZABITE PRITI!

Pripravila: Anja Žitnik, Ivankine Spominčice (031 670 337)

Novice iz Srednje šole Josipa Jurčiča

Konec leta se je iztekel četrti mandat ravnatelja Milana Jevnikarja, ki je šolo vodil 20 let, od leta 2004 do konca leta 2023. Vodenje šole je predal naslednici, tudi nekdanji dijakinji in zlati maturantki Ajdi Erjavec. Ob tej priložnosti tudi v Klasju namenjamo nekaj prostora pogledu nazaj, trenutni situaciji in tudi viziji prihodnosti naše srednje šole.

Kratek pogled na viharna obdobja štirih ravnateljskih mandatov

»Ravnateljstvo sem po 23-letnem poučevanju matematike na Jurčiču prevzel v času »debelih krav. Ob selitvi OŠ Stična iz skupne šole v novo stavbo septembra 2003, je stavba »šolskega centra« v celoti postala srednješolska. Za tedanjih 28 razredov in 801 dijakov smo imeli idealne prostorske pogoje in štiri programe – splošno in ekonomsko gimnazijo, ekonomskega tehnika in trgovca. Že leta 2004 smo v popoldanskem času začeli oddajati svoje prostore GŠ Grosuplje, enoti Ivančna Gorica.

Do šolskega leta 2005/2006 smo se povečali na 30 oddelkov in imeli največ dijakov doslej, kar 834. Leta 2005 smo tri prostore na jugu stavbe in več kot 1000 m² vrta oddali v najem Občini Ivančna Gorica za potrebe Vrtca Ivančna Gorica, v letu 2007 dodatno še dva prostora in kasneje še enega. Najemi so bili ves čas neprofitni, Občina in kasneje Vrtec le poravnata obratovalne stroške in ob tem najemata za skupine otrok v naši stavbi še storitve kuhinje. S tem so nam v kriznih časih omogočili ohranitev vseh delovnih mest v kuhinji.

Do konca prvega mandata, do šolskega leta 2007/2008, smo že zaznali upadanje števila dijakov na 700 dijakov v 26 oddelkih. S tem šolskim letom smo žal morali prenehati izvajati program ekonomske gimnazije in imeli le še zadnji oddelek trgovcev. Sledila so leta zaskrbljenosti in prizadevanj, da bi obdržali odlične rezultate brez vsečnega zniževanja kriterijev. Borili smo se za vsakega dijaka in za obstoj šole. Do konca drugega mandata v šolskem letu 2012/2013 sta nam ostala le še dva programa, program gimnazije in program ekonomskega tehnika.

Kljub temu smo se še vedno trudili za nujno vzdrževanje šole, predvsem pa nam je uspelo zadržati odličen uspeh šole in odlične uspehe na tekmovanjih. Drugič smo postali državni rokometni prvaki. Šola je slovela po zlatih priznanjih na tekmovanjih iz fizike, kemije in matematike. Prvič smo se udeležili fizikalne olimpijade in postali standardno 100 % uspešni na obeh maturah. Povečevalo se nam je število zlatih maturantov, vpisanih dijakov pa žal še ne.

Število dijakov se je zmanjševalo vse do leta 2018, ko se je ves trud obrestoval in od tedaj je z vsakim šolskim letom na šoli več oddelkov. Ta rast šole, ki se še ni končala, saj svoji naslednici predajam v 2024 šolo s 522 dijaki v 20 oddelkih, ki se bo septembra povečala še vsaj za 100 dijakov in 4 oddelke, je zame najlepša nagrada za vsa izjemna prizadevanja za ohranitev šole in njene kakovosti v najtežjih letih demografske krize. Poleg tega sem, upam, lahko upravičeno ponosen na dejstvo, da smo za praktično vse svoje presežne delavce iz kriznih let našli trajno zaposlitev v šolstvu, le ena sodelavka se je morala zaposliti v javni upravi.

In končno se je začela pomlajati tudi zbornica. Število delavcev je do šolskega leta 2022/2023 zraslo na 62. Vsi zaposleni imajo ustrezno izobrazbo in le trije so še brez strokovnega izpita. Vesel sem, da smo s sodelavci zmogli prebroditi največjo krizo, da smo imeli vedno podporo staršev, članov sveta zavoda, saj smo le tako lahko vztrajali na poti, ki je bila prava, kar nas danes vse lahko navdaja s ponosom.

Svoji naslednici želim bolj mirna obdobja, brez turbulenc, skozi katere smo morali v zadnjih petnajstih letih. Želim ji, da bi šolska oblast našla pravo smer šolske politike, da bi odločala s pogledom v prihodnost, ne pa samo z gašenjem (predvidljivih) požarov. Že danes na primer vemo, da se bo čez 15 let na Slovenskem v srednje šole vpisovala najmanjša generacija vseh časov. Upam, da šolska oblast to ve in da ne bo z ustanavljanjem novih šol in odpiranjem novih oddelkov na obstoječih mestnih šolah spet povzročila agonije mnogih dobrih podeželskih srednjih šol.

Milan Jevnikar

Nova ravnateljica Ajda Erjavec se predstavi

»Moji prvi »vzgojno-izobraževalni spomini« segajo v stiški vrtec, sledila je osnovna šola – v isti stavbi, v kateri sem potem obiskovala gimnazijo. Po maturi sem odšla v Ljubljano študirat psihologijo. Po dveh letih sem se vzporedno vpisala še na študij andragogike, ves čas pa sem pridobivala delovne izkušnje tudi s študentskim delom. Več let sem delovala na področju IKT podpore ter na področju izobraževanja odraslih. Svojo prvo redno zaposlitev sem čisto po naključju našla v šolstvu, na Gimnaziji Bežigrad. Zaposlili so me kot učiteljico psihologije, pedagoško koordinatorico v športnih oddelkih ter svetovalno delavko. Kot svetovalna delavka sem delala tudi v OŠ Šentjernej, na Elektrotehniški in računalniški strokovni šoli in gimnaziji Ljubljana pa sem bila učiteljica psihologije in svetovalna delavka. Nekaj let kasneje se je odprla priložnost za delo v svetovalni službi na Gimnaziji Vič. V tistem času sem prevzela tudi vodenje Društva šolskih svetovalnih delavcev Slovenije, imenovana sem bila tudi v Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje. Pred nekaj leti sem se vrnila na Gimnazijo Bežigrad, tokrat predvsem poučevati, na koncu tudi na mednarodni program.

Nazaj na Srednjo šolo Josipa Jurčiča

V življenju »nazaj« v resnici ne obstaja. Vedno gremo naprej in s sabo nosimo vse, kar smo se po poti naučili. Tako nekako velja tudi zame in moj novi začetek – vračam se z novimi očmi. Zdaj drugače cenim domačnost, varnost in sproščenost te šole, ki se v vseh letih odsotnosti ni bistveno spremenila. Tudi nekaj obrazov je še v zbornici, ki so me učili. Tudi ti so podobni, a hkrati drugačni, kot so bili. Že zdaj lahko rečem, da tvorijo marljiv in sodelovalen kolektiv, v katerem je čutiti visoko stopnjo medsebojne podpore. Še najbolj neznani so zame dijaki, saj pred mesecem dni skorajda nobenega nisem poznala. Pa kljub temu sem jih takoj, še pred nastopom mandata, ko sem šolo samo obiskala, doživela kot izjemno prijetne in gostoljubne mlade ljudi. Sedaj sem obiskala vseh 20 oddelkov in prav v vseh sem se počutila dobro, pa čeprav v vsakem na drugačen način.

Pričakovanja in vizija

Prihodnost naše srednje šole bi morala biti svetla in optimistična, tudi če bi jo lahko napovedovali zgolj na podlagi dosedanjih vzgojnih in akademskih rezultatov ali pomena za lokalno skupnost. Na žalost pa to niso edini dejavniki, ki bodo vplivali na delovanje naše šole. Pomembni bodo tudi vpisna politika na ravni države, velikost generacij, študijske možnosti in drugo.

Zagotovo je smiselno graditi na tradiciji obeh izobraževalnih programov ter okrepiti sodelovanje šole tako z lokalno kot tudi širšo skupnostjo. Morda se tu najde dovolj finančne podpore, da nam uspe obnoviti stavbo in materialno podpreti pouk. Ker čez nekaj let spet prihajajo manjše generacije, moramo razmišljati tudi o tem, kako ohraniti stabilno raven vpisa. Morda tudi z ustvarjanjem možnosti za nastanitev dijakov, ki bi prihajali iz bolj oddaljenih krajev, ali pa z odpiranjem novih programov.

Kako poučevanju vrniti ugled in kako se soočiti z izzivi, ki jih prinašata tehnologija in umetna inteligenca?

Vedno bolj je jasno, da učitelji nismo več v vlogi vsevednih nosilcev in interpretov vsega znanja, temveč postajamo spodbujevalci učenja, motivatorji – tisti, ki pomagamo znanje odkrivati. Vedno bolj prihaja v ospredje vzgojna funkcija šole – verjetno zato, ker je očitno, da se vzgojna nemoč širi tudi za domačimi zidovi, vedno več vzgoje pa prevzema tehnologija. Zdi se, da del odraslega sveta še vedno čaka, da se bo nori razvoj zadnjih desetletij ustavil, medtem ko mladina hitre družbene spremembe sprejema kot normalnost.

Verjamem, da je edini pravi odziv negovanje človeškega, torej spoštljivi medosebni odnosi, konstruktivno sodelovanje, oblikovanje zdrave človeške skupnosti. Med odraslimi in med odrasčajočimi. In v tem smislu bi morali biti tudi šolniki zgled in se svoje vzgojne nemoči v prvi vrsti lotiti tako, da krepimo svoje znanje. To je tudi najboljši način, da ohranjamo ponižnost in temeljno spoštovanje do vseh, ki se učijo pod našim okriljem. V večji meri pa se moramo izobraževati tudi na področju tehnologije. Nesmiselno si je zatiskati oči in odlašati z raziskovanjem možnosti uporabe umetne inteligence v učnem procesu. Postati moramo kompetentni uporabniki umetne inteligence in tudi mlade voditi v smeri kompetentne uporabe.

Ajda Erjavec

Informativni dan na Srednji šoli Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

V petek, 16. in v soboto, 17. februarja so se po srednjih šolah in fakultetah izvajali tako imenovani informativni dnevi. Tudi na naši Srednji šoli Josipa Jurčiča je bil to pester in živahen konec tedna. Številni bodoči srednješolci in njihovi starši so si v spremstvu dijakov in profesorjev ogledali zanimive predstavitve programov splošna gimnazija in ekonomski tehnik.

Najprej si oglejmo nekaj razveseljivih statističnih podatkov, ki kažejo na to, da se je trend vpisov na Srednjo šolo Josipa Jurčiča ne samo dvignil, ampak tudi močno povečal. Če na kratko povzamemo zgodovino minulih dvajsetih let, ko je šola vodil dolgoletni ravnatelj Milan Jevnikar, lahko ugotovimo, da je šola uspešno prestala viharje sušnih let in ob tem obdržala visoko kakovost ter odlične rezultate. V letošnjem šolskem letu 2023/24 je na šoli 522 dijakov, posebej razveseljivo pa je dejstvo, da imamo v prvem letniku kar štiri gimnazijske oddelke in 3 oddelke ekonomskega tehnika. Število razpisanih mest za bodoče prvošolce na Jurčiču je temu primerno, kandidatov pa, kot kaže zanimanje na informativnem dnevu, tudi ne bo zmanjkalo. V dveh informativnih dnevih se je za našo šolo skupno zanimalo kar 272 kandidatov, in sicer 75 za program ekonomski tehnik in 197 za splošno gimnazijo.

Na vseh izvedbah informativnih dni je starše najprej pozdravila ravnateljica Ajda Erjavac, ki je izrazila veselje in navdušenje ob vsebinah, ki so jih za obiskovalce pripravili

dijaki in profesorji. Predstavila je nekaj značilnosti šolanja na naši šoli ter izpostavila spodbudno okolje za razvoj vsakega mladostnika, ki postane del Srednje šole Josipa Jurčiča. Šolska psihologinja Karmen Pečarič Podobnik je prisotnim predstavila postopek vpisa na srednjo šolo, profesorica Mojca Saje Kušar pa je predstavila široko paleto dejavnosti, ekskurzij, domačih in tujih projektov ter krožkov, ki se odvijajo na šoli. Dijake in starše smo nato povabili na predstavitve

obeh programov, ki se izvajata na šoli. Profesorji in dijaki informatorji so natančneje predstavili posebnosti posameznega programa ter odgovarjali na vprašanja. Sledil je ogled šole, specialnih učilnic, učnega podjetja, jezikovnih delavnic, kemijskih in fizikalnih eksperimentov, knjižnice, glasbene in likovne učilnice, športne dvorane, plesne učilnice ter stojnic, na katerih so se predstavljali posamezni predmeti. Za konec smo obiskovalcem postregli še s čajem, kavo in tradicionalnimi

flancati, ki so jih pripravile naše kuharice. Ta čas je večina izkoristila za sproščen pogovor in zbiranje vtisov. Pod črto letošnjih informativnih dni lahko zapišemo, da nas je spremljalo prijetno in sproščeno vzdušje. Takšni so bili tudi odzivi staršev, ki so spremljali bodoče prvošolce in ugotavljali, da naša šola postaja prva izbira, ne samo zaradi bližine in ugodne dostopnosti, pač pa tudi zaradi spoštljivih, sproščenih in spodbudnih medsebojnih odnosov ter številnih uspehov, ki jih dosegajo naši dijaki. Tu ne gre samo za dol-

goletno 100 % uspešnost na splošni in poklicni maturi, pač pa tudi za uspehe na tekmovanjih iz znanj, na športnih tekmovanjih, natečajih, za pripravo izjemnih kulturnih prireditvev in tudi za aktivno udeleževanje na področju ekologije, prostovoljstva in humanitarnosti. Vse to nas druži v sodelovalno medgeneracijsko skupnost, ki se predstavlja tudi z vse bolj prepoznavnim sloganom Jurčič nas povezuje. Prepričani smo, da tudi z generacijo, ki prihaja med nas letos septembra.

Dragica Šteh

Prešernov dan na OŠ Stična

Kultura smo mi. Tako se je glasilo geslo letošnje kulturne prireditve v počastitev slovenskega kulturnega praznika, Prešernovega dne, na OŠ Stična. Prireditve, ki smo jo pripravili učenci, učenke in zaposleni na šoli, je potekala v torek, 6. februarja 2024, v šolski telovadnici.

Prireditve, ki se je začela ob 17. uri, je postregla z različnimi točkami v izvedbi naših učencev in učenek matične šole ter podružničnih šol Mučljava, Stična in Višnja Gora. Letošnja tema je bila kultura: kultura obnašanja na prireditvi, kultura pogovarjanja, tikanja in vikanja, kultura športa in plesa, oblačenja in branja. S pesmijo, plesom, deklamacijo so nas učenci vseh starostnih skupin popeljali v svet kulture, kot si jo predstavljajo oni, vse skupaj pa so spretno povezovali trije voditelji, učenci 9. razreda.

Svečani govornik je bil ravnatelj Marjan Potokar, ki nam je zaupal, da bo matična šola, zaradi vsako leto večjega števila šoloobveznih otrok v našem okolišju, dobila nov prizidek, za katerega upamo, da se njegova gradnja čim prej začne. V šoli se učimo pravilne rabe jezika in skrbimo za njegovo ohranitev in razvoj. To je naša pomembna naloga, ki jo moramo izkoristiti ob spoštovanju osnovnih pravil pravega vedenja. Že ko vstopimo v šolo, lahko pokažemo svoj bonton s pozdravljanjem, pa tudi s skrbnim ravnanjem s šolsko opremo in prostori. Šolske omarice, stoli, mize, stene ... Vse to je naše skupno dobro. In to moramo ceniti. Pozdraviti z »dober dan« ali vsaj z »dan« in pogledati sogovornika v oči je izraz spoštovanja in prijaznosti. To so vrednote, ki gradijo napredno družbo. Njegove razmišljanju o kulturi sta svoje dodala še Milan Jevnikar ter Tomaž Smole, ki sta sodelovala pri podelitvi Prešernovih nagrad OŠ Stična.

Naša rastoča družina v šolski avli pa bo letos zrastle za misel: »Pravo pot poznamo, naj bo tudi naša izbira«. Spoznali smo letošnje Prešernove nagrajenke, ki so s svojim dolgoletnim delom bogatile utrip OŠ Stična, to so: Jasmina Glavič, prof. razrednega pouka, Alenka Kovač,

prof. razrednega pouka ter pomočnica ravnatelj, ter Petra Rus Mušič, prof. slovenščine s književnostjo. Vse tri že vrsto let poleg rednega poučevanja sodelujejo na različnih kulturnih področjih in skrbijo za kulturno rast učencev. Nagrajenih je bilo tudi 22 deveto-

šolcev, ki so se več let dokazovali na šolskem kulturnem področju in so prejeli male šolske Prešernove nagrade. To so: Ula Batiš, Julija Cunja, Neža Lavrič, Enej Perpar in Beatrice Turk iz 9. a, Špela Kastelic, Pia Kovarčič, Nika Lampret, Maks Moretti in Ruben Mulh iz 9. b, Gaja Gregoršaneč in Črt Šparl iz 9. c, Tisa Benčan, Ivana Milena Lekše in Tamara Olujić iz 9. d, Ronja Glažar Tamše, Aljaž Gruber Novak, Klara Kastelic in Isabella Meglič Travnjak iz 9. aV ter Nina Kostanjevec, Gašper Možina, Izak Mušič ter Zarja Radmanovič iz 9. bV. Vsem nagrajencem in nagrajenkam iskreno čestitamo. Prireditve je popestril šolski band,

zelo pa smo veseli, da se je na naše povabilo odzvalo veliko staršev, ki so na prireditvi sodelovali kot Pevski zbor staršev, za kar se jim najlepše zahvaljujemo, obenem pa si želimo takšnega sodelovanja še kdaj v prihodnje.

Na odru se je zvrstilo 300 nastopajočih, v ozadju pa še več kot 70 mentorjev, spremljevalcev, glasbenikov, tonskih mojstrov in ostalih delavcev šole, ki so pomagali, da je prireditev uspeša.

Ugotovili smo, da smo za kulturo in kulturno obnašanje odgovorni vsi. Kultura smo mi. Kultura smo mi vsi.

Urška Petek

Zimski planinski pohod s sankanjem v gorski dolini Krnica

Na hladno soboto, 27. januarja 2024, se je 29 planincev OŠ Stična ter 16 pohodnikov OŠ Zagradec in PŠ Krka skupaj s svojimi mentoricami, učitelji spremljevalci ter izkušeno ekipo planinskih vodnikov PD Polž odpravilo v gorsko dolino Krnica, ki spada v območje Triglavskega narodnega parka.

Ker je tokratna zima bolj zelena, so se vodniki PD Polž odločili, da želeno belo preprogo poiščemo ter svojo vzdržljivost in sankaske spretnosti preizkusimo v gorski dolini Krnica.

Izpred šole smo se z avtobusom odpeljali proti Gorenjski. Po dobri uri in pol vožnje smo parkirali na majhnem parkirišču blizu jezera Jasna. To je bila naša izhodiščna točka. Pripravili smo sankaske opremo in se željni zimskih radosti podali na pot. Delček poti po vršiški cesti smo sani nesli, pred mostom, kjer glavna cesta prečka Pišnico, pa smo se usmerili levo po prekrasni zasneženi poti, po kateri smo sani lahko vlekli. Pot se je ves čas rahlo vzpenjala, a nam misel na to, da se bomo nazaj z užitkom spustili po sankaske progi, ni prekrivala naših načrtov. Sani smo brez težav vlekli do koč v Krnici, saj nas je obdajala čudovita narava. Večji del poti nas je s svojimi padajočimi brzicami spremljala živahna rečica Pišnica, ki je v svoje nedrje lovila živahne barve. Bili smo deležni izjemno lepih razgledov po okoliških mogočnih vrhovih Velike Dnine, Male in Velike Martuljške Ponce, Škrlatice,

Prisojnika, Razorja. Poleg tega pa so se v hladnem jutru intenzivno prebujali topli sončni žarki. Po dveh urah hoje z vmesnimi postanki nam je le uspelo doseči zeleni cilj – koč v Krnici (1113 m). Tam smo naredili krajši postanek za mini potrebe in lačne želodčke. Ko smo se odpočili in potešili z malico iz nahrbtnika, smo se po isti poti vrnili nazaj. A tokrat je bilo drugače, ves trud je bil poplačan. Iskre v očeh, nasmehi in

kriki veselja so povedali vse. Zimske razmere in sončno vreme so nam zares zagotovile pravilni januarski pohod s sankanjem. Ko smo se z avtobusom zadovoljni vračali nazaj domov, smo se z glasnim »HIP-HIP-HURA!« zahvalili vodnikom in vozniku avtobusa, da smo brez poškodb prestali čudovito izkušnjo in se srečno vrnili domov.

Zapisala Aleksandra Šparl

Obeležili smo svetovni dan spomina na žrtve holokavsta

V šolskem letu 2023/24 na OŠ Stična in OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični že tretje leto zapored sodelujemo v mednarodnem projektu Krokus. V okviru tega projekta vsako jesen z izbranim razredom posadimo čebulice rumenega žafrana, ki nam jih pošlje Sinagoga Maribor. Cvetlice zgodaj spomladi zacvetijo in simbolično predstavljajo otroke, žrtve holokavsta.

Na OŠ Ferda Vesela je v projekt vključen oddelek devetega razreda. Z aktivnostmi smo pričeli že v jesenskem času z zasaditvijo čebulnic žafrana. Nadaljevali smo s pregledom življenja in dela deklice Ane Frank. Njen pečat je neizbrisen in odseva odraz otroške duše, ki se ji je godila krivica kot še mnogim drugim judovskim otrokom. Milijon in pol jih je moralo zato umreti. Prebrali smo tudi knjigo Noetov otrok (Eric-Emmanuel Schmitt). Pripoved je povezovalna, saj predstavi sobivanje dveh ver in postavi v ospredje človeka. Duhovnik oče Pons ne trudi rešuje judovske otroke med drugo svetovno vojno, reši jih kar 271. Zgodba se konča na pozitivni noti, saj deček, ki zgodbo pripoveduje, Jožef, preživi, ohrani svoje bitnost in pokaže hvaležnost. Judovski Talmut pravi: »Kdor reši eno življenje, reši cel svet.« Hvaležnost in spomin vsak izkazuje na svoj način. V znak hvaležnosti in spoštovanja smo prinesli majhne kamenčke. Na OŠ Stična smo v tednu od 22. do 26. januarja 2024 izvedli anketo o holokavstu ter izpostavili izbrane citate iz mladinske knjige Nekje še sije sonce (M. Gruenbaum, T. Hasak-Lowy). Tako smo ponovno obeležili svetovni dan spomina na žrtve

holokavsta, ki ga svet obeležuje 27. januarja. Z rumenimi žafrani in razstavo upamo, da se mimoidoči za hip ustavijo, razmišljajo o preteklih dogodkih in se potrudijo po svoji močeh, da prepoznajo nasilje in ga

poskusijo zaustaviti, še preden se razvije v kaj hujšega.

*Tina Finc za OŠ Stična in
Polona Kastelic za OŠ Ferda Vesela
Šentvid pri Stični*

Vpis otrok v vrtec

Vrtec Ivančna Gorica obvešča vse starše predšolskih otrok, da zbira prijave za vpis otrok v vrtec za šolsko leto 2024/2025 do najkasneje 30. aprila 2024.

Obrazec Vloga za vpis otroka v vrtec velja za vse enote vrtca na območju občine Ivančna Gorica in je objavljen na spletni strani vrtca <https://vrtec-igorica.si/>.

Izpolnjeno vlogo lahko oddate po pošti na naslov: VRTEC IVANČNA GORICA, Cesta občine Hirschaid 6, Ivančna Gorica ali skenirano na e-naslov vrtec@vrtec-igorica.si ali osebno v poštni nabiralnik matičnega vrtca, Vrtec Marjetica v Ivančni Gorici. Vlogi priložite potrdilo o zaposlitvi za oba starša ter dokazilo o stalnem bivališču (lahko kopija veljavnega osebnega dokumenta).

Otroci so sprejeti v vrtec v skladu s pravilnikom o sprejemu otrok v javni VVZ Vrtec Ivančna Gorica.

Vsi vlagatelji bodo o sprejemu ali odklonu otroka v vrtec obveščeni pisno v zakonitem roku, predvidoma do konca meseca maja 2024.

Otroci začnejo obiskovati vrtec meseca septembra, ko se sprostijo mesta zaradi odhoda starejših otrok v šolo. Pri sprejemu otrok v vrtec moramo upoštevati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalezljivih boleznih (Ur. l. RS, št. 142/20), ki v 51.a členu določa, da mora biti otrok pred vključitvijo v vrtec cepljen proti ošpicam, mumpsu in rdečkam, razen, če za opustitev cepljenja obstajajo medicinski razlogi, ugotovljeni z odločbo Ministrstva za zdravje o opustitvi cepljenja. Prosimo, da do septembra 2024 uredite obvezna cepljenja otroka oziroma si pridobite odločbo o opustitvi cepljenja.

Vrtec vpisuje in vključuje predšolske otroke od prvega leta starosti (ne mlajših od 11 mesecev) do vstopa v šolo. Na podlagi prijav in prostih mest lahko poteka vpis vse leto.

Vabljeni k vpisu.

Vrtec Ivančna Gorica

Varni na internetu

Katere nevarnosti nam grozijo, kadar je naš računalnik ali mobilni telefon povezan z internetom?

O nevarnostih pri uporabi interneta se je začelo razmišljati s pojavom novih tehnologij, ki so omogočile velike spremembe - ne le pri komuniciranju, temveč tudi pri opravljanju vsakodnevnih nalog. Zaradi teh pridobitev pa smo postali tudi ranljivejši.

Magnet za napadalce (hekerje, pirate, prevarante, pošiljatelje nezaklenjenih elektronskih sporočil in podobne nepridiprave) so postali naši osebni in poslovni podatki ter različna varnostna gesla, z zlorabo katerih lahko naredijo velikansko škodo. Med vsemi grožnjami varnosti na internetu so tovrstni napadalci ena največjih. Njihove tarče niso samo vladne ustanove in finančne institucije, temveč tudi podjetja in fizične osebe.

Družabna omrežja - 10 naj nasvetov

1. Že na začetku, ko se pridružuješ novemu socialnemu omrežju, vpiši čim manj osebnih podatkov. Raje ne sinhroniziraj profila in podatkov z drugimi omrežji, e-mail računom, kontakti v mobilnem telefonu ipd.
2. Upoštevaj starostno omejitev, ki jo imajo družbena omrežja (pogosto je 13 let, za nekatera pa tudi 18).
3. Nastavitve zasebnosti svojega profila v družabnih omrežjih nastavi tako, da lahko tvoje objave in profil vidijo le prijatelji in ne splošna javnost. Družabna omrežja zelo pogosto spreminjajo te nastavitve, zato vsake toliko preveri, če je še vedno vse OK.
4. Za prijatelje v družabnih omrežjih sprejemaj le ljudi, ki jih tudi v živo poznaš, in ne potrjuj neznancev samo zato, da boš imel čim več prijateljev.
5. Nauči se prijaviti zlorabo, nadlegovanje, sovražno skupino, sliko, posnetek in blokirati osebo v družabnem omrežju, ki ga uporabljaš. Nauči se tudi izbrisati svoj profil.
6. Spoštuj zasebnost drugih in ne objavljaj njihovih slik, če ti tega niso dovolili. Prav tako preverjaj in spremljaj, kaj so drugi objavili o tebi.
7. Nikomur ne zaupaj svojega gesla za omrežja, lahko ti ukrade identiteto in povzroči velike težave.
8. Previdno z uporabo lokacijskih storitev v družabnih omrežjih.
9. Prek družabnih omrežjih se širijo tudi spam, virusi in goljufije. Ne odpiraj sporočil od neznancev in nenavadnih sporočil tvojih prijateljev (kjer te prosijo za denarno pomoč ali ti pošiljajo »smešne« ali podobno »zanimive« videe).
10. Zavedaj se, da kar objaviš na družabnem omrežju, na nek način predaš v last omrežja, saj lahko uporabijo podatke in slike, predvsem za oglaševalske namene. Preberi pogoje uporabe omrežja, ki ga uporabljaš in ugotovi, kaj lahko storijo s tvojimi podatki ...

Opozorila in nasvete o varni uporabi interneta najdete na spletnih straneh policije, v rubriki Varnost na internetu, pa tudi na spletnih straneh: www.safe.si in www.cert.si.

*Damjan Lenčec
pomočnik načelnik policijske postaje*

Imate kaj za pusta hrusta?

Pustovanje je eno najstarejših ljudskih običajev. Nekoč so ljudje pustne maske izdelovali kar doma, iz materialov, ki so jih imeli na razpolago. In prav to smo letos naredili tudi v Vrtcu Ivanč-na Gorica. Otroci in vzgojiteljice vrtca, pa tudi nekateri starši, smo združili svoje zamisli, materiale in ustvarjalnost ter skupaj izdelali skupinske pustne maske, s katerimi smo se s pustnim sprehodom ali povorko predstavili v krajih, kjer domujejo naše enote vrtcev. Z razigranostjo ter smehom smo preganjali ali pa kar dokončno pregnali letošnjo nekoliko šibko zimo.

Pestro in aktivno dogajanje v okviru priprav na pustovanje se je v vrtcu začelo že tedne prej. Otroci so se seznanjali s tradicijo. Spoznavali so različne slovenske pustne maske in pripovedovali svoje želje. Ugotavljali so, da veliko zmorejo sami, z nekaj dodatne pomoči odraslih pa lahko tudi krojijo, režejo, šivajo in barvajo nove obleke. Spoznali so, da ni potrebno vsega kupiti v trgovini ali pa celo naročiti po hitri pošti. Navdušeno so nizali ideje in skupaj z vzgojiteljicami zasnovali in načrtovali njihove pustne kostume ter pričeli z ustvarjalnim izdelovanjem. Na pustni torek je v vseh enotah vrtca potekal poseben pustni program. Vsem je bilo skupno rajanje, ples, predstavitev skupinskih mask, ter sodelovanje z bližnjimi ustanovami. Z veseljem so se sprehodili čez kraj in dodobra nahranili Pusta Hrusta, saj so domače sveže krofe spekle kar naše kuharice.

Otroški pustni živ žav je pregnal meglena jutra in priklical pomladno sonce.

Branka Zavržen

Jana Zupančič, letošnja prejemnica nagrade Prešernovega sklada

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika so v Cankarjevem domu v Ljubljani podelili državne Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada. Med letošnjimi nagrajenci Prešernovega sklada, ki jih podeljujejo za vrhunsko ustvarjalnost zadnjih treh let, je prejela tudi »naša« dramska igralka Jana Zupančič.

Zupančičeva, ki je od leta 2003 članica Mestnega gledališča ljubljanskega, je na svoji uspešni ustvarjalni poti prejela vse pomembnejše gledališke nagrade. Svoje prve odrske korake je naredila v stiškem kulturnem društvu, ki je imelo močno dramsko produkcijo, nekdanjo dijakinjo Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica pa pri njenem igralskem poklicu odlikujejo izjemen občutek za grajenje vlog, odrska prepričljivost in raznolikost.

Ceprav je svojo ustvarjalno in poklicno pot gradila izven domače občine, njeno delo in uspehi ne ostajajo neopaženi. Med drugim ji je župan Dušan Strnad leta 2016 podelil tudi spominski kovance Prijetno domače, za izjemne, vidne uspehe in dosežke.

Iz obrazložitve nagrade Prešernovega sklada:

Dramska igralka Jana Zupančič, članica Mestnega gledališča ljubljanskega, je v zadnjih letih posegla po samem vrhu igralske umetnosti: pa ne zgolj po vrhu svoje lastne umetniške poti, temveč po vrhu slovenskega gledališča nasploh. V zadnjem obdobju je mogoče posebej izpostaviti vloge Barbare Fordham v uprizoritvi Avgust v okrožju Osage Tracyja Lettsa, Mile v Usedlinah Katarine Morano, Helene v Slamniku

Eugena Labicha in Veronique v uprizoritvi Bog masakra Yasmine Reza. Jana Zupančič z enako ustvarjalno silo ustvarja v različnih igralskih legah in znotraj raznorodnih režijskih konceptov ter poetik. Z isto gibkostjo, zavzetostjo in odrsko prepričljivostjo ustvarja izrazito raznovrstne človeške »obrazce«. Vse pa brez dvoma druži »popoln posluš za drugega«, kar je redka lastnost današnjih časov.

Za Jano Zupančič bi lahko rekli, da vloge gradi iz jedra in od znotraj. Vse, kar je zunanjega, je organska posledica globokega notranjega uvida v življenje njenih protago-

nistk. Sredstva njenega igralskega delovanja so umerjena, reducirana na bistveno.

Jana Zupančič je doslej prejela vse najpomembnejše nagrade na gledališkem področju: akademijsko Prešernovo nagrado, Dnevnikovo nagrado, nagrado Sklada Staneta Severja, nagrado Vesna (za stransko in tudi najboljšo vlogo na Festivalu slovenskega filma), nagrado Duša Počkaj (ki jo podeljuje Združenje dramskih umetnikov Slovenije) in Borštnikovo nagrado (za že omenjeno vlogo Barbare Foldham v uprizoritvi Avgust v okrožju Osage).

Matej Šteh

Zaključek projekta Rastem s knjigo v Knjižnici Ivančna Gorica

Ivanško knjižnico znotraj projekta Rastem s knjigo vsako leto obišejo sedmošolci in dijaki 1. letnika srednje šole iz naše občine. To je projekt širjenja bralne kulture, ki se udejanja z obiskom splošne knjižnice, ob tem pa učenci oz. dijaki dobijo v dar knjigo. Letos so osnovnošolci prejeli pustolovski fantazijski roman Irene Androjna Modri otok, dijaki pa zbirko najstniških »zaljubljenih« pesmi Vinka Möderndorferja Romeo in Julija iz sosednje ulice.

Našo knjižnico je vse skupaj obiskalo (od jeseni 2023, predvsem pa januarja in februarja letos) 430 učencev in dijakov: iz OŠ Zagradec 2 razreda učencev, iz OŠ Stična (skupaj s PŠ Višnja Gora) 6 oddelkov sedmošolcev, iz OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični 2 razreda ter iz SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica 7 razredov dijakov gimnazijcev in ekonomistov. Prav tako smo (letos prvič) sprejeli tudi dve skupini dijakov iz Strokovnega centra Višnja Gora. Učenci in dijaki so se seznanili z dejavnostmi naše knjižnice, predvsem z izposajo, prek iskanja knjig so se spoznavali s postavitvijo knjig za njihovo starostno skupino, spoznali različna spletna orodja in aplikacije za iskanje knjig, podaljševanje, rezervacije ipd. ter se srečali s kakovostnim leposlovjem za najstnike. Projekt je lepo uspel ob vzornem sodelovanju naše knjižnice in šol, pri čemer gre posebna zahvala zavzetim šolskim knjižničarjem in učiteljem.

Roman Rozina,
Knjižnica Ivančna Gorica

Letos na Muljavi Jurij Kozjak

V letošnjem letu Kulturno društvo Josipa Jurčiča Muljava pripravlja uprizoritev Jurčičeve zgodovinske povesti Jurij Kozjak. Zgodba se dogaja v sredini 15. stoletja, ko se po umoru Ulrika II plemiške rodbine med seboj borijo za celjsko dediščino. V teh bojih nihče ne brani tega ozemlja pred Turki, ki z agresivno politiko osvajajo ozemlja po Balkanu. Kmečko prebivalstvo nima nikakršne zaščite, izpostavljeno je plenjenju in pobiranju krvnega davka v obliki zajetih mladeničev za kasnejše janičarje in deklet za sužnje v turških haremi. Tako usodo doživlja tudi mladi Jurij Kozjak, ki zaradi izdaje in maščevanja strica in cigana Samola postane janičar in se s številno turško vojsko vrne kot tuj vojak v domače kraje. Zgodba je mladega Jurčiča leta 1864 proslavila v domovini in je doživela številne ponatise. Menda je tudi med najbolj prevajanimi deli slovenske literature v tuje jezike.

Letošnje leto muljavski kulturniki praznujemo več obletnic, 180. obletnico rojstva rojaka Josipa Jurčiča, 160. obletnico izdaje Jurija Kozjaka ter 100-letnico uprizoritev Jurčičevih del v izvedbi domačinov. Leto 2024 na Muljavi bo zanimivo in živahno, zato toplo vabljeni v letno gledališče in k drugim kulturnim dogodkom na Jurčičevo Muljavo.

Danijel Zupančič

KULTURNO DRUŠTVO
JOSIPA JURČIČA
MULJAVA

VABI NA OGLED PREDSTAVE

v letnem gledališču na Muljavi.

Premiera: 21. junij 2024 ob 21. uri

Ponovitve: 22., 28. in 29. junij,

5., 6., 12. in 13. julij ob 21. uri

V primeru dežja predstava odpade.

Informacije: <http://www.namuljavi.si>

2 v 1 ali dve razstavi na eni lokaciji

Naslov sicer namiguje na komercialno potezo v oglaševanju, pa vendar to ni. Poimeni, da je isti avtor v isti stavbi pripravil dve različni fotografski razstavi, ki sta bili nekaj tednov na ogled hkrati.

Vrata – zunanja podoba notranjosti?

Tako je Matjaž Marinček naslovil razstavo svojih fotografij, ki so jo postavili v ivanški knjižnici, v sodelovanju z Društvom Univerza za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) Ivančna Gorica, in jo je bilo mogoče videti od otvoritve, 24. novembra pa do sredine februarja. Otvoritev se nas je udeležilo več kot 25 in smo dobro napolnili prireditveni prostor v knjižnici. Pretežno smo bili člani Društva upokojencev Ivančna Gorica in Društva UTŽO Ivančna Gorica. Otvoritev je spremljala kulturna prireditev, kjer smo poleg flavtistke Nikoline Kovač sodelovali kot izvajalci programa tudi člani krožka Umetnost pripovedovanja, vodila pa jo je Janja Ambrožič, sodelavka knjižnice.

Foto: arhiv Knjižnice Ivančna Gorica

Kaj je avtorja napotilo, da se je na svojem potepanju po Evropi s kamero na pametnem telefonu lotil tudi vrat? Kot je povedal Janji Ambrožič so bila to najprej z grafiti poslikana vrata v Provansi. Takrat je postal nanje pozoren in jih je začel fotografirati. S pametnim telefonom seveda, saj tako poskuša (tudi) razbiti mit, da z njim ni mogoče narediti umetniških fotografij. Čeprav so pri tem seveda tudi omejitve ...

V sproščenem pogovoru Ambrožičeve z Marinčkom smo slišali več o njegovih različnih sposobnostih in dejavnostih na mnogih področjih, ki ga zanimajo in kjer deluje. Za ilustracijo navajam samo to, kar počne v nam bližnjih društvih. Je predsednik Društva upokojencev Ivančna Gorica, največjega društva v občini, predsednik Krajevne organizacije Rdečega križa Zagradec in predsednik Območnega združenja Rdečega križa Grosuplje. Na UTŽO je glavni urednik, korektor, oblikovalec in avtor preloma revije Utrinki ter član Upravnega odbora (enake funkcije opravlja tudi v Društvu Šola zdravja), že kar nekaj časa pa je v. d. tajnice (ker »prave« trenutno nimamo) in mentor dveh krožkov. Eden od teh je krožek Umetnost branja in pripovedovanja, ki je izvedel umetniški program ob otvoritvi razstave.

Scenarij zanj je naredil kar Matjaž sam; izbral je različne avtorje z vsega sveta, njihove citate o vratih in seveda pripravil člane krožka za nastop. Program je s kratkimi glasbenimi vložki na flavti obogatila Nikolina Kovač, profesorica glasbe na ivanški glasbeni šoli.

»Vrata – zunanja podoba notranjosti?«, kot je razstavo poimenoval Matjaž Marinček, seveda vodi k razmišljanju o tem, kaj vrata sploh so. So vhod v notranjost, kjer smo skriti pred zunanjim svetom. So izhod ven, v svet zunaj našega mehurčka. Lahko neverbalno kažejo naše občutke, ko jih čisto tiho zapremo za seboj, da ne bi koga prebudili iz spanca. Ko jih zaloputnemo, da se strese strop, pokažejo našo jezo, obup, nemoč. So predmet umetniškega oblikovanja, ki kljubuje času dolga stoletja. Kako jih je videl avtor razstave, je govorilo njegovih 33 razstavljenih fotografij. Vredno jih je videti.

Ta razstava je primer, kako se UTŽO lahko odpre v svet. S tem postane v javnosti bolj prepoznavna, upoštevana in privlačna za nove člane.

Resize: narava, večni vir navdiha – od realizma do abstraktnosti

Stopnišče do prostorov Medgeneracijskega centra Ivančna Gorica je že nekaj let razstavna galerija fotografij. Svojo podobo je spremenilo v petek, 19. januarja, ko so fotografije gorskih poti in vrhov Jožeta Gregoriča zamenjale fotografije drugačne narave, cvetja in drugih rastlin. Avtor fotografij in celotne razstave Matjaž Marinček jo je poimenoval: »Resize: narava, večni vir navdiha – od realizma do abstraktnosti«. Razstavljene fotografije v osnovi prikazujejo cvet pasijonke, hortenzije, lilije, pa hosto, solato, čisto navadno listje v gozdu, kačjega pastirja in še kaj. So nekaj čisto posebnega, tako po dimenziji kot po izgledu. Avtor nam je povedal nekaj več o njihovem nastanku oziroma, kaj je bilo potrebno, da so se znašle na stenah stopnišča.

Foto: arhiv Društva UTŽO Ivančna Gorica

Vse fotografije (skupaj jih je devet), razen ene, so bile posnete s telefonom. V štirih delih – korakih prehajajo od realističnega posnetka do abstrakcije. Kamera se objektu vse bolj približuje, od tod »resize«, tako da so vidni njegovi vse manjši detajli, ko na koncu ostane samo še njegova barva – abstrakcija. Zaradi tega prehajanja imajo fotografije posebno velikost, 120 x 19 cm.

Da je svojo idejo uresničil, se je moral avtor srečati s kar nekaj pomočniki. Tako posebne velikosti običajni fotografi ne zmorejo razviti, pomagal mu je sin. Fotografije potrebujejo posebno oporo, da se ne vihajo, ki jo je moral izbrskati (2-milimetrska Kapa plošča), nanjo nalepiti slike in jo potem tudi pritrditi na steno (po možnosti tako, da ob odstranjevanju stena ne bo poškodovana). Kar nekaj tehničnega dela torej, da je njegov umetniški navdih lahko pristal na stenah, zato pa je resnično nekaj posebnega.

Po ogledu in Matjaževi predstavitvi smo bili prisotni, sneg je žal preprečil večjo udeležbo, deležni še pogostitve. Ob njej se je razvila živahna razprava o mnogih življenjskih problemih in izkušnjah, tako da nam je čas minil, kot bi trenil. Zunaj pa je medtem padal prvi letošnji »zaresni« sneg in po svoje spreminjal naravo v belo pravljico ...

Joža Železnikar

Folklorna skupina veteranov Vidovo nastopala v DSO

Člani folklorne skupine Vidovo veterani med svojimi nastopi večkrat obiskujemo tudi domove starejših občanov. Tako smo se na zelo turoben in deževen dan sredi decembra odpravili v DSO Bežigrad, v Ljubljano. S spletom treh plesov in pesmijo smo mnogim privabili nasmeh na obraz. Nastop smo popestrili s šegavim prikazom kmečkih običajev ob košnji, seveda pa so bili stanovalci zelo navdušeni ob prihodu Ribničana in njegovo suho robo.

Na koncu vedno skupaj s stanovalci zapojemo V dolini tihi in marsikomu se ob tej že ponarodeli pesmi, ki jo vsi poznamo, orosi oko. Ob slovesu pa se ob zvokih harmonike še skupaj zavrtimo in zaplešemo in jim tako povrnemo lepe spomine.

Podoben nastop je skupina izvedla tudi sredi novembra v Domu starejših Grosuplje in sredi januarja v DSO Tisje v Litiji.

Veseli smo, da na ta način lahko mnogim polepšamo dan v tej pozni življenjski dobi.

Domovom starejših občanov se zahvaljujemo za povabilo v upanju na ponovno srečanje.

Goca Drobež Markan, FS Vidovo veterani

Sanela Peresciutti navdušila poln kulturni dom v Šentvidu pri Stični

Kako izboljšati odnose do bližnjih in sebe, pa tudi kako bo to vplivalo na naše zdravje in splošno zadovoljstvo je med drugim slišala polna dvorana kulturnega doma Šentvid pri Stični, ki se je v torek, 13. februarja 2024, odzvala vabilu Knjižnice Ivančna Gorica. Predavanje Sanele Peresciutti, doktorice medicine, predavateljice in terapevtke ter avtorice knjige Spodbude, je publiko navdušilo s praktičnimi primeri in življenjskimi zgodbami ljudi iz njenega družinskega okolja, nekatere so govorile tudi o pacientih, ki jih je spoznala kot zdravnica.

Telesno in duševno zdravje sta močno povezana in dobro je, da se tega zavedamo. Prav tako je dobro ozavestiti, kako pomembno je čiščenje naših treh »kleti«. Vsem je jasno, da je treba prazniti sečni mehur in debelo črevo, manj pa je tistih, ki vedo, da je treba izprazniti tudi psihološko klet, v kateri se nabirajo negativne misli in občutki. Če tega ne počnemo, lahko pričakujemo psihične in telesne posledice. Predavanje, ki je publiko vodilo od smeha do solz, je zbrane napeljalo k razmišljanju o smislu življenja, kakovostnih odnosih in minljivosti.

Sanela Peresciutti je diplomirala na Medicinski fakulteti v Sarajevu, od leta 2011 je zaposlena v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana na Kliničnem oddelku za gastroenterologijo. Veliko se izobražuje in usposablja tudi na drugih področjih, ki jih vključuje v svoja predavanja (psihologija, psihoterapija in kitajska medicina).

Bil je zelo čustven večer, ki ga je omogočila tudi Krajevna skupnost Šentvid pri Stični, saj nas je prijazno gostila v kulturnem domu. Iskrena hvala.

Janja Ambrožič, Knjižnica Ivančna Gorica

Kratke iz knjižnice Ivančna Gorica

Knjižnica Ivančna Gorica

Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, 01/78 78 121, 051 236 436

izposojaivg@knjiznicagro.si, www.gro.sik.si

FB: Knjižnica Ivančna Gorica, IG: knjiznicaivancnagorica, Biblos

KNJIŽNICA NA JURČIČEVEM POHODU – 2. marca letos bo knjižnica že tradicionalno prisotna na Jurčičevem pohodu: na naši stojnici bodo obiskovalci lahko reševali kviz o Jurčiču, izžrebali spodbudne Jurčičeve misli in si ogledali razstavo različnih izdaj Jurija Kozjaka; v prostorih etnološke zbirke na Jurčičevini pa bo bibliotekarka Maruša Pušnik s kamišibajem predstavila Zgodbo o Jurčiču v verzih.

LIKOVNO RAZSTAVO UČENCEV OŠ Stična, PŠ Višnja Gora in OŠ Zagradec si v prostorih knjižnice lahko ogledate vse do 15. aprila 2024. Učenci devetih razredov razstavljajo risbe, ki predstavljajo linearno perspektivo, prikaz prostora na ploskvi. Upodobili so stavbe mestne ulice po domišljiji. Učenci sedmih in osmih razredov razstavljajo grafike. V črno-beli tehniki linoreza prikazujejo portret pisatelja Ivana Cankarja. Barvni linorezi prikazujejo živalski motiv. Učenci PŠ Višnja Gora pa razstavljajo slikarska dela, ki predstavljajo jesen v barvah jesenskega listja. Mentorja likovnih del sta učitelj Luka Gluvić in Anka Švigelj Koželj. Razstavo smo odprli skupaj z učenci 7. razredov OŠ Stična, ki so nas obiskali v sklopu projekta Rastem s knjigo.

S PUSTNIMI KROFI so med drugim knjižničarje pocrkljali člani Študentskega kluba Groš, s katerimi odlično sodelujemo že vrsto let. Naj spomnimo, da imajo polnoletni dijaki in študenti v naši knjižnici s potrdilom o članstvu in posebnim kuponom omenjenega študentskega kluba brezplačno članarino. Groševa pisarna v Ivančni Gorici je odprta vsak torek med 18. in 20. uro v medgeneracijskem centru (v isti zgradbi kot je knjižnica, zadnji vhod). +

ŠAH V KNJIŽNICI – V Knjižnici Ivančna Gorica ob petkih potekajo šahovska srečanja za vse generacije, pod vodstvom Damjana Lesjaka.

BEREMO DOMAČE je projekt domoznanske bralne značke, ki v naši knjižnici poteka od 8. februarja do konca oktobra. Vabljeni, da pri izposojevalnem pultu vzamete letak s seznamom knjig in navodili za sodelovanje.

KNJIŽNICA V ZAGRADCU – Od oktobra v šolski knjižnici OŠ Zagradec deluje tudi splošna knjižnica. Pričakujemo vas vsak torek in četrtek med 15. in 17. uro.

DIGI INFO TOČKA – V prostorih naše knjižnice je v začetku novembra zaživela Digi info točka. Gre za projekt Območne obrtno podjetniške zbornice Grosuplje, ki ji je bil zaupan s strani Ministrstva za digitalno preobrazbo. Svetovalci na Digi info točkah (po državi jih je 222) na razumljiv način nudijo uporabniško podporo s področja uporabe digitalnih javnih storitev. Digi info točko v naši knjižnici lahko obiščete v ponedeljek, torek in četrtek med 8. in 12. uro, ob sredah med 16. in 19. uro, ob petkih pa med 13. in 16. uro.

PRAVLJICA OB KAMIŠIBAJU bo najmlajše spet razveseljevala v ponedeljek, 4. marca 2024, ob 17. uri. Namenjena je otrokom od 3. do 5. leta starosti. Vabljeni!

URA PRAVLJIC bo v naši knjižnici v četrtek, 21. marca, ob 17. uri. Vabljeni otroci od 6. do 9. leta starosti.

ANGLEŠKO-SLOVENSKA URA PRAVLJIC za otroke od 6. do 9. leta starosti bo v sredo, 27. marca 2024, ob 17. uri. Ne zamudite priložnosti, da se vaš otrok na zabaven način spozna z angleščino.

BRALNI KLUB, ki se srečuje v ivanški knjižnici, se bo sestal spet v torek, 26. marca 2024, ob 17. uri. Govorili bomo o knjigi Markusa Zusaka: Kradljivka knjig.

V knjižnici si do 15. aprila 2024 lahko ogledate razstavo likovnih del OŠ Stična, PŠ Višnja Gora in OŠ Zagradec.

Groševci so nam prinesli pustne krofe.

ELEKTRIČNA NEGOVALNA POSTELJA

ZZZS Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije

BREZPLAČNA
IZPOSOJA

Šifra ZZZS: 0566

Enostavno:

- posedanje v postelji;
- dvigovanje in premikanje po postelji;
- menjava plenice;
- hranjenje uporabnika v postelji;
- zagotavljanje varnosti uporabnika.

www.blaginja.si

BREZPLAČNA DOSTAVA
MONTAŽA I DEMONTAŽA

BLAGINJA
Olajšamo vam življenje

Blaginja, medicinski pripomočki
Ljubljanska cesta 22
8000 Novo mesto

☎ 030 633 332

40 let od zimskih olimpijskih iger v Sarajevu

Spomini na nepozabne, »naše« zimske Ol v Sarajevu 1984

Februarja letos je minilo 40 let od nepozabnih zimskih olimpijskih iger v Sarajevu, v današnji BiH, takrat pa v naši skupni državi Jugoslaviji. Po 40-ih letih se mnogi z nostalgijo in prijetnimi občutki spominjamo tega dogodka, ki je bil za nas v marsičem res zelo poseben in predvsem dogodek, na katerega smo bili ponosni.

Olimpijske igre moderne dobe so se začele leta 1894 v Atenah, potem, ko je francoski baron Pierre de Coubertin udeležil zamisel, da bi obnovili starogrške oz. antične olimpijske igre. Moderne Ol potekajo na vsaka 4 leta, tako kot v stari Grčiji. Od leta 1894 do 1924 so potekale predvsem kot poletne igre, leta 1924 pa so v Chamonixu v Franciji izvedli prve samostojne zimske igre. Od takrat naprej ločeno potekajo zimske in poletne Ol. Do leta 1992 so oboje potekale na isto leto, od takrat naprej pa potekajo z zamikom dveh let.

Zimske Ol v Sarajevu so bile 14. zimske igre po vrsti in prve, ki so potekale v državi, ki je imela socialistično oz. komunistično družbeno ureditev. Prve poletne olimpijske igre, ki so bile organizirane izven »kapitalističnih« držav, so bile igre v Moskvi leta 1980, a so jih mnoge »zahodne« države bojkotirale. Podobno se je zgodilo s poletnimi leta 1984 v Los Angelesu, ki jih je bojkotirala večina socialističnih držav, t. i. varšavskega vojaškega pakta. Takrat je bila namreč napetost med zahodnimi državami NATO pakta na eni strani in vzhodnimi državami Varšavskega pakta na drugi strani velika. Socialistična federativna republika Jugoslavija je bila tedaj ena vodilnih držav Gibanja neuvrčenih in je bila v tistem času za vse sprejemljiv gostitelj. Tako smo gostili praktično vse najboljše športnike sveta tistega časa v zimskih športih. Na to smo bili precej ponosni.

Dočakali tudi prvo olimpijsko medaljo

Olimpijske igre v tistem času so bile med mladino in nasploh med ljudmi zelo pomemben dogodek. To je bil čas, ko še ni bilo današnje tehnologije, ni bilo prenosnih telefonov in računalnikov, novice smo

Po 40. letih znova v Sarajevu, Jure Franko, Bojan Križaj, Mateja Svet

dobivali predvsem preko časopisov, radia in TV-ja, pa še tega ne v vsakem trenutku. Z igrami je živela cela država, Slovencem pa so bile te igre vsaj tako domače kot prebivalcem BiH. Pri pripravih na igre in pri sami izvedbi je sodelovalo mnogo slovenskih podjetij in športnih delavcev, ki so imeli v tedanji državi z organizacijo zimskih tekmovanj na vrhunskem nivoju daleč največ izkušenj. Slovenci smo v bivši državi sloveli kot narod smučarjev. V tistem času smo to dejansko tudi bili, saj nas je v času od konca 70-ih let prejšnjega stoletja z velikimi uspehi naših legendarnih smučarjev Bojana Križaja, Borisa Strela, Jožeta Kuralta, Jureta Franka, Grege Benedika in drugih zajela prava smučarska evforija. Med mladino so bili tudi na podežlju redki, ki niso vsaj občasno stopili na smuči, tudi snega je bilo tedaj še neprimerno več kot danes.

Pred samimi igrami so bila pričakovanja javnosti glede uspehov naših športnikov velika. Do tedaj naša država še ni osvojila medalje na zimskih Ol. Imeli smo odlične, že zgoraj naštetе alpske smučarje, v svetovni vrh so se prebijali tudi naši smučarski skakalci, na čelu s Primožem Ulago, Vasjo Bajcem, Tomažem Dolarjem, Miranom Tepešem in drugimi. Vse bolj uspešne so bile tudi naše alpske smučarke Andreja Leskovšek, Nuša Tome, Anja Zavadlav, Veronika Šarec, na igrah pa je

nastopila tudi komaj 15-letna Mateja Svet, kasnejša zvezdnica svetovnega alpskega smučanja. Poleg alpskega smučanja in smučarskih skokov so tedaj potekala še tekmovanja v biatlonu, bobu, sankanju, teku na smučeh, umetnostnem drsanju, hokeju na ledu, nordijski kombinaciji in hitrostnem drsanju, a v teh športih razen zagrebške umetnostne drsalke Sande Dubravčič nismo imeli pomembnih adutov za višja mesta.

Med športniki naše skupne države je bilo seveda daleč največ slovenskih tekmovalcev, ki so dosegli tudi najboljše rezultate. Predvsem v alpskem smučanju, kjer smo po zaslugi Jureta Franka dosegli tako želeno zgodovinsko medaljo – srebrno, prvo za našo državo na zimskih Ol. Uvrstitve v prvo deseterico so dosegli še Boris Strel – 5. mesto v veleslalomu, Bojan Križaj – 7. mesto v slalomu in 9. mesto v veleslalomu in Sanda Dubravčič – 10. mesto v umetnostnem drsanju. Nekoliko so razočarali naši skakalci, ki so na čelu s Primožem Ulago do tedaj že imeli tri zmage v svetovnem pokalu, a na igrah se niso uspeli uvrstiti med najboljših 10. Med rezultati je treba omeniti še 15-letno Matejo Svet, ki je bila v slalomu petnajsta.

Spomini z olimpijskih prizorišč Igre je na samem prizorišču spremljalo veliko gledalcev, kar nekaj tudi iz naše občine. Tako se sam spominjam, da smo šli v organizaciji Srednje šole iz Ivančne Gorice z vlakom na ogled moškega slaloma, ki je bil zadnji dan iger. Tega ogleda se je udeležilo kar nekaj tedanjih dijakov. Spominjam se, da je bila slalomska proga zelo strma, in ker so težke proge ustrezale našemu šampionu Bojanu Križaju, je bila tudi precej ledena. Žal mu to ni pomagalo do zelene medalje. Na tekmo so bili prijavljeni kar 103-je slalomisti, od katerih jih je le 47 končalo tekmo, kar priča o tem, kako težka proga je bila. Dva tekmovalca iz Kostarike in Senegala pa se po težki, ledeni progi preprosto nista upala spustiti.

Nekatere naše občane sem tudi povprašal, na kaj se spominjajo ob omembi teh olimpijskih iger in dobil nekaj zanimivih odgovorov: nekateri se spominjajo »simpatične« športne zaprisege Bojana Križaja na otvoritvi iger, drugi smučarskega tekača Iva Čarmana, ki je na smučeh prinesel olimpijsko baklo na stadi-

Jure Franko, junak olimpijskih iger v Sarajevu

on, nekateri se spominjajo bosanske hitrostne drsalke Bibije Kerla, ki je začela drsati šele dve leti pred igrami in je posledično na tekmah pogosto padla (običajno v zavoju), nekateri se spominjajo britanskega para v umetnostnem drsanju Jayne Torvill in Christopherja Deana, ki sta prva v zgodovini odvzela primat ruskim parom z nepozabnim Bolerom ipd. Seveda se jih največ spomni smučarja, »zlatega« Jureta Franka s srebrno medaljo. Prebivalci Sarajeva ga imajo še vedno za junaka iger in med njimi še kroži znameniti rek: »Više volimo Jureka od bureka«. Si-

cer je na planini Trebević nad Sarajevom zrasel planinski dom z njegovim imenom, leta 2020 pa je postal tudi častni meščan Sarajeva. Letos so mu na slovesnosti posvečeni spomenu na 40. obletnico iger v Sarajevu izkazali prav posebno čast, namreč na planini Bjelašnica so po njem poimenovali progo, na kateri je tedaj osvojil srebrno medaljo. Na slovesnosti, ki je bila 9. februarja letos v olimpijskem muzeju v Sarajevu, so bili med drugim prisotni tudi Bojan Križaj, Mateja Svet in naša predsednica Nataša Pirc Musar.

Simon Bregar

Kdo se ne spomni legendarnega Vučka?

Glasbeni abonma
Ivančna Gorica 2024

FUNK FACT
s pevko Saro Lamprečnik in
saksofonistom Gregorjem Skazo

8. 3. | 19.30
KD ŠENTVID PRI STIČNI

USTOPNICE
uro pred koncertom

INFORMACIJE in REZERVACIJE
zkd.ivancnagorica@gmail.com
zkd.prijetnodomace.si

Najboljši športniki leta 2023

Na tradicionalni prireditvi pred praznikom Dneva samostojnosti in enotnosti konec decembra, so bili proglašeni tudi najboljši športniki in ekipe leta ter zaslužni športni delavci za leto 2023. V nadaljevanju jih predstavljamo.

TAJDA BAŠAR - športnica leta v kategoriji mlajše deklice

Tajda ima višji modri pas in trenira tekvondo od leta 2018. Na državnem prvenstvu v tehniki je osvojila zlato medaljo v individualni konkurenci, v paru in ekipno pa srebrni medalji. Udeležila se je štirih mednarodnih tekmovanj v Zagrebu in v Sloveniji ter osvojila dve zlati in dve srebrni medalji. Tajda dobro razume tehniko in jo zna hitro tudi izboljšati. Redno se udeležuje reprezentančnih treningov. Na eni izmed letošnjih tekem je bila izbrana tudi za nastop reprezentance.

FILIP ZUPANČIČ - športnik leta v kategoriji mlajši dečki

Filip je član Taekwondo kluba Kang. In je nosilec višjega modrega pasu 3. kup in trenira olimpijski tekvondo od leta 2016, ko je bil še v vrtcu. Zdaj obiskuje trening v borbah trikrat tedensko. Lani je nastopal med mlajšimi kadeti, letos pa bo že v kadetski konkurenci in bo tako imel možnost tekrovati na svetovnem pokalu. Vrhunec sezone 2023 je bilo otroško evropsko prvenstvo v Beogradu, kjer je Filip žal za las izgubil borbo že v prvem krogu. Uspešnejši je bil na državnem prvenstvu v Celju, kjer je osvojil zlato kolajno v borbah ter dve zlati in eno bronasto v tehniki. Uspešno je tekmoval tudi na šestih mednarodnih tekmah v Sloveniji, na Hrvaškem in v Nemčiji, na domačem Pokalu

Ivančna Gorica in na Hrvaškem je bil tudi najboljši mlajši kadet. Priznanje za odlične športne dosežke so prejeli: **KRIS HORVAT, MIHA ŠKOBERNE, MAKS ŠUŠTERŠIČ.**

ISABELA STROJANŠEK - športnica leta v kategoriji starejše deklice

Isabela je začela trenirati plavanje pri 6. letih. Sedaj plava pri Plavalnem klubu Olimpija, vsak teden trenira v bazenu 9x po 2 uri. Ob vodnih treningih opravi še vsaj dva suha treninga tedensko, kar pomeni, da mesečno preplava okoli 200 kilometrov, na letnem nivoju je to približno 2000 kilometrov. Isabela nastopa na mednarodnih in državnih tekmah v Sloveniji in tudi v tujini. Že drugo leto je članica slovenske reprezentance v kategoriji kadetinj, konec julija je tako plavala na Olimpijskem festivalu evropske mladine v Mariboru, kjer so tekmovali športniki iz 48 držav v 11 športih. Kvalifikacijska norma za tekmovalje je postavljena zelo visoko, poleg tega Olimpijski festival evropske mladine poteka vsaki dve leti, kar pomeni, da je priložnost za tak nastop takorekoč samo enkrat v življenju. Na moštvenem in posamičnem Državnem prvenstvu za kadete in kadetnje je postala 6-kratna državna prvakinja v disciplinah 4x100m Mešano, 4x100m Prosto, 4x200m Prosto, tako na zimskem kot letnem prvenstvu. Na odprtem absolutnem državnem prvenstvu pa 2-kratna absolutna podprvakinja v disciplinah 100 m in 200 m hrbtno. Na mitingu mladih iz centralno evropskih držav v Pragi je zasedla 10. in 12. mesto v disciplinah 200 m in 100 m hrbtno ter 3. mesto v disciplini 4x200m prosto. Na četverboju plavalk iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Srbije, pa 4. mesto v disciplini 100 m hrbtno. Isabela je tudi solastnica državnega rekorda v kratkih bazenih v disciplini 4x50m mešano v kategoriji starejše deklice. Priznanje za odlične športne dosežke sta prejeli: **LANA KUŽNIK, NANY URBAS.**

ANŽE MOŽINA - športnik leta kategoriji starejši dečki

Anže je učenec OŠ Stična podružnična šola Višnja Gora in je vsestranski športnik. Je nepogrešljiv član vseh šolskih ekipnih tekmovanj

in sicer v odbojki, nogometu, košarki in rokometu. Izjemne rezultate je dosegel v atletiki, kjer je na državnem tekmovanju v teku na 300 metrov osvojil izjemno 2. mesto.

Na državnem tekmovanju v krosu je osvojil odlično 3. mesto izmed 114 tekmovalcev. Anže je bil v šolskem letu 2022/2023 najuspešnejši športnik OŠ Stična. V letošnjem šolskem letu je začel tudi s treningi pri RK SVIŠ Ivančna Gorica, kjer bo nedvomno postal nepogrešljiv član ekipe. Priznanje za odlične športne dosežke sta prejela: **VID MILOŠEVIČ, LUKA GALE.**

TJAŠA KUŽNIK - športnica leta v kategoriji mladinke

Tjaša je članica Strelskega društva Grosuplje in je tudi v letu 2023 dokazala, da se razvija v prekaljeno strelko saj je zopet nanizala vrsto odmevnih rezultatov. Na mednarodni tekmi v Trzinu je osvojila ekipno 1. mesto v skupini mladinke z zračno puško na 10 m ter 3. mesto posamezno. V pokalu vseh šestih državnih lig Slovenije je s skupnim številkom dosegla 1. mesto v skupini kadetinj. Sezona 2023 je prinesla tudi nove uspehe na državnih prvenstvih. Z zračno puško je osvojila bronasto medaljo, z malokalibrsko puško – leže na 50 m je Tjaša poslegla po najvišjem mestu in osvojila naslov državne prvakinja, v trojnem položaju - ravno tako z malokalibrsko puško, pa je osvojila 3. mesto. Poleg uspehov, ki jih je nizala kot članica strelskega kluba iz Grosuplje pa je aktivno tekmovala tudi v državnih reprezentanci in nastopila na več mednarodnih tekmovanjih, kjer je prav tako osvojila izjemne rezultate.

Priznanje za odlične športne dosežke je prejela: **LORENA ZABUKOVEC.**

NAL ROŠ OMAHEN - športnik leta v kategoriji mladinci

Nal Roš Omahen je nosilec igre pri mladinski ekipi RK SVIŠ, ki je minulo sezono igrala v 1. državni mladinski ligi in je z njo osvojil 10. mesto. V sezoni je odigral 22 tekem in dosegel kar 166 zadetkov. Zaradi svojih kvalitete je bil vključen tudi v člansko ekipo, za katero je v 1.A državni rokometni ligi odigral 25 tekem in dosegel 13 zadetkov. Roš je standarden član mladih selekcij državne reprezentance Slovenije in si je v letošnjem letu zaslužil vpoklic v kadetsko reprezentanco Slovenije. Z reprezentanco je meseca avgusta nastopil na Svetovnem prvenstvu na Hrvaškem, kjer je bil član prve postave in z njo osvojil 15. mesto na svetu. S takim pristopom bo vse večja tudi njegova vloga v članski ekipi SVIŠ-a, prav gotovo pa ga bomo še videli tudi v dresu z državnim grbom.

Priznanje za odlične športne dosežke je prejel: **ŽAN OVEN.**

KATJA KEGL VENCELJ - športnica leta v kategoriji članice

Katja Kegl Vencelj iz Šentvida pri Stični se je letos v okviru atletske zveze udeležila treh tekmovanj. Četrto mesto na državnem prvenstvu v kratkem trailu na 28 km ji je prineslo uvrstitev v reprezentanco za svetovno prvenstvo v dolgem trailu na 86 km. Na svetovnem prvenstvu je dosegla 45. mesto. Kot glavni cilj sezone je imela septembrski nastop na prestižnem gorskem ultramaratonu Tor des geants v Italiji, 330 km z 27.000 m višinske razlike. Dosegla je odlično 9. mesto. Za konec sezone je novembra v Izoli osvojila še naslov državne prvakinja v dolgem trailu – na 65 km.

JAN PANCAR - športnik leta v kategoriji člani

Jan Pancar, AMD Šentvid pri Stični, se je v sezoni 2023 osredotočil na nastopanje v svetovnem prvenstvu, s 23 leti je še zadnjo sezono nastopal v razredu MX2. Tekmoval je na vseh dirkah svetovnega prvenstva, kar pomeni, da je potoval tudi na oddaljena prizorišča izven Evrope, v Argentino in Indonezijo. Najboljši posamični rezultat je osvojil na Veliki nagradi Nemčije, na kateri je bil 6., med sezono pa je nanizal še celo vrsto uvrstitev med prvo deseterico. Sezono je končal na 11. mestu v skupni razvrstitvi za svetovno prvenstvo. Odlično se je izkazal tudi v odprtem italijanskem prvenstvu kjer je osvojil naslov italijanskega podprvaka.

Tudi v sezoni 2023 je bil član slovenske članske reprezentance s katero je nastopil na Pokalu narodov v Franciji. Med 37 reprezentancami sveta so Slovenci osvojili odlično 9. mesto, za kar sta bila zaslužna zlasti Tim Gajser in Jan Pancar. Dosežke Jana Pancarja občuduje tudi mednarodna konkurenca saj velja za enega najboljših t.i. privatnih voznikov, ki se zelo uspešno kosa tudi s tovarniškimi ekipami.

Priznanje za odlične športne dosežke sta prejela: **NIK PIRNAT, JAN HRIBAR.**

ČLANSKA EKIPA RK SVIŠ IVANČNA GORICA - športna ekipa leta

Članska ekipa RK SVIŠ Ivančna Gorica je v tekmovalni sezoni 2022/23 drugo leto zapored nastopala v najmočnejši 1.A državni rokometni ligi. Čakal jo je težek izziv obstanka v najvišjem rangu tekmovanja. A fantje so se odlično soočili z izzivom in v prvenstvu odigrali 26 tekem, jih 7 zmagali ter še 5-krat igrali neodločeno, kar je bilo dovolj za osvojitve 10. mesta med 14-timi ekipami, s tem pa so si priborili mesto med elito tudi v novi sezoni 23/24. Tako lahko v Ivančni Gorici, prav v tej dvorani, spremljamo dvoboje z najmočnejšimi slovenskimi ekipami, fantje razveseljujejo domače občinstvo, ekipa pa računa, da jim tudi letos uspe ostati med najboljšimi, kar jim zaenkrat tudi odlično uspeva.

Pod vodstvom trenerja Aleksandra Polaka in pomočnika Miloša Aksentijevića so za člansko ekipo v sezoni 2022/23 nastopali: Nik Pirnat, Simon Vidmar, Marko Marojevič, Denis Zavodnik, Klemen Sašek, Luka Komar, Aljaž Kutnar, Matevž Tekavčič, Domen Košir, Denis Struna, Jan Bevec, Andraž Justin, Benjamin Cirar, Marko Abramović, Nal

Roš Omahen, Maks Kolarič, Martin Bradač, Jaka Glavan, Žiga Bradač in Blaž Ceglar. Priznanje za odlične športne dosežke je prejela: **EKIPA AMD ŠENTVID PRI STIČNI**.

VIDA CEGLAR - športnica leta v kategoriji veteran – veteranka

Vida Ceglar je članica Kolesarskega kluba Bam Bi, ki deluje pod okriljem Kolesarske zveze Slovenije. Vida ima pri zvezi tudi tekmovalno licenco s katero se udeležuje tekmovanj v pokalu Slovenije in svetovnih prvenstev. Na državni ravni je v svoji starostni skupini nanizala na desetine rezultatov med tremi najboljšimi. Trikrat se je tudi kvalificirala na svetovno prvenstvo, vendar se ga žal zaradi poškodbe ni udeležila. Najodmevnejši rezultati v državnem prvenstvu: 1. mesto na cestni dirki, 2. mesto v kronometru in 3. mesto v vzponu.

ANTON PROSEN - priznanje za dolgoletno zaslužno delo v športu

Anton Prosen je pred približno 20 leti s srcem in zavzetostjo stopil v vrste Planinskega društva Polž Višnja Gora, kjer je postal nepogrešljiv člen skupnosti. Njegova predanost planinstvu se odraža v njegovem aktivnem sodelovanju na izletih in prireditvah društva, kjer je s svojo pozitivno naravnostjo in entuziazmom navdušuje druge člane. Anton je še posebej predan skrbi za gorsko naravo. Njegovo zanimalo

nje za rastline, ljubezen do narave in željo po njenem ohranjanju si deli z ženo Ano. Skupaj sta v okviru Planinske zveze Slovenije opravila tudi usposabljanje za varuha gorske narave. Kot varuh gorske narave se Anton izkazuje kot predan skrbnik okolja. Njegova naloga ni le v tem, da skrbi za čistočo in ohranjanje gorskega okolja, ampak tudi v ozaveščanju drugih članov planinske skupnosti, ter širše javnosti o pomenu varovanja narave. S svojo predanostjo in strokovnostjo Anton prispeva k trajnostnemu in odgovornemu odnosu do gorskega okolja.

NOGOMETNI KLUB IVANČNA GORICA - jubilejno priznanje za 50 let delovanja

Nogometni klub Ivančna Gorica je klub z bogato nogometno tradicijo, ki je bil ustanovljen daljnega leta 1973. Trenutno pod okriljem kluba trenira 250 aktivnih igralcev in 11 tekmovalnih selekcij, za katere skrbi 14 strokovno usposobljenih trenerjev. Poleg tega nogometni klub organizira tudi vadbo za predšolske in šoloobvezne otroke na osnovnih šolah in vrtcih. V sklopu tega programa imenovanega Nogometne urice pa vadi približno 80 otrok pod vodstvom štirih mentorjev. Nogometni klub Ivančna Gorica je v svoji bogati zgodovini dosegel

SVIŠ v Dobovi podprlo kar 100 zvestih navijačev

Prvi tekmovalni mesec v novem koledarskem letu se za člansko ekipo RK SVIŠ Ivančna Gorica izteka. Odlični jesenski del so varovanci Aleksandra Polaka zaključili na šestem mestu prvoligaške lestvice.

V uvodnih obračunih drugega dela sezone je ivanška zasedba morala priznati premoč Riku Ribnici, Celju PL in Gorenju Velenje, na gostovanju v Dobovi pa je ekipo spremljala bučna podpora navijačev (okoli 100).

Na uvodni tekmi spomladanskega dela Lige NLB proti Riku Ribnici je lanskoletno poškodbo kolena ob-

novil eden ključnih igralcev Simon Vidmar, zaradi česar bo z igrišč odsojen kar nekaj časa. Kljub temu so fantje odločni pokazati pravi obraz in prenesti formo z jesenskega dela. V prvi polovici sezone so dokazali, da se lahko enakovredno merijo z vsako prvoligaško ekipo.

Nova naslednja naloga bo na sporedu že v soboto, 2. marca, ob 19. uri.

V Ivančno Gorico prihaja kakovostna in neugodna zasedba Slovenj Gradca, ki je pod vodstvom novega trenerja Žige Lesjaka v prejšnjem krogu presenetilo vodilno ekipo na lestvici, trebanjski Trimo. Obeta se borba do zadnjih sekund, zato bo potrebna podpora s tribun.

Dominik Pekeč

VIKEND JE TUKAJ, GREMO NA ROKOMET!

RK SVIŠ IVANČNA GORICA VS. RK SLOVENJ GRADEC

SOBOTA, 2. MAREC, OB 19:00

ŠPORTNA DVORANA OŠ STIČNA

LIGA NLB, 18. KROG

SPONZOR TEKME:

CAROLINER ZAJEC

#NAVIJAMOZASVIS

VitaTerm REKON

18. Božični veslaški spust po Krki

Člani Kajak kanu kluba iz Krke poleg majskega spusta že vrsto let prirejamo tudi božični spust. V letu 2023 je bil že 18. po vrsti, izvedemo pa ga na dan samostojnosti in enotnosti, to je 26. decembra.

Po množičnosti se seveda ne more primerjati z veliko bolj znanim in starejšim mayskim spustom. Tudi krajši je, veslamo samo do Zagradca. Čeprav radi rečemo, da zime že dolgo niso več take kot včasih, pa je veslanje konec decembra čisto nekaj drugega kot čofotanje v pozno pomladanskem soncu. Še manj prijetno je prevračanje oz. kopanje pri 8 ali 10 stopinjah Celzija. A tudi to je občasno del veslanja. Spusta se zato udeležujejo le najpogumnejši. No, včasih za tak spust kdo uporabi tudi izraz, ki pomeni odsotnost pameti.

Za vse pa je pod kajakaškim kozolcem bolj prijetno po spustu, saj pripravimo družabno srečanje za naše člane. Poslovimo se od starega leta, obujamo spomine in delamo načrte za naslednjih dvanajst mesecev.

Na pustni torek so nas obiskale tudi maškare. Znale so po tem, da preganjajo zimo, nam pa s tem pripomorejo, da lahko čimprej začnemo z veslaško sezono.

Miran Slana

največji uspeh v sezoni 2007/2008 z uvrstitvijo v 1.slovensko nogometno ligo. Trenutno mladinska ekipa že drugo leto zapored uspešno nastopa v 2. slovenski nogometni mladinski ligi. Ekipo sestavljajo pretežno domači igralci in bližnje okolice z nekaj okrepitevami iz Ljubljane.

Prav tako pa mladinska ekipa vsako leto predstavlja jedro nabora pri sestavi članske ekipe. Ostale selekcije mladinskih in otroških selekcij pa redno tekmujejo pod okriljem Medobčinske nogometne zveze Ljubljane, se udeležujejo zimskih lig in mednarodnih turnirjev. Prav

tako Nogometni klub Ivančna Gorica ob občinski podpori razpolaga za zgledno športno infrastrukturo, ki je osnovni pogoj za zagotavljanje športne vadbe mladim nogometašem.

Pripravil: Matej Šteh

Ni te več na vrtu, ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši,
če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.

V SPOMIN

Minevata dve leti, odkar si nas zapustila, draga naša

MARIJA DREMELJ

po domače Bahovčeva mama iz
Leskovca 3 pri Višnji Gori.

V naših srcih je velika praznina. Zelo pogrešamo tvoj nasme, korak in besedo, s katero si nam dajala neizmeren navdih.

Vsak dan si med nami. Pogrešamo te.

Vsi njeni

To ni slovo,
je le pozdrav.
Zakaj kar je nekje,
nikdar ne mine.
To je le nasvidenje,
ker v srcu
pustil si nam spomine.

ZAHVALA

Zapustil nas je naš ljubljeni

LOJZE GARVAS

12. 12. 1944 - 12. 2. 2024
Ciglerjeva ulica 7, Višnja Gora

V februarju je med zvezde odšel dragi Alojz Garvas, predani višnjegorski gasilec, mehanik in ljubitelj oldtimer motorjev.

K dostojnemu in svečanemu slovesu ste prispevali: Pogrebni zavod Perpar, gospod župnik Slavko Judež, pevci, trobentač, Gasilsko društvo Višnja Gora in predstavniki sosednjih in pobratenih gasilskih društev, Društvo oldtimerjev, Društvo upokojencev Višnja Gora in govorec Pavel Groznik.

S hvaležnostjo se vam in tudi vsem, ki ste darovali za sveto mašo in poklonili sveče ter cvetje, najlepše zahvaljujemo.

Z ljubeznijo smo se od njega poslovili
žena Rozalija in vsi njegovi.

Vsi, ki ste me ljubili,
ne glejte na življenje,
ki sem ga končal,
temveč na to, ki ga začenjam.

ZAHVALA

MARIJA MEDVED

po domače Liparjeva Mici
1. 10. 1941 – 25. 1. 2024

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, pevcem, sosedom.

Hvala za izrečeno sožalje, darovane maše, darove za dober namen in vso podporo.

Hvala župniku, pogrebniemu zavodu Perpar ter govorce-ma Pavlu Grozniku in Albinu Skubic. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi žalujoči

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od življenja.

ZAHVALA

V 71. letu se je od nas poslovila draga mami, mama in prababica

ANI ŠTEPEC, rojena Blatnik

iz Šentpavla, Šentvid pri Stični
(1953–2024)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, sodelavcem in znancem za iskreno sožalje, svete maše, sveče, darove za dober namen in druge darove in vso podporo.

Hvala kaplanu Aljažu Kraševcu za opravljen pogrebni obred, cvetličarstvu Cvetmarket, pogrebniemu zavodu Perpar in pevskeemu zboru Prijatelji.

Srčna hvala tudi vsem neimenovanim, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih.

Hvala vsem, ki ste se poslovili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

Zdaj si spočijte utrujeno srce,
zdaj si spočijte izdelane roke,
zaprite se utrujene oči,
le moja drobna lučka še gori.

ZAHVALA

Tiho se je poslovila

MARIJA FINK

7. 12. 1923 – 13. 1. 2024

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darove za svete maše, sveče in cvetje.

Zahvaljujemo se ZD Ivančna Gorica, župniku Dejanu Pavlinu, pevskeemu zboru, trobentaču, pogrebni službi Novak in DU Ivančna Gorica.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

Ko pošle so ti moči,
zaprla trudne si oči.
Pa čeprav spokojno spiš,
z nami še naprej živiš.

ZAHVALA

V 95. letu se je od nas poslovila naša mama, babica in prababica

JULIJANA KASTELIC, roj. ZADEL

Vir pri Stični 33
27. 10. 1929 – 27. 11. 2023

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč, izrečeno sožalje, ter vsem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot.

Ohranite jo v lepem spominu.

Vsi njeni

CENIK OGLASOV IN POGOJI OGLAŠEVANJA
V OBČINSKEM GLASILU KLASJE

KOMERCIJALNI OGLASI:

VELIKOST OGLASA (glede na format časopisa A3)	DIMENZIJA (širina x višina)	CENA (EUR) brez DDV
cela stran	271 x 374 mm	440,66
polovica strani	271 x 184 mm	276,33
četrtnina strani	160 x 155 mm	144,46
osmina strani	106 x 150 ali 161 x 95 mm	106,03
šestnajstina strani	106 x 70 ali 51 x 140 mm	61,05
»vizitka«	51 mm x 35 mm	31,51
NASLOVNICA*	65 x 31 mm	63,02

* Oglasni prostor na naslovnici je omejen in je na razpolago do zakupa.

- Za večkratno oglaševanje se naročniku prizna popust. Za prvo objavo velja osnovna cena, vsaka nadaljnja objava oglasa je cenejša za 5 % od osnovne cene, do največ 30 %. Za 6 ali več objav se avtomatično upošteva 30 % popust pri vsaki objavi.
- Oglaševalec mora pred objavo posredovati podpisano in žigosano naročilnico, iz katere je razvidno število objav in dimenzije oglasa. Podlaga za izstavitve računa je naročilnica, v primeru naročila šest oz. več objav pa se sklone pogodba o oglaševanju.
- Uredništvo si pridržuje pravico do prilagajanja dimenzij oglasov, ker včasih to zahteva tehnična izvedba postavitev člankov in oglasov v časopisu.
- Izdelane oglase sprejemamo v digitalni obliki (PDF, JPG ...).
- Informacije: (01) 781 21 30, urednistvo@klasje.net

MALI OGLASI:

Mali oglasi so brezplačni in so namenjeni le fizičnim osebam. Uredništvo si pridržuje pravico skrajšanja malega oglasa in spremembe teksta brez obvestila naročnika, če je to zaradi prostorske omejenosti potrebno. Pridržuje si pravico, da zaradi zakonskih obveznosti ne objavi oglasov, ki oglašujejo storitvene dejavnosti.

ZAHVALE:

Fizične osebe lahko objavijo zahvalo ob smrti svojcev, velikosti cca. 100 cm². Zahvala lahko obsega največ 100 besed (cca. 600 znakov) + fotografija. Cena je 13,77 EUR + DDV. Zahvala se lahko odda in plača v sprejemni pisarni občine ali po elektronski pošti.

Ivančna Gorica, februar 2024

JE ČAS, KI DA, JE ČAS, KI VZAME,
PRAVIJO, JE ČAS, KI CELI RANE,
IN JE ČAS, KI NIKDAR NE MINE,
KO ZASANJAŠ SE V SPOMINE.

ZAHVALA

V 77. letu starosti se je od nas tiho poslovil dragi mož, oče in ata

ALOJZIJ STRUNA

upokojeni zidar iz Ivančne Gorice
2. 11. 1947 – 20. 1. 2024

Ob boleči izgubi ata se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem, sosedom, Vališanom in znancem za stisk roke, izrečeno sožalje, tolažilne besede, za darovane mašne ter druge namene, sveče in cvetje. Hvala vsem, ki ste ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in s tem pokazali, da je bil velik človek, ki ste ga spoštovali in da cenite njegovo bogato zidarsko zapuščino. Ata, hvala ti za zgled vere, ljubezni, delavnosti in dobrote.

Žalujoči vsi njegovi

Kam so vse kamnite mize šle, že dolgo tega? (1)

Pred več kot dvajsetimi leti smo v Klasju prvič pisali o kamnitih mizah. Spodaj podpisani avtor je podrobno predstavil kamnito mizo iz leta 1826, ki se je ohranila pri Kasteličevih, po domače pri Glavičevih, v Hrastovem Dolu. Takrat smo želeli opozoriti na dolgo tradicijo izdelovanja in postavljanja kamnitih miz na našem podežlju. Najstarejše podatke o tovrstnih mizah imamo na Slovenskem že iz 17. stoletja. Vidimo jih lahko na posameznih Valvasorjevih bakroreznih upodobitvah gradov in dvorcev v njegovi Topografiji sodobne vojvodine Kranjske iz leta 1679. Kamnitim mizam lahko potem sledimo vse do konca 19. stoletja, ko se tradicija njihove kamnite izdelave konča. Navadno so kamnite mize postavljali ob lipah in drugih večjih drevesih, da so dajali senco tistemu, ki se je usedel za njo. Takšno podobo najdemo zapisano na primer tudi pri Prešernovi pesmi Turjaška Rozamunda:

*Hrast stoji v turjaškem dvóri,
vrh vzdiguje svoj v oblake,
v senci pri kamnitni mizi
zbor sedi gospode žlahtne,
ker Turjačan spet gostuje
Rozamundine snubače.*

Ker smo v zadnjem desetletju priča njihovemu izginjanju, smo se v uredništvu odločili, da pogledamo po naši občini, ali so še kje kakšne ohranjene. Posebej jih želimo predstaviti v sliki in besedi, zato bralce naprošamo, da se javijo v uredništvo, če imajo doma kamnito mizo še ohranjeno. Zanima nas tudi, katera kamnita miza je najstarejša v naši občini.

Kot prvo kamnito mizo objavljamo mizo, ki je ohranjena pri Kasteličevih, po domače pri Mačkovih, na Sadu. Kamnita miza stoji na manjšem cvetličnem vrtu pred hišo. Na njenem kamnitem podstavku, ki nosi pravokotno kamnito ploščo, sta na dveh straneh vidna ščitka. Na prvem je izklesana letnica izdelave kamnite mize (1819) in po vsej verjetnosti ime ter priimek gospodarja (ANTON KOSTVZ), ki je bil zaslužen, da je miza prišla k hiši . Na drugem ščitku pa so izklesani Kristusov monogram, beseda (MIZA) in inicialki nekega imena in priimka (KS), mogoče izdelovalca mize. O zgodovini Mačkove kamnite mize ni dosti znanega. Vsekakor stoji miza na tem mestu že kar pomnijo najstarejši prebivalci Sada.

Kamnita miza pri Mačkovih na Sadu z letnico izdelave in z imenom in priimkom naročnika mize. Foto: Dušan Štepec

Ščitek s Kristusovim monogramom, z besedo MIZA in z inicialkami imena in priimka izdelovalca mize. Foto: Dušan Štepec

Dušan Štepec

Pohodniške stezice

Cepini in njihova uporaba

Pozimi, ko so gore prekrte s snežno odejo, se razmere za gibanje spremenijo. Markacije, po katerih se orientiramo v letnem času, so prekrte s snegom. Pozimi je dan krajši, temperatura lahko pade krepko pod ledišče, piha mrzel veter, preti nevarnost proženja plazov, večino planinskih koč je zaprtih. Zato moramo turo skrbno izbrati glede na razmere v gorah in našo fizično pripravljenostjo. Predvsem pa moramo imeti s sabo popolno zimsko opremo. Mednjo sodijo poleg zimskih čevljev še čelade, topla oblačila, gamaše, topli napitki, dereze in tudi cepin.

Izbira cepina ni tako enostavna, kot se zdi. Na voljo je več vrst cepinov. Mnogokrat je opaziti v gorah pohodnike z neprimernimi cepini, ki kar kličejo po nesreči. Glede na to, kaj želimo in znamo početi v gorah, izberemo primeren cepin. Cepin se v grobem deli na dva dela in sicer na ratišče in okel. Dela okla sta glava in lopatica. Ratišče je sestavljeno iz zapestne zanke, drsnega obročka in konice. Cepin z ravnim ratiščem je najprimernejši za hojo po lažjem, položnejšem terenu. Držimo ga za glavo v položaju palice. Je najbolj primeren za ustavljanje pri padcu. Cepin z zakrivljenim ratiščem še vedno lahko držimo za glavo v položaju palice. Če mu dodamo pašček ali nastavek za roke, je primeren tudi za strmejšo plezanje. In je še primeren za ustavljanje pri padcu. Cepin z izredno zakrivljenim ratiščem pa je namenjen izključno plezanju. Za hojo je nevaren, saj ima na ratišču nastavke za roke in ga je nemogoče zapičiti v trd sneg. Pri ustavljanju v primeru padca je zelo agresiven in se nam hitro izpulji iz rok.

Okel cepina je lahko aluminijasti ali jeklen. Aluminijasti je lažji, vendar neprimeren za trši sneg. Boljši, a težji, je jeklen. Pri navadnih pohodniških cepinih so okli pogosto naluknjani, da tako zmanjšajo težo. Zaradi tega so manj primerni za uporabo v ledu. Okli so manj ali bolj zakrivljeni. Manj zakrivljeni omogočajo lažje ustavljanje pri padcu, bolj zakrivljeni pa bolje grabijo v strmem snegu in ledu. Dolžina cepina je odvisna od namena uporabe. Za lažje vzpone, pri katerih se drži cepin za glavo v položaju palice, je primerna dolžina cepina približno 110 cm krajša od naše višine.

Za strmejši teren je cepin 5- 10 cm krajši od te dolžine. Predolgo ratišče nas le ovira pri strmem vzponu ali prečkah. Plezalni cepin je krajši in je hoja z njim neudobna. Pri zimskih turah v hribe uporabimo en cepin. Dva cepina uporabimo pri strmejšem terenu in tršem snegu, prav tako pri plezanju. Dodatek k cepinu so paščki, elastike in nastavki za roke, ki jih uporabljamo glede na namen uporabe cepina, pa tudi ob morebitnem zdrsu iz rok cepina ne izgubimo.

Kadar uporabljamo cepin, obvezno uporabljamo tudi rokavice! Pri hoji po položnem pobočju držimo cepin v roki, na strani, ki gleda proti pobočju. Držimo ga v osnovnem

položaju za glavo. Okel gleda nazaj z ratiščem pa v stiku s snegom vzdržujemo ravnotežje. Pri hoji po strmejšem terenu držimo cepin pod njegovo glavo in ga zabadamo v sneg z oklom naprej. Pri plezanju v zelo strmem terenu uporabljamo dva cepina, ki ju držimo za ratišče in z zamahi zabijamo v led. V primeru zdrsa je bistveno, da zaviramo takoj! Hitrost drsenja brez ukrepanja hitro narašča. Po 20 m drsenja pri naklonu pobočja 40 stopinj drsimo že s 60 km/h, po 80 m že krepko nad 100 km/h. Pri tako visokih hitrostih se s cepinom praktično ne moremo več ustaviti. V primeru zdrsa na zelo velikih strminah se ne moremo ustaviti. Na tako strmem

terenu se obvezno varujemo. Cepin in dereze sta na zimskih turah nerazdružljiv dvojec. Seveda ob obvezni uporabi čelade in rokavic. Veliko nesreč v gorah se zgodi zaradi nepoznavanja uporabe tehnične opreme. Nova vrhunska oprema ni dovolj, potrebno jo je znati uporabljati. Uporabe se ne naučimo z gledanjem video posnetkov na spletu. Planinska društva prirejajo tečaje varne hoje v hribe pozimi in za našo varnost je dobro, da se jih udeležimo. Le tako bodo naši obiski gora nam v veselje in zadovoljstvo.

Magdalena Butkovič

Primer pohodnega cepina

Rahlo zaobljeno držalo cepina omogoča poлег plezanje tudi uporabo pri hoji po snegu ali ledu

Cepin za plezanje

"SEVERNA" STRAN

Sto let od prvega smučanja na višnjegorskem hribovju

Prvi smučar v Višnji Gori je bil Edo Turnher (r. 1896 – u. 1969) iz Loškega Potoka na Notranjskem. Kot otrok in mladenič je moral ob visokem snegu za pot v cerkev in šolo uporabljati doma izdelane smuči. Kasneje je bil kot vojaški nabornik sprejet v smučarsko četo vojske Kraljevine Jugoslavije, kjer se je naučil smučanja. Leta 1921 je nastopil službo učitelja v Višnji Gori ter jo opravljal vse do leta 1942. Bil je učitelj višjih razredov, vse učence na šoli pa je učil telovadbo, ki so jo takrat izvajali v Sokolskem domu v Višnji Gori. Svoje prve smučine je urezal na Farovškem hribu nad cerkvijo sv. Tilna, že kar takoj prvo zimo, ko je prišel v Višnjo Goro. Za smučanje je kmalu navdušil tudi domačine iz Višnje Gore in okolice. Postal je njihov učitelj smučanja. Med bolj znanimi takratnimi smučarji sta bila Jože Zupančič – Selanov iz Zavrtač, ki je bil tedaj novinar in urednik časopisa Slovenski narod v Ljubljani in inženir Ludvik Fedran iz Hudega. Slednji je skonstruiral in zgradil manjšo skakalnico v Spodnji Dragi, na kateri je izvajal skoke. Kasneje so se jim pri smučanju pridružili še nekateri uslužbenci in študenti iz Višnje Gore in iz Stične. Sledili so jim tudi kmečki fantje, ki so si sami izdelovali smuči. Takratno smučarsko pionirstvo v Višji Gori je podrobno opisano v knjigi Zapiski iz življenja dr. Josipa Rusa, ki jo je napisal njegov sin Veljko Rus (1992).

Že omenjeni Jože Zupančič je kot domačin iz Zavrtač dobro poznal gričevje pod cerkvijo sv. Duha. Ugotovil je, da so tu zelo primerni tereni za turno smučanje, zato je smučarje preusmeril iz Višnje Gore na ta teren, ki mu je dal ime Polževo. Očitno pod vtisom, da je večstoletni simbol polža, privezanega na verigo v Višnji Gori, široko znan daleč naokoli, ter da bo to ime vabilo in usmerjalo smučarje proti Višnji Gori in Polževem. Kot novinar je v Slovenskem narodu objavljaj članke o Višnji Gori in o smučanju na Polževem ter tako privabljal tudi ljubljanske smučarje v Višnjo Goro in na Polževo. Tako je v nadaljnjih letih prihajalo na smučanje tudi po več sto smučarjev z vlakom iz Ljubljane. Kmetje v Zavrtačah so jim proti plačilu pripravljali čaj, mleko, mošt, kruh in kolone.

Med obiskovalci oziroma turisti Polževega so bili tudi različni trgovci, podjetniki in turistični delavci iz Ljubljane ter iz bližnje okolice. Njihov podjetniški duh je bil razlog, da so 11. februarja 1934 pri Sv. Duha na Polževem ustanovili pripravljalni odbor za ustanovitev smučarskega kluba, katerega glavni cilj naj bi bil zgraditev smučarskega doma. Ta je bil svečano odprt 6. januarja 1935. Načrtovanje, izgradnja in svečano odprtje smučarskega doma na Polževem je podrobno opisano v jubilejnim zborniku, ki ga je ob 90 letnici ustanovitve

Doprni kip Eda Turnherja, ki je do nedavnega stal pred staro šolo v Višnji Gori. Arhiv ZVKDS, OE Ljubljana

Turističnega društva leta 2019 uredil Marjan Potokar, zato na tem mestu že znanih stvari ne bomo ponavljali. Vsekakor pa je potrebno posebej izpostaviti, da je bil pri gradnji smučarskega doma prisoten močan gospodarski interes, v prvi vrsti gostilničarjev in trgovcev, tako iz Višnje Gore, Stične oz. današnje Ivančne Gorice, pa tudi veletrgovcev iz Ljubljane. Vsi so se nadejali dohodkov od velikega števila smučarjev in drugih turistov. V Višnji Gori je tedaj delovalo okrog 10 gostiln in 5 trgovin z mešanim blagom. Nekateri so svojo dejavnost tudi reklamirali. Tako je npr. gostilničar Ignac Nadrah, ki je imel gostilno na vrhu višnjegorskega griča, objavil, da ima gostilna tudi prenočišča in »občevanje v tujih jezikih«. Anton Rojec je za gostilno »Fačinik« v Ivančni Gorici navedel, da ima prvovrstno restavracijo, hotelske sobe, prevoz z avtotaksiji, ter da je pri njih »znano zbirališče smučarjev«.

Druga svetovna vojna je smučarsko tradicijo na Polževem grobo presekala, saj so Italijani 7. julija 1942 smučarski dom na Polževem požgali. Sedanji dom – Hotel na Polževem, je bil zgrajen po vojni in odprt 11. oktobra

Smučarji pred cerkvijo sv. Duha na Polževem pozimi 1929-30. Fotografija iz knjige Pričevanja in spomini avtorja Josipa Rusa Andreja (1989)

Smučarski dom na Polževem okoli leta 1935 na razglednici Vekoslava Kramariča, ki jo hrani Slovenski etnografski muzej.

Smučarski dom na Polževem ob njegovem slavnostnem odprtju 8. januarja 1935. Razglednica je iz zbirke Marjana Potokarja.

1953. Sedaj je že nekaj časa ponovno zaprt, spi zimsko spanje, prav tako tudi smučišče ob njem, saj že več zim ni konkretnega snega.

Franc Godeša,
ustanovni član ŠD Polž Višnja Gora – 1950
s smučarsko sekcijo

Arhitekti poživili staro trško jedro v Šentvidu pri Stični

Šentvid pri Stični, ki sodi med najstarejše trge na Dolenjskem, je bil do druge svetovne vojne zelo živo naselje. Velik župnijski kompleks z župniščem in pripadajočimi gospodarskimi poslopi, katoliški dom, šola, gasilski dom, posamezne kmečke domačije, številni obrtniki in Lavrihova tovarna usnja so naselju dajali poseben trški pečat. Danes je Šentvid le še blede senca nekdanje podobe. Obrtnikov praktično ni več. Stare šentviške gostilne in trgovine so se že zdavnaj zaprle. Nekaj nostalgije na stare čase nam priča le še cvetličarna Zvonček v nekdanji Rojčevi trgovini pod pokopališkim stopniščem. Prenekatero stare trške hiše so danes prazne. Zob časa jih že močno načinja. Nekatere celo ogrožajo varnost ljudi in premoženja. Kako ta trend v Šentvidu obrniti na bolje, se sprašujejo domačini pa tudi vsi tisti, ki vidijo v njem določene razvojne potenciale. Oživljanje starih mestnih in trških jeder je namreč posebno zahteven izziv za vse, ki se ukvarjajo z ohranjanjem kulturne dediščine, z načrtovanjem urejanja prostora in z njegovim razvojem.

O izzivih oživljanja šentviškega trškega in višnjegorskega mestnega jedra bomo nekaj več napisali v eni od prihodnjih številčk Klasja. Tokrat pa bi želeli predstaviti pozitiven primer oživljanja šentviškega trškega jedra, in sicer na primeru ar-

hitekturnega ateljeja Platform arhitekti d. o. o., ki je odprl svoja vrata konec lanskega leta. V omenjenem ateljeju delujejo trije arhitekti: Gašper Arh, Samo Mikec in Dejan Fortuna. Vsi trije izvirajo iz Šentvida in njegove okolice. Njihovo znanstvo sega še v študentska leta, saj so skupaj študirali na ljubljanski Fakulteti za arhitekturo. Poklicno pa so začeli sodelovati leta 2020, kar je sovpadalo s tem, da je eden od njih (Gašper) kupil staro in prazno Šporarčkov domaćijo (Šentvid pri Stični 80) in jo začel z ostalima dvema partnerjema prenavljati. Lani so dokončali prenovo starega hleva, ki stoji na dvorišču domačije. V njem so si uredili sodoben arhitekturni biro. Trenutno se največ ukvarjajo z izdelovanjem načrtov oziroma s projektiranjem individualnih hiš. Pohvalijo se lahko že z nekaterimi realiziranimi projekti na Dolenjskem in Gorenjskem. Med njihove večje projekte pa sodi izdelava projektne gradbene dokumentacije za gradnjo novega prizidka pri šentviški osnovni šoli, ki je tik pred izvedbo. Tega se vsi trije veselijo, saj bodo med gradnjo vodili tudi strokovni (projektantski) nadzor. Pri tem jim želimo veliko uspeha, saj bo od njih odvisna kakovost izvedbe in funkcionalnost novega prizidka pri šentviški šoli.

Dušan Štepec

Nov arhitekturni atelje na Šporarčkovi domačiji v Šentvidu pri Stični. Od leve proti desni: Dejan Fortuna, Gašper Arh in Samo Mikec. Foto: arhiv Platform arhitekti d. o. o.